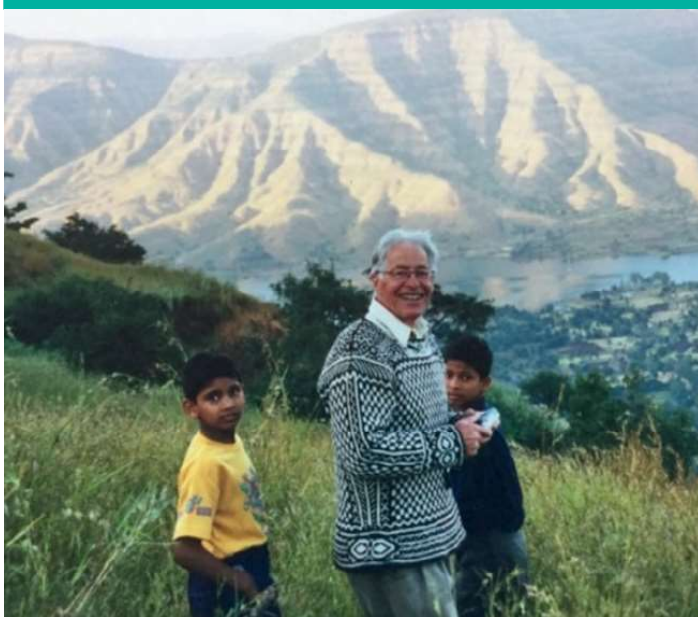

Over landegrensener

Norge-India, 25 års samarbeid, 1997-2022

Knut Duesund
Bjørn Asland

En historie om et langvarig og omfattende akademisk samarbeid mellom India og Norge

Knut Duesund og Bjørn Aasland

Over landegrenser

Norge-India, 25 års samarbeid, 1997-2022
En historie om et langvarig og omfattende
akademisk samarbeid mellom Norge og
India

© 2023 Knut Duesund og Bjørn Aasland
Universitetet i Sørøst-Norge
Notodden, 2023

Skriftserien fra Universitetet i Sørøst-Norge nr. 124

ISSN: 2535-5325 (online)

ISBN: 978-82-7206-774-7 (online)

Utgivelser i skriftserien publiseres som Creative Commons* og kan kopieres fritt og videreformidles til andre interesserte uten avgift. Navn på utgiver og forfatter(e) angis korrekt. [http://creati-](http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.no)

[vecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.no](http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.no)

Forord

I denne rapporten skriver vi om et samarbeid mellom et universitet i Norge og et universitet og en rekke grunnskoler i India. Vi har vært så frimodige at vi har postulert at samarbeidet har vært ganske vellykket. Og det er denne overbevisningen som har motivert oss til å skrive. Vi som skriver, var to av pionerene da samarbeidet startet.

Vi har gledet oss stort over at samarbeidet har fortsatt og utviklet seg - og vokst - gjennom 25 år. De erfaringene som er høstet i løpet av disse årene, tror vi kan være til nytte for andre som er opptatt av internasjonalt akademisk samarbeid.

Vi vil takke alle som har bidratt og muliggjort at vi kunne skrive rapporten. Spesielt vil vi rette en takk til alle de vi fikk intervjuet i India og Norge. En særlig takk går til vår kollega Hans-Olav Oldrup Johnsen for hjelp med redigering av tekst og bilder. Vi takker også Swapan Samanta som har gitt mange råd og vink underveis.

Takk for lån av bilder til Ragnhild Elster, Gisle Grimeland, Sanjeev Sonawane, Swapan Samanta, Elin Bøen-Olsen, Hans-Olav Oldrup Johnsen, Anne Marie Håseth, Bengt Halvard Odden, Mona Sæbø og Arne Kittang. Om ikke annet er nevnt, er bildene tatt av forfatterne Knut Duesund og Bjørn Aasland.

Lykke til med lesingen!

Notodden, november 2022

Bjørn Aasland og Knut Duesund

Tidligere ansatte/emerituser ved Universitetet i Sørøst-Norge

Sammendrag

Det er et langt sprang både i avstand og kultur mellom India og Norge. Det vi her skriver om, er en fortelling om hvordan møte mellom mennesker – faglig og privat – legger grunnlag for spennende samarbeid mellom akademiske miljøer. I dette tilfellet handler det om Universitetet i Sørøst-Norge (USN) og skoler i byen Panchgani og Savitribai Phule Pune University i India (SPPU).

Rapporten forteller om et samarbeid som nå har vart i 25 år, og som er i kontinuerlig utvikling. Perspektivet i rapporten har primært vært det norske utkikksvinduet, men vi har også tatt med synspunkter fra indiske deltakere både ved SPPU og ved skoler i Panchgani. Fremstillingen er i hovedsak kronologisk organisert, men vi har også tatt med to kapitler som har en mer tematisk innretning, et om praksis i India for norske studenter og et om indiske studenter som har tatt sin doktorgrad i Norge.

Det hele startet ganske tilfeldig ved at noen i bahaisamfunnet i Norge hadde kontakt med en by i delstaten Maharashtra. I denne byen, som heter Paschgani, var det en utdanningsinstitusjon som var tilknyttet bahaisamfunnet og som ønsket å utvikle en egen lærerutdanning. I den forbindelse ble lærerutdanningen på Notodden kontaktet og etter hvert involvert i utarbeiding av planer og materiell for lærerutdanningen på den indiske skolen gjennom finansiering fra Norad (Norwegian agency for development cooperation). Norad gir støtte til utviklings samarbeid og er underlagt utenriksdepartementet i Norge. Det kan søkes midler fra Norad til internasjonal bistand og samarbeid. Samarbeidsprosjektet mellom lærerutdanningen på Notodden og bahaisamfunnet fikk støtte fra Norad og pågikk fra 1997 til 2001. Lærerutdannere fra ulike fag deltok i arbeid i Panchgani med å lage lærebøker, utvikle undervisningsopplegg og konstruere lekeplasser for barn. Dette medførte utfordringer og spennende arbeid for de norske deltakerne i en fremmed kultur.

Norad-prosjektet etterlot seg et behov for videreføring, men økonomi ble et hinder for realisering av fortsatt samarbeid. Imidlertid holdt prosjektlederen for Norad-prosjektet kontakt med noen av deltakerne i Panchgani. Prosjektlederen, Ragnhild Elster, skaffet i 2005 midler til en ny reise til Panchgani for å sonde muligheter for nytt samarbeid med noen av skolene der. På denne turen tok Elster med seg Aasland og Duesund som har skrevet denne rapporten. Hun introduserte de to nye deltakerne for flere skoler i byen og det oppsto mange gode samtaler om utdanning av barn og unge. Dette la grunnlag for senere utveksling av kunnskap og erfaring. Panchgani har mange internatskoler som har tilknytning til ulike religioner og som har ulike pedagogiske opplegg. Dette ga muligheter for sammenligning av skolens rolle i barns utvikling i India og Norge.

Aasland og Duesund reiste også til universitetet i Pune (SPPU) for å oppsøke mulige akademiske kontakter i universitetsmiljøet. De traff direktøren for International Center som lovet å formidle kontakt med lærerutdanningsmiljøet ved universitetet. Dette skjedde ikke umiddelbart, men det ble likevel et startpunkt for et omfattende universitetssamarbeid med India. Men året etter fikk de møte sentrale personer i avdelingen for lærerutdanning. Dette ble begynnelsen på en langvarig faglig kontakt som siden spredde seg til flere fagområder i tillegg til lærerutdanning.

I forbindelse med besøket i 2006 så de nærmere på hvordan de gjennom intervjuer og observasjon ved skoler i Panchgani kunne lære om indisk utdanning og eventuelt sammenligne den med norske forhold. Slikt feltarbeid kunne danne grunnlag for forskning i samarbeid med universitetet i Pune.

I denne rapporten beskriver vi vidare hvordan kontakten med skoler i Panchgani og universitet i Pune utviklet seg. Det har blitt til et mangfoldig og omfattende samarbeid på akademisk nivå, der både indiske og norske forskere og studenter deltar, besøker hverandre og har felles forskningsprosjekter. Flere prosjekter har fått eksterne midler og det er publisert en rekke artikler fra denne forskningen. Nedenfor følger en kort oversikt over innholdet i de forskjellige kapitlene.

Kapittel 1: Her fortelles historien om hvordan noen tilfeldigheter la grunnlag for et internasjonalt samarbeid. Det redegjøres for rammene rundt de menneskelige og faglige kontaktene, og det gis en oversikt over geografiske og praktiske forhold.

Kapittel 2: Noradprosjektet som pågikk fra 1997 til 2001 i Panchgani, hadde fokus på fire felt. Freds-pedagogikk og samarbeidslæring var et av disse feltene og skulle bidra til mer teori og refleksjon i lærerutdanningen ved bahaienes lærerutdanning. I denne forbindelse ble det utarbeidet undervisningsplaner for dette temaet og en lærebok som fikk tittelen «The thinking Teacher». Et annet felt var miljølære der mye av undervisningen foregikk i naturen. Et tredje felt var «Natural Playground» der de la til rette for utendørs lekemuligheter for barneskoleelever. Det ble også utarbeidet en serie med hefter med undervisningsopplegg for ulike skolefag. I tillegg til dette hadde noen grupper norske lærerstudenter praksisopphold på skoler i Panchgani og deltok aktivt i prosjektene.

Kapittel 3: Etter at Noradprosjektet var avsluttet, ble det søkt eksterne midler for en videreføring av samarbeidet i Panchgani. Dette førte ikke fram, og det var heller ikke så sterkt engasjement fra ledelsens side ved Høgskolen i Telemark for å støtte vidare arbeid økonomisk. Elster, som hadde vært prosjektleder i Noradprosjektet, holdt imidlertid noe kontakt med Panchgani, men samarbeidet lå nede i det meste av tiden fram til 2005 da Elster tok et nytt initiativ!

Kapittel 4: Universitetet i Pune (SPPU) er et av de mest markante og største i India. Universitetet har markert seg som et av de ledende innen forskning og undervisning. Det var derfor med en viss ærbødighet Aasland og Duesund tok kontakt med SPPU 8.november 2005. De kom fra det som den gang var en høgskole i Norge til et prestisjeuniversitet i India med 350 000 studenter. Likevel fattet inderne interesse for nordmennenes budskap og ønsker, og det ble gjennom de neste par årene foreslått flere samarbeidsprosjekter. I 2008 ble det underskrevet en samarbeidsavtale, en Memorandum of Understanding (MoU), som omfattet alle fagområder ved begge institusjonene. MoU-en har senere blitt fornyet hvert femte år. En uformell og frimodig kontakt i 2005 hadde derved blitt et bindende og omfattende universitetssamarbeid!

Kapittel 5: Den norske universitetsreformen fra 2003, Kvalitetsreformen, la grunnlag for at det ble avsatt midler til internasjonaliseringsarbeid. Dette ga muligheter for å søke reisemidler. Etter at avtalen med universitetet i Pune (MoU) var på plass i 2008, ble det tatt initiativ til at flere ledere og ansatte skulle reise til Pune. Allerede dette året ble en faglig ansatt fra teknologiske fag med på en delegasjonsreise og opprettet allerede på samme tur et samarbeid med tilsvarende miljø i Pune. Men flere i delegasjonen foretok sonderinger i det indiske universitetsmiljøet, noe som etter hvert førte til mer samarbeid. Fra 2010 og framover kom flere fagområder med, og dette kapitlet beskriver hvordan utdannings- og forskningssamarbeidet ekspanderte

i de påfølgende årene. Rundt femti ansatte fra USN har vært involvert i samarbeidet på ulikt vis fram til i dag.

Kapittel 6: Erfaringene og møtene med skoler i Panchgani hadde helt fra starten i 1997 aktualisert muligheter for praksis for norske studenter i India. Fra 2007 ble det gjennomført i organiserte former, først for barnevernspedagogstudenter og fra 2008 for barnehagelærerstudenter. Siden den gang har over 200 studenter hatt sin praksis på skoler i Panchgani og med opphold på universitetet i Pune. De norske studentene har vært svært fornøyd med denne praksisen og betegnet oppholdet i India som en dannelsesreise.

Kapittel 7: Institutt for Natur-, helse- og miljø ønsket å knytte til seg stipendiater fra SPPU. Fra 2012 og framover gjennomførte fire indiske studenter sine doktorgradsstudier i Norge med veiledere fra begge universitetene. Disse studentene framhevet at det var berikende med erfaringer fra Norge og at det var mange likheter i innhold og arbeidsmåter ved universitetene. Samtidig opplevde de naturlig nok kulturelle forskjeller i hverdagslivet. I det akademiske miljøet merket de seg at det var lite hierarki og at det var liten avstand mellom studenter og ansatte i det norske universitetsmiljøet.

Kapittel 8: Behovet for ekstern finansiering av prosjekter var framtrepende for begge parter. Dette var en nødvendighet for å være uavhengig av usikre bidrag fra egne institusjoner i større og langsiktige prosjekter. Fra 2014 gjorde tildeling av eksterne midler at samarbeidet fikk en mer omfattende karakter. Dette manifesterte seg i de kommende årene innen fagmiljøene i natur-, helse- og miljø, sykepleie- og helsevitenskap, lærerutdanning og sosial- og velferdsvag. Disse fagene fikk etter hvert betydelige tilskudd fra eksternt hold til store og spennende prosjekter. Men omfanget av disse synliggjorde også behov for koordinering på akademisk nivå. Til denne funksjonen ble en av de tidligere stipendiatene ansatt - med kontor ved SPPU. Dette var stor stas for begge universitetene og åpningen av kontoret ble markert på høytidelig vis i januar 2021. I det samarbeidet runder 25 år, er det fire omfattende samarbeidsprosjekter i gang med støtte fra HK-dir (Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse). Disse prosjektene har fått midler for perioden 2021 – 2025.

Kapittel 9: Dette kapittelet trekker fram erfaringer som er gjort i samarbeidet mellom USN og skoler i Panchgani og mellom USN og SPPU. Forfatterne har prøvd å trekke lærdom av erfaringer gjennom 25 år. De peker på forhold som hadde særlig betydning for at samarbeidet fikk en positiv utvikling og har blitt langvarig og omfattende. De framhever viktigheten av å ha et langt perspektiv på samarbeidet og sørge for at stafettpinnen blir levert videre til nye medarbeidere. Videre trekker de fram enkeltpersoner som har stått i front for initiativ og hatt pågangsmot til å gå i gang med søknadsprosedyrer og gjennom det oppnådd å få ekstern finansiering. Dette har sørget for kontinuitet og forutsigbarhet i samarbeidsprosjektene. Det har også vært avgjørende med støtte og forankring i ledelsen, bl.a. gjennom MoU-avtaler. Slike avtaler har sikret langsiktighet og stabilitet, noe som særlig er viktig fordi det ofte er skifte av ledelse i institusjonene.

En annen faktor er hvordan relasjoner mellom deltakere fra de to landene har utviklet seg - ikke bare i det faglige - men også på det menneskelige plan. Dette ser ut til å være avgjørende for å bygge tillit og tiltakslyst i et langsiktige perspektiv.

Det har også vært vesentlig at det har blitt lagt vekt på å forstå hverandres kultur og tradisjoner. I forbindelse med oppholdene i India har det blitt lagt til rette for å bruke tid på å bli kjent med det indiske samfunnet og det indiske skolesystemet, blant annet gjennom besøk i Panchgani i forbindelse med fagreiser til SPPU. Tilsvarende har indiske delegasjoner som besøker Norge fått anledning til å bli kjent med skoler, kultur og lokalsamfunn.

Abstract

The report describes the cooperation between the University of South-Eastern Norway (USN), Savitribai Phule Pune University (SPPU), and schools in Panchgani which celebrate in 2022 its 25th anniversary. The authors have for that occasion produced this volume that recounts the evolution of these collaborations and their successes. This account of the collaboration has been produced from the Norwegian vantage point, supplemented with accounts and insights from collaborators at SPPU and in Panchgani.

This volume is written in Norwegian by Aasland and Duesund, now both emeriti at USN. They have both extensive first-hand experience from the collaboration.

The structure of this volume is chronological, stretching from 1997 in the first chapter to the current projects in the eighth chapter, before offering some reflections on the projects in the ninth, and final, chapter of this volume.

In their reflections the authors emphasize the importance of committed team members that have the capacity and courage to sustain and initiate projects and apply for external funding. This is important to ensure continuity and predictability in the collaboration. Further, they highlight having support and grounding in management, including through formal agreements. Such agreements have ensured a long-term perspective and stability, which is particularly important when there is a change of leadership in the institutions.

They have also observed as beneficial for the project that there exist close relations between participants from the two countries, both on an academic and private level.

Innhold

Forord 1

Sammendrag	2
Abstract	6
Introduction in English	9
Kapittel 1: Over landegrensene	12
Innledning – fra spire til plante	12
Bahai	13
Panchgani	14
Prospect Hotel.....	15
Pune	16
Universitetet i Pune; Savitribai Phule Pune University (SPPU)	17
8. november 2005	17
Forfatterstemmen	18
Kildene våre	19
Betegnelser og navn – noen avklaringer	19
Kapittel 2: Det begynte med et Norad-prosjekt	21
Invitasjonen fra bahaisamfunnet.....	21
Innholdet i samarbeidsprosjektet.....	22
De første studentene på praksisopphold – et prosjekt i prosjektet	27
Avslutning av Norad-prosjektet.....	29
Hva ble stående igjen etter prosjektet?	30
Kapittel 3: Samarbeid på sparebluss	33
Klasse på praksisopphold i Panchgani i 2004	34
Samtalen i Normandie	34
Et vendepunkt: møtet med «Savitribai Phule Pune University».....	35
Betydningen av det første møtet	38
Den første forskningen	39
Kapittel 4: Det store spranget - oppstart av samarbeid med universitet i Pune	41
Ønske om formell avtale	42
Kapittel 5: Universitetssamarbeid i ekspansjon	45
Nye fagområder inn i samarbeidet.....	45
Gjenvisitter	50
Indisk koordinator for USN	51
Norske lærerstudenter til SPPU.....	54
En barnevernssak – en påminning om kulturforskjeller	54
Kapittel 6: Studenter i praksis i India	57
Barnevernspedagogstudenter i praksis	57
Praksisopphold for barnehagelærerstudenter fra 2008.....	58
Grunnskolelærerstudenter til India i 2017 og 2020	64
Erfaringen med internasjonalisering gjennom praksis	64

Forskning om studentpraksis i Panchgani	66
Kapittel 7: Stipendiater til Norge	69
Stipendiatenes doktorgradsarbeider	69
Stipendiatenes publiseringer	70
Stipendiatenes erfaringer	71
«Akademisk mor»	71
Forskningssamarbeid et maratonløp	72
Kapittel 8: Ny utvikling: Ekstern finansiering	73
Natur- og miljøfag	73
Sykepleie og helsevitenskap	74
Lærerutdanningene	76
Sosial- og velferdsfag	79
Nytt behov for koordinering	81
Kapittel 9: Suksessfaktorer	83
Et ganske vellykket samarbeid	83
Stafettspinnen må leveres videre	83
Enkeltpersoners rolle	85
Forstå betydningen av kulturforskjeller	86
Gode relasjoner	87
Forankring hos ledelsen	89
Stabil finansiering	90
Langsiktighet: «Internasjonalisering er maraton, ikke sprint»	90
Kvalitetsreformen	90
Andre faktorer som har hatt betydning	91
En sluttreplikk: Flaks og tilfeldigheter eller strategisk dyktighet?	92
Om forfatterne	94
Vedlegg	95
Vedlegg 1: Undervisningsmateriale som ble produsert og utgitt i Norad-prosjektet (1997 – 2001)	95
Vedlegg 2: Komparativ forskning om lærerutdanning	96
Vedlegg 3: Forskning om studentpraksis	96
Vedlegg 4: Forskningsartikler som er utgitt som et ledd i de indiske stipendiatenes doktorgradsarbeider	97

Introduction in English

The cooperation between the University of South-Eastern Norway (USN), Savitribai Phule Pune University (SPPU), and schools in Panchgani celebrated in 2022 its 25th anniversary. We have for that occasion produced this volume that recounts the evolution of these collaborations and their successes. This account of the collaboration has been produced from the Norwegian vantage point, supplemented with accounts and insights from collaborators at SPPU and in Panchgani.

This collaboration started by chance when members of the Bahai community in Norway, who had contacts in Panchgani, Maharashtra, contacted the teacher training in Notodden. In Panchgani, there was a school affiliated with the Bahai community that sought to explore the possibility of developing their own teacher training. Thus, the teacher training in Notodden was approached to contribute to these developments and got involved in developing educational strategies and materials. From 1997 to 2001, the project received funding from Norad (Norwegian agency for development cooperation). Teacher educators from various disciplines in Notodden participated in the development work, creating textbooks, developing methodological schemes, and constructing playgrounds for children. This was challenging and exciting work for the Norwegian participants in a context new to them.

When the Norad project ended in 2002 finances became a barrier to the continuation of the cooperation. However, the project leader on the Norwegian side and her colleagues in Panchgani continued their dialogue. In 2005, funding was secured for another trip to Panchgani. The task at hand; was to explore further possibilities. On this trip, project leader Elster brought with her Aasland and Duesund, the authors of this volume. She introduced them to colleagues, schools, and collaborators from the earlier project. This laid the foundations for a renewed and continued collaboration. Panchgani is known for numerous boarding schools, some public and many private, often affiliated with different religious communities. This environment gave opportunities for exploring teaching and learning in India and Norway. The first plans were made for future research projects.

Aasland and Duesund also travelled to Pune and SPPU (formerly known as the University of Pune), to explore possibilities for collaboration in a university context. They met the director of the International Centre who promised to facilitate meetings with the teacher training department. This meeting became the starting point for the extensive collaboration between USN and SPPU. The following year, faculty from Notodden meet key faculty and leaders at the department of teacher education at SPPU. During these initial stages of collaboration with SPPU, the experiences from Panchgani were discussed and plans for future research collaboration were explored.

This was the beginning of a long-term collaboration in teacher education. The collaboration has since become extensive involving several faculties and departments, where both Indian and Norwegian researchers and students participate. Several projects have received external funding and several articles have been published.

This volume is written in Norwegian by Aasland and Duesund, now both emeriti at USN. They have extensive first-hand experience from the collaboration. The authors base this volume on their own experiences, interviews with project participants from both Norway and India, and written source materials. As previously mentioned, the volume explores the collaboration chiefly from a USN

perspective. The structure of this volume is chronological, stretching from 1997 in the first chapter to the current projects in the eighth chapter. However, chapter 6 and 7 have a thematic approach describing internship for Norwegian students in schools in Panchgani and Indian students coming to Norway to take their PhD grades. Finally, in the ninth chapter of this volume the authors are offering some reflections on development of the collaboration.

Below follows a brief overview of some of the content of the report.

The Norad project (1997 to 2001) focused on four items. 1) Peace pedagogy and cooperative learning. Teaching schemes were developed. A textbook was published under the title "The thinking Teacher". 2) Environmental education. Place-based pedagogy and teaching in nature were explored. 3) The "Natural Playground". Team members facilitated outdoor play opportunities for primary school pupils. 4) Booklet series. Team members developed booklets including teaching plans for several school subjects.

Several smaller groups of Norwegian student teachers have completed internships at schools in Panchgani, and actively participated in the project. Schools in Panchgani offered excellent opportunities for internships abroad.

Following the end of the Norad project, other funding opportunities were sought. This proved to be unsuccessful. At that time, there was a lack of commitment from the USN side (Telemark University College at that time) to finance joint activities. However, the project manager of the Norad project did maintain some dialogue with contacts in Panchgani. The collaboration was renewed in 2005 when Elster drew on reforms on the Norwegian side to revitalize the contact between India and Norway. The Norwegian university reform of 2003, *the Quality Reform*, increased funds for internationalization. The reform also required all teacher education programs in Norway to include internationalization in their provisions.

It was with great humility and excitement that Aasland and Duesund on the 8th of November 2005 took a Rickshaw to SPPU without any previous appointment. They came from a medium size university college in Norway to a prestigious university in India with, at that time, 350,000 students. SPPU is a well-known and among the largest universities (when including affiliated colleges) in India. In 2008, a cooperation agreement, a Memorandum of Understanding (MoU), was signed, covering all subject areas at both institutions. The MoU has subsequently been renewed every five years. Thus, the informal approach made in 2005 has become a binding and comprehensive university collaboration between USN and SPPU.

Student mobility for students in Child Welfare education was initiated in 2007, and from 2008 in early childhood education. Since then, more than two hundred Norwegian students with diverse backgrounds have done their internships at schools in Panchgani. Workshops at SPPU have usually been included in the program. The Norwegian students have been very satisfied with their internships and often describe their stay in India as an educational journey.

After the first MoU was signed in 2008, initiatives were taken to encourage leadership and faculty to travel to Pune. The same year, a faculty member from the faculty of technology joined a USN delegation to Pune and initiated collaboration in that field as well. From 2010 onwards, educational and research collaboration expanded. The Departments of Natural Sciences, of Environmental Studies, and of Health all got involved in the collaboration in 2012. As a result, four SPPU students

have completed their PhDs at USN, with supervisors from both universities. More than fifty USN faculty members have been involved in the collaboration thus far.

Since 2014, the securing of external funding has allowed the development of an even more comprehensive collaboration. Faculty from the departments of Nursing and Health Sciences, Natural Sciences and Environmental Studies, and Health, Social and Welfare Studies in addition to Teacher Education eventually received significant external grants. The expansion of the collaboration led to a need for coordination, leading to the SPPU-USN Centre being opened in Pune in January 2021. This Centre was for the first year headed by a former SPPU student who had done her PhD at USN.

In the last chapter of this report, Aasland and Duesund draw some conclusions from 25 years of collaboration. They emphasize the importance of:

- Sticking to ideas and “passing the baton” to new project members.
- Committed team members that have the capacity and courage to sustain and initiate projects and apply for external funding. This is important to ensure continuity and predictability in the collaboration.
- Having support and grounding in management, including through MoU agreements. Such agreements have ensured a long-term perspective and stability, which is particularly important when there is a change of leadership in the institutions.
- Close relations between participants from the two countries, both on an academic and private level. This seems to be crucial for building trust and sustaining the collaboration.
- Developing an understanding of each other's culture and traditions. Arrangements have been made to spend time getting to know the context and local communities. This seems to have been significant as a contribution to cultural understanding and expanded insight into each other's society important for sustaining the collaboration.
- Be open to the unknown and try your luck. Two key moments related to this: When teacher education in Notodden accepted the first invitation to join a school development project in Panchgani, and when the authors’ during their first visit to Pune met the leader of the international office at SPPU.

They conclude that sustainable collaboration has been achieved mainly through enthusiasm, strategic skills, perseverance and determined work to achieve results.

Kapittel 1: Over landegrensener

I denne rapporten forteller vi om et samarbeid mellom Universitetet i Sørøst-Norge (USN) og skoler i byen Panchgani og Savitribai Phule Pune University i India (SPPU), et samarbeid som nå har vart i 25 år og som er i kontinuerlig utvikling.

Perspektivet i rapporten har primært vært det norske utviklingsvinduet, men vi har også tatt med synspunkter fra indiske deltakere både ved SPPU og ved skoler i Panchgani. Fremstillinger er i hovedsak kronologisk organisert, men vi har med to kapitler som har en mer tematisk innretning, et om praksis i India for norske studenter og et om indiske studenter som har tatt sin doktorgrad i Norge.

Innledning – fra spire til plante

Noen ganger blir tilfeldige omstendigheter avgjørende for utvikling av faglighet og forståelse. Slik ble det i det samarbeidet denne rapporten handler om. Det er fortellingen om nysgjerrige og vitebegjærlige mennesker som tilfeldigvis møtes og bruker innsikt og faglighet som bidrag til å forstå mer. Mennesker som leter etter muligheter ved å starte samarbeid på tvers av landegrensener.

Hvordan kunne noen i Bahaisamfunnet eller Høgskolen i Telemark i 1997 ane at et beskjedent prosjekt om læremateriell i en landsby i India skulle utvikle seg til et kontinuerlig opplegg med praksis i barnehagelærerutdanningen og et omfattende samarbeid mellom to universiteter - Universitetet i Pune (SSPU) og Universitetet i Sørøst-Norge (USN).

Spiren til det hele lå i Bahaisamfunnet der Arne Kittang var medlem av Nasjonalt åndelig råd. Kittang hadde som medlem av dette rådet kontakt med en utdanningsinstitusjon i en landsby i India som var tilknyttet Bahaisamfunnet. Institusjonen ønsket den gangen hjelp til utvikling av planer og materiell for å utvikle en lærerutdanning. Kittang hadde også kontakt med en Bahaifamilie i Gransherad utenfor Notodden som hadde kjennskap til lærerutdanningen ved Høgskolen i Telemark sin avdeling på Notodden. Gjennom dette ble en forbindelse opprettet og avtale undertegnet mellom Bahaisamfunnet og Høgskolen i Telemark den 2. juli 1997. Denne avtalen dannet utgangspunktet for det som ble et omfattende samarbeid og som pågår fremdeles.

Denne avtalen dannet grunnlag for å delta i et NORAD-prosjekt fra 1997 ved en lærerutdanning drevet av indiske bahaier med støtte fra norske bahaier. Og dette var, som prosjekt alltid er, tenkt å vare bare en kort periode. Fire år i dette tilfellet. Oppgaven var klar: Den gang Høgskolen i Telemark skulle bistå norske og indiske bahaier med å utvikle en lærerutdanning. Prosjektet kom i gang svært raskt etter den første kontakten mellom partene, og det hadde preg av å være i stor grad improvisert. «Veien ble til mens de gikk», som det heter.

Samarbeidet med India startet i 1997. Grunnet ble lagt da rektor Arvid Gjengedal og direktør Sherif Rushdy skrev under den første samarbeidsavtalen på Notodden.

Fra denne spede begynnelsen endte det opp med et omfattende samarbeid mellom to universiteter. Det ble til et omfattende forsknings- og utdanningssamarbeid som stadig er i utvikling. I tillegg har norske barnehagelærerstudenter fått reise til India og ta en del av sin obligatoriske praksis i indiske skoler. Det er også et unikt samarbeid i den forstand at det er et av ganske få samarbeid mellom indiske og norske utdanningsinstitusjoner. Dette er også et eksempel på et samarbeid innen akademia som har lyktes over tid.

Før vi går videre tar vi med litt informasjon om steder, institusjoner og organisasjoner som vi møter i fortellingen. Hensikten med dette er å gi leserne et bilde av det miljøet og de geografiske områdene i India der samarbeidet har foregått. Vi starter med en kort omtale av bahai-samfunnet.

Bahai

Bahai som religion ble grunnlagt i Iran i midten av det 19. århundre. Opprinnelsen er knyttet til Bahá'u'lláh som hevdet at han var Guds sendebud. Grunnet baserer seg på skrifter fra alle religioner og understreker at menneskene er en enhet. Sosialetikk er sentral i fellesskapet og formidlingen. Bahai har vokst i omfang fra 1960-tallet og har ca. seks millioner tilhengere på verdensbasis.

Bahai har sitt hovedsete i Haifa i Israel, men har størst utbredelse i India (ca. 1,8 mill.) I Norge er det ca. 1200 medlemmer. I gudshusene er det ingen forkynnelse, men resitasjon av skrifter fra alle religioner. De har daglige bønner der de vektlegger brorskap og fellesskap. Religionens mål er å samle verden til ett land, ett språk og en religion. Bahaiene har lagt stor vekt på undervisningsarbeid både med tanke på å utbre sin lære og sine etiske idealer, men også for å drive utviklingsarbeid. Småbyen Panchgani i India er et av de stedene der de bygd opp et omfattende skolearbeid.

Panchgani

Småbyen Panchgani har hatt en sentral rolle i hele den perioden vi omtaler i fortellingen. Panchgani ligger i høylandsområdet sørøst for Mumbai i delstaten Maharashtra. Klimaet i dette området er sub-

Veien opp til Panchgani, som ligger 1400 moh.

tropisk, men er behagelig i den perioden vi har vårt vinterhalvår og regnfullt i monsuntiden, fra juni til september. Distriktet er gunstig for jordbruk og dette er godt synlig i områdene rundt byen, og på det ukentlige markedet bugner det av jordbruksvarer. I tillegg til jordbruk er servicenæringer og skolevirk-

somhet viktige næringsveier i Panchgani og levestandarden er rimelig god etter indiske forhold.»

Panchgani er kjent som en Hill Station. Britene brukte stedet til ferieopphold i kolonitiden. I dag er det et populært feriested for indere og i tillegg kjent for sine mange kostskoler (Boarding schools) som har elever fra hele delstaten Maharashtra, og særlig mange fra Mumbai. Byen ligger på et fjellplatå 14 00 meter over havet og er omgitt av dalsider med et aktivt jordbruk og er spesielt kjent for jordbær dyrking.

I hovedgata i Panchgani er det et yrende liv med biler, scootere og mennesker.

som besøker India fra USN nesten alltid er innom Panchgani i forbindelse med reiser til universitetet i Pune.

Byen har ca. 20000 innbyggere og er preget av mange internatskoler der elevene lever hele skoleåret. Noen skoler har elever helt fra 5 - 6-årsalder. De fleste skolene er tilknyttet ulike religiøse organisasjoner, men det finnes også kommersielt drevne skoler. På flere av disse skolene har barnehagelærerstudenter hatt praksis i sitt tredje studieår.

Panchgani er et populært reisemål og feriemål for indere, men er lite besøkt av utlendinger. Byen oppleves for oss nordmenn som autentisk og eksotisk og gir oss inntrykk som styrker forståelsen for indisk tankegods og kultur. Det er ikke uten grunn at de fleste

Prospect Hotel

De aller fleste som har deltatt i de ulike prosjektene har besøkt Panchgani og da har de bodd på ærverdige Prospect Hotel. Vertskapet på hotellet har i hele perioden vært svært behjelpelige med å

legge til rette for gjestene. De har ordnet transport, gitt råd om kulturelle forhold og skaffet helsehjelp når det har vært nødvendig. Særlig har de hatt stor omsorg for studentene som har hatt praksis på skoler i byen.

Bilder fra Prospect Hotel. Hotellet har vært under utvikling og har fått flere nye bygninger og anlagt svømmebasseng i løpet av de 25 årene USN har benyttet stedet.

Ansatte og studenter fra USN har blitt tatt godt imot av vertskapet på Prospect Hotel, Parvante og Shahram Javanmardi. Deres motto er at de som kommer til hotellet skal føle det som om de kommer til et hjem.

Pune

Pune er den sjuende mest folkerike byen i India med ca. 3,1 millioner innbyggere. Byen og området rundt er preget av industri, handel, samferdsel og kultur. Pune er et økonomisk og akademisk kraft-

senter og har et av Indias største og høyest rangerte universiteter. Det var dette universitetet vi opprettet kontakt med i 2005, noe som utviklet seg til et solid faglig samarbeid på flere områder, slik vi beskriver videre i denne rapporten.

Pune ligger sørvest for Mumbai i delstaten Maharashtra.

Universitetet i Pune; Savitribai Phule Pune University (SPPU)

Universitetet ble etablert i 1948 og har utviklet seg til et av de mest markante i India, både når det gjelder antall studenter og antall studieprogram, og har blitt et av de ledende sentrene for forskning og undervisning i landet.

Vårt første møte med universitetet var i 2005 og dette ble starten på det som skulle bli et omfattende akademiske samarbeid innenfor utdanning og forskning i lærerutdanning, bioteknologi, helse- og sosialfag og teknologiske fag.

8. november 2005

Datoen 8. november 2005 ble en merkedag og fortjener omtale. Vi hadde denne dagen reist fra Panchgani til Pune med den hensikt å ta kontakt med universitetet. Vi hadde ingen avtale, men gikk frimodig inn hovedinngangen til ekspedisjonen, presenterte oss og spurte om det var mulig å treffe

noen på internasjonal avdeling. Mannen bak skranken tok et par telefoner og det viste seg at vi senere samme dag kunne treffe direktøren for International Centre, dr. Santishree Pandit. Hun lovet å sette oss i forbindelse med lærerutdanningsmiljøet ved SPPU. Det skjedde imidlertid først året etter.

Hovedbygget ved Savitribai Phule Pune University ligger sentralt på campus. Der har ledelsen sine kontorer. Bygget var opprinnelig administrasjonsbygg for den indiske guvernøren.

Etter at vi fikk kontakt med universitetet, var lærerutdanning det sentrale samarbeidsområdet. Det gjaldt sonderinger innenfor mulig forskning, utveksling og utdanning av studenter. Senere kom forskningsmiljøene i Bø, Porsgrunn, Drammen og de andre campusene ved USN med i nært og gjensidig samarbeid med det indiske universitetet. Og det var altså 8. november 2005 en spire som senere ble til en plante i form av et omfattende akademisk fellesskap mellom et lite universitet i Norge og et kjempeuniversitet i India ble sådd.

Forfatterstemmen

I denne rapporten veksler forfatterne mellom å bruke egne navn og det mer personlige «vi». I forbindelse med formelle forhold er det naturlig å bruke navn, mens i tekst som er preget av erfaringer eller kommentarer velger vi å omtale oss som «vi».

Kildene våre

I arbeidet med å skrive denne rapporten har vi brukt ulike kilder. Det gjelder offisielle dokumenter fra arkivene i USN, samarbeidsavtalene mellom USN og SPPU (MoU-er), søknader til SiU/DiKu/HK-dir, notater fra telefonsamtaler med flere som har vært involvert i samarbeidet med India, diverse møte-notater og dybdeintervjuer med sentrale norske og indiske deltakere i prosjektene. I tillegg har vi samlet billedstoff fra hele perioden fra 1997 og fram til i dag.

I arbeidet med å skrive denne rapporten laget vi også en digital spørreundersøkelse. Den ble sendt til de fleste norske som har hatt ulike oppgaver og roller i samarbeidet.¹ Hensikten var å få en oversikt over hvilke elementer som hadde hatt innvirkning på utvikling og begrensning av samarbeidet. Ca. 40 fikk tilsendt skjemaet og vi fikk 36 svar. De fleste som svarte var faglig ansatte, men det var også noen administrative ansatte.

Forfatterne på besøk i et Sikh-tempel i New Dehli i 2006.

Betegnelser og navn – noen avklaringer

En utfordring når vi har skrevet historien om samarbeidet, er at det i løpet av de 25 årene rapporten omfatter, har skjedd store organisatoriske endringer i de institusjonene vi omtaler. Det har vært fusjoner som har resultert i nye navn. Dette gjelder særlig for Norge, men også i India har det vært endringer.

Vi har valgt å bruke de navn og betegnelser som benyttes i dag når ikke annet er nødvendig for en korrekt historisk fremstilling.

Vi tar med en oversikt over de viktigste navneendringene:

- Historien starter i Høgskolen i Telemark (HiT) som senere ble slått sammen med høgskolene i Buskerud og Vestfold og fra 2018 har blitt til Universitetet i Sørøst-Norge (USN).
- Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) ble først slått sammen med flere andre offentlig virksomheter i 2018 til Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høgare utdanning (DiKu). DiKu har i 2021 blitt slått sammen med flere virksomheter til Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir).
- Førskolelærerutdanningen i Norge heter fra 2013 barnehagelærerutdanning.
- Opprettelsen av USN har ført til ny organisering av fakulteter og institutter som også har resultert i navneendringer. I teksten brukes dagens navn når ikke annet er nødvendig.

¹ Undersøkelsen ble gjennomført i november 2020

- Institusjonen som bahaiene har i Panchgani het New Era Development Institute (NEDI) da samarbeidet startet. Etter at denne institusjonen valgte å konsentrere virksomhet om lærer-utdanning fikk den i 2003 navnet New Era Teacher Training Centre (NETTC).
- Universitet i Pune har også fått nytt navn og heter fra 2014 Savitribai Phule Pune University (SPPU)

Kapittel 2: Det begynte med et Norad-prosjekt

Invitasjonen fra bahaisamfunnet

I Panchgani i India er bahaiene en liten, men aktiv gruppe. De har et forsamlingslokale med undervisningsrom der de blant annet holder etikk-kurs. I denne spesielle skolebyen har de også en stor grunnskole som heter New Era High School som ble opprettet i 1945. I tillegg har de en lærerutdanningsinstitusjon, New Era Teacher Training Centre (NETTC) som startet opp i 1987.

Historisk har grunnskolen rekruttert elever fra store deler av India og fra den indiske diasporaen i Europa og Afrika. Lærerutdanningen har rekruttert studenter fra store deler av det indiske kontinentet. Både elevene i grunnskolen og i lærerutdanningen har ulik religiøs bakgrunn og bahaiene utgjør et mindretall. Lærerpersonalet i lærerutdanningen er derimot rekruttert blant bahaier og i noen grad gjelder det også lærerne i grunnskolen.

Lærerutdanningen, NETTC, har en forløper i det som ble kalt New Era Development Institute (NEDI) som ble opprettet i 1987 for å gi kortere kurs som skulle gi deltakerne et grunnlag for å arbeide med utvikling på landsbygda i India. I 1993 ble det ved denne institusjonen opprettet en ett-årig barnehage-lærerutdanning og kort etter ble denne supplert med en to-årig utdanning for småskolelærere. Utdanningene skulle være basert på bahai-prinsipper og de skulle gjøre studentene bevisst på at de skulle være med å utvikle samfunnene der de fikk sin læring. Fra 2003 har hovedoppgaven for institusjonen vært kun å gi lærerutdanning.

Ganske tilfeldig, som vi fortalte i kapittel 1, ble Universitetet i Sørøst-Norge med på å bidra i utviklingen av bahaiene sin lærerutdanning i Panchgani. Det begynte med en invitasjon fra Bahai-samfunnet i Norge i 1997. Norske bahaier hadde fra slutten av 1980-årene sammen med indiske og canadiske bahaier vært med på å utvikle utdanningen ved NEDI/NETTC. I dette arbeidet fikk de blant annet støtte fra Norad (Norwegian Agency for Development Cooperation).

Da bahaisamfunnet i India og deres norske og canadiske samarbeidspartnere kom fram til at de ville satse på lærerutdanning, så de seg om etter noen som kunne bistå dem i dette arbeidet. Siden de ikke hadde noen i sitt eget miljø, tok bahaisamfunnet i Norge kontakt med lærerutdanningen på Notodden, som den gangen var en del av Høgskolen i Telemark. Bakgrunnen for dette var at bahai-samfunnet var klar over at Norad ville kreve at de måtte trekke inn noen som hadde kompetanse på lærerutdanning om de skulle få støtte til sitt nye prosjekt.

Den første forbindelsen med høgskolen kom i stand ved at en gruppe bahaier i Gransherad i Notodden kommune hadde informert folk de kjente ved lærerutdanningen om at bahaiene i Norge var på leting etter noen som kunne bistå i å utvikle en lærerutdanning i India. Den som imidlertid offisielt tok kontakt med høgskolen på vegne av bahaiene, var Arne Kittang. Han var på denne tida valgt medlem av Nasjonalt Åndelig Råd i bahaisamfunnet med spesielt ansvar for samfunnskontakt. Kittang hadde selv besøkt Panchgani og var involvert i utviklingen av skolearbeidet. Kittang forteller at han vurderte både å ta kontakt med lærerutdanningen på Hamar og på Notodden, men kom til at han skulle prøve å kontakte Notodden først. Han ringte og fikk avtalt et møte på Notodden våren 1997.

Etter møtet på Notodden gikk utviklingen fort. Allerede 2. juli 1997 skrev dekan ved lærerutdanningen (og påtroppende rektor) Arvid Gjengedal og indisk-canadiske Sherif Rushdy, direktør ved NEDI, under en intensjonsavtale under et møte på Notodden. Og 9. oktober ble det sendt en felles søknad til Norad om støtte for et forprosjekt som skulle gjennomføres i 1998. Søknadssummen var kroner 40 000. I tillegg ville Bahaisamfunnet og høgskolen bidra med til sammen kroner 10 000. Formålet med forprosjektet skulle være å undersøke potensialet for utvikling av NEDI, spesielt gjennom utvikling av læreplaner. Forprosjektet skulle legge grunnlaget for et mer omfattende samarbeidsprosjekt som skulle utvikle læreplaner for en lærerutdanning for førskolelærere og en for småskolelærerutdanning.

Ragnhild Elster på besøk i Panchgani.

I slutten av oktober 1997 reiste universitetslektor Ragnhild Elster, som var ansvarlig for internasjonalisering i lærerutdanningen på en sonderingsreise til Panchgani. Etter at hun kom tilbake, ble samarbeidet med NEDI tatt opp som egen sak i avdelingsstyret ved lærerutdanningen. Elster hadde selv skrevet saksframstillingen, og hun innstilte på at avdelingen skulle bli med på samarbeidet under forutsetning av at det ble skaffet ekstern finansiering gjennom Norad. I saksframstillingen opplyste Elster om at det var førskolelærerutdanningen samarbeidet ville gjelde i første omgang, men hun mente at allmennlærerutdanningen også burde involveres etter hvert.

I en egen rapport fra sonderingsreisen, som ble lagt ved avdelingsstyresaken, understreket Elster at samarbeidet ville kunne bidra til en positiv utvikling av begge institusjonene. Elster pekte på at faglig utviklings- og forskningssamarbeid særlig var aktuelt innen pedagogikk, religion og etikk og naturfag med vekt på miljøvern og global bevissthet. Og det er særlig interessant at Elster allerede etter sitt første besøk mener at «Mulighetene for langtidsforskning er store og fag-

områdene varierte.» Samarbeidet, skriver hun videre, bør ikke bare gjelde lærerutdanningen, men etter hvert inkludere andre avdelinger ved Høgskolen i Telemark som teknologi og sosial- og helsefagene.

Innholdet i samarbeidsprosjektet

Søknaden til Norad ble innvilget og dermed kunne forprosjektet starte opp i 1998. Prosjektet fikk også støtte for de tre påfølgende årene. Bahaisamfunnet mottok støtten fra Norad mens høgskolen fikk deler av tilskuddet overført for å dekke utgifter til reise og opphold for sine ansatte som reiste på oppdrag til Panchgani.

I forprosjektperioden ønsket NETTC å sette i gang en prosess for å heve det akademiske nivået på lærerutdanningen. De hadde tidligere blant annet hatt kontakt med indiske universiteter som hadde gitt dem råd om å satse på en slik utvikling. Utdanningen ved NETTC hadde i startperioden vært praksisrelatert og tatt utgangspunkt i lærernes håndtering av de praktiske oppgavene i skolen. De ønsket derfor at det norske lærerutdanningsmiljøet skulle bidra til å utvikle en forskningsbasert utdanning som skulle lære studentene kritisk tenkning.

Den sentrale personen fra norsk side i dette arbeidet var Ragnhild Elster og fra indisk side dr. Tim Rost. Rost var amerikaner, var utdannet lærer og hadde doktorgrad i pedagogikk fra USA. Han arbeidet som frivillig (volunteer) for bahaiene på deres skoler i Panchgani. Tim Rost var gift med indiske Radha Rost som også hadde en sentral rolle i bahaienes virksomhet i Panchgani og som vi skal omtale nærmere senere.

Radha og Tim Rost sammen med familien Samanta.

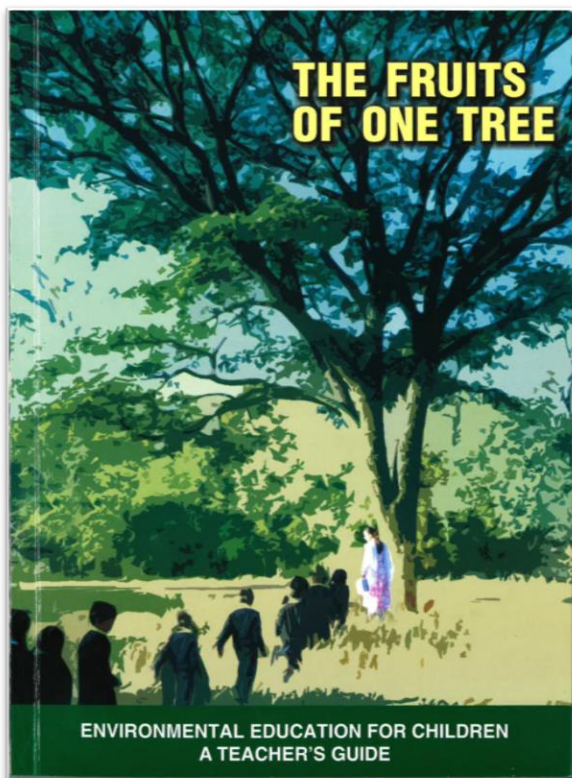
De konkrete fagområdene NETTC ønsket å ha med i utviklingsprosjektet, var først og fremst fredspedagogikk. De var også interessert i å få hjelp til å utvikle drama som metode i undervisningen og å få inn pedagogiske opplegg for miljøvern. Lærerutdanningen i Telemark mente de hadde personale og ekspertise som kunne bidra på alle disse områdene. Samtidig viser vedleggene til avdelingsstyresaken i 1997 at Elster og ledelsen ved lærerutdanningen hadde tro på at samarbeidet også ville være nyttig for lærerutdanningen i Telemark. Prosjektene kunne

hjelpe til med å utvikle egen pedagogisk praksis og teori. Det ble også nevnt at samarbeidet kunne medvirke til global bevissthet om miljøutfordringer og hente inspirasjon til arbeid med religion og etikk i egen lærerutdanning.

Fredspedagogikk

Ragnhild Elster og Tim Rost kom fram til at den arbeidsmåten som de ville velge for å heve nivået på lærerutdanning var utvikling av læreplaner (curriculum), og dette ville de implementere gjennom utvikling av lærerveiledninger og konkrete undervisningsopplegg («lesson plans»). Som mal for dette lærermaterialet ble en anglo-amerikansk pedagogisk tradisjon lagt til grunn. Alle «lesson plans» ble bearbejdet av Tim Rost som prøvde dem ut i klasser ved New Era High School. Indiske lærere gjennomførte undervisningsoppleggene med Rost som observatør. Etter dette ble materialet bearbejdet og gjort klart for å bli tatt inn i lærebøkene.

Peace Education/fredspedagogikk og det som ble kalt samarbeidslæring (cooperative learning) var det første Elster og Rost gikk i gang med. Resultatet ble en lærebok med tittelen «Peace Education» med veiledning for lærerstudentene og i tillegg konkrete undervisningsopplegg. Både denne og

de andre lærebøkene som ble til i prosjektperioden ble først ferdigstilt og trykket ved slutten av prosjektperioden (2001 og 2002) og formelt utgitt av NETTC. Tim Rost var ikke med-forfatter på noen av lærebøkene selv om han hadde hatt en helt sentral rolle i utviklingen av undervisningsoppleggene.

Lærerutdanningen i Telemark skulle, som nevnt, bidra til å få inn mer teori og refleksjon i lærerutdanningen ved NETTC og dermed heve nivået. Arbeidet med fredspedagogikk var en helt vesentlig del av dette arbeidet. Det samme var også et lærebokprosjekt som fikk tittelen «The Thinking Teacher» og som Elster utarbeidet sammen med Hein Lindquist. Det ble også utarbeidet en serie med undervisningsplaner for dette temaet som fikk tittelen «Reflection and Action in Teacher Education».

Miljøundervisning med feltarbeid

Da hovedprosjektet startet opp i 1999, ble flere fagområder trukket inn i prosjektet og nye lærere fra lærerutdanningen i Telemark kom med i arbeidet. De nye fagområdene var drama, utvikling av leke-

Grimeland la vekt på at miljøundervisning måtte ut av klasserommet og tok lærerstudentene med på feltarbeid i området rundt Panchgani. På bildet til høyre på neste side rister studenter i et morbærtre og studerer insektene som faller ned på den hvite duken.»

områder som pedagogiske verktøy og miljøvern. Faglærerne fra Telemark hadde noen forelesninger for studentene ved NETTC, men på samme måte som i forprosjektet ble vekten lagt på å utvikle lærerveiledninger og undervisningsopplegg for grunnskoler. Tim Rost og andre lærere ved NETTC hadde også i denne fasen et hovedansvar for utformingen av undervisningsoppleggene.

En lærerveiledning med undervisningsplaner som er særlig interessant, er «The Fruits of one Tree» med undertittelen «Environmental Educa-

tion for Children. A Teachers' Guide. (For Children Aged 5 to 8 years)". Førsteamanuensis Gisle Grimeland og professor Ingunn Fjørtoft var sentrale bidragsytere på dette feltet. Grimeland bidro sterkt til å gjøre miljøspørsmålene

Feltarbeid ved elva og tempelet i Wai. De lokale barna viste stor interesse for undersøkelsene lærerstudentene gjorde og ville gjerne delta aktivt i feltarbeidet. De fanget fisk og annet levende i elva.

aktuelle og relevante for studentene gjennom den måten han la opp undervisningen på. Det han særlig blir husket for hos dem som møtte han i India, var at han tok naturfag- og miljøundervisningen ut av klasserommet. Særlig to episoder har blitt trukket fram. Den ene var da han sammen med studentene gikk ut i hagen utenfor NETTC, strakk ut et laken under et tre og ristet i treet. Ned på lakenet kom en mengde insekter og dermed var undervisningen i gang. Studentene fikk en spennende forelesning ut fra det som krøp på lakenet.

En annen episode som blir trukket fram, er da Grimeland tok studentene med til nabobyen til Panchgani, Wai, og underviste om forurensing og miljø med utgangspunkt i elva som renner midt gjennom byen. Elva ble, blant annet, brukt av lokalbefolkning til vasking av klær og dyr. Grimeland og studentene tok vannprøver og fikk undersøkt vannkvaliteten. Særlig ble det lagt merke til at da lokale barn kom til, inviterte Grimeland dem med i undervisningen. Barna var tydeligvis nysgjerrige og etter en stund hjalp de til med å finne fisk og dyr i vannet.

Ut fra denne situasjonen knyttet Grimeland fag og pedagogikk sammen i sine kommentarer til studentene. Han pekte på barns naturlige nysgjerrighet som kan og bør utnyttes for å engasjere elevene i de faglige problemstillingene. De som opplevde disse undervisningsøktene med Grimeland, husker dem nesten 25 år senere som både vellykkede, nyskapende og eksemplariske. Samtidig var det lite av dette som ble tatt inn i undervisningen i lærerutdanningen som en ordinær arbeidsmåte. Forklaring vi fikk da vi intervjuet lærere ved NETTC i 2021, var at klasseromsundervisning har en sterk posisjon i indisk undervisningstradisjon og at det ikke er lett å bryte opp fra den. Blant annet er eksamensformer som legger stor vekt på kunnskap, med på å styre undervisningsformene. Det blir da lite rom for alternative undervisningsformer som den typen Grimeland demonstrerte i elva i Wai.

«Natural Playground»

Et annet tiltak som tok utgangspunkt i naturen, var særlig knyttet til Ingunn Fjørtoft og hennes forsknings- og doktorgradsarbeid «The Natural Environment as a Playground for Children». Ideen var å utnytte naturen som lekeområde og gjennom leken stimulere til fysisk aktivitet og samtidig påvirke positivt den kognitive utviklingen. Universitetslektor Jan Ragnar Setsaas hadde også en sentral rolle i arbeidet med å utvikle naturlige lekeplasser og hadde særlig ansvar for den praktiske utformingen av et naturlig lekeområde på NETTC sin campus. Setsaas arbeidet også med drama som metode i undervisningen.

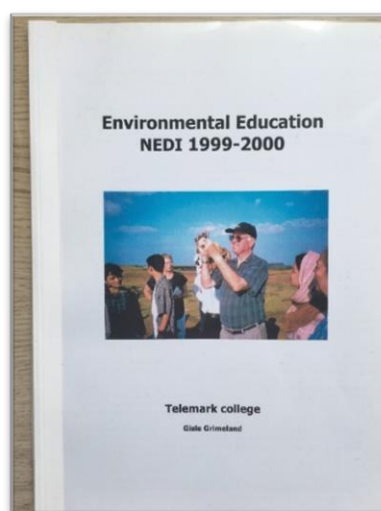
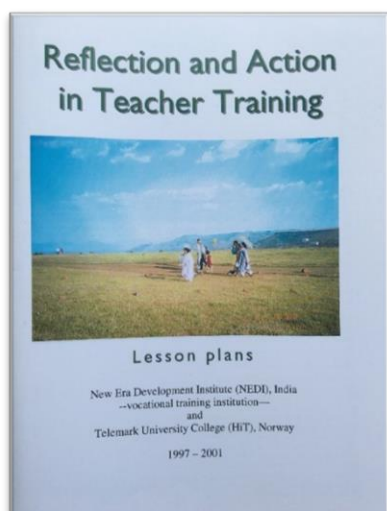
Ingunn Fjørtoft i blå sari til høyre, sammen med Ragnhild Elster og Anuradha Samanta

I prosjektperioden ble lekeområdet flittig brukt, og det var stor interesse blant studentene ved NETTC for denne undervisningsformen. Undervisningsformen ble ikke videreført ved NETTC og lekeområdet grodde igjen etter prosjektperioden. Grunnen var nok den samme som vi har nevnt ovenfor om Grimelands praktiske tilnærming. Teori som forbereder for eksamen, ble ofte prioritert i undervisningen.

Læremidler

I løpet av prosjektperioden ble det, som omtalt ovenfor, laget en serie med hefter med undervisningsopplegg for ulike fag. Ragnhild Elster, Hein Lindquist, Gisle Grimeland, Jan Ragnar Setsaas og Ingunn Fjørtoft var aktive deltakere i prosjektet og er alle oppført som medforfattere av disse heftene i registreringen av materialet i den norske databasen Christin. Selv om det i sluttrapporten fra prosjektet i 2001, kommer frem at staben ved NETTC også deltok aktivt i utviklingen av læremidlene, har de ikke blitt gitt

status som medforfattere. Det er særlig overraskende at Tim Rost ikke er nevnt i forfatterlisten siden han hadde en helt sentral rolle i den pedagogiske utformingen av undervisningsmateriellet.

Noen av lærebøkene som ble utviklet i prosjektperioden.

tige i utformingen og utprøving av undervisnings-oppleggene. Norad og Det norske bahaisamfunnet blir takket for finansiell støtte til utgivelsene.

Det hører med til historien at når de offisielle bokutgivelsene ble publisert etter at prosjektet var avsluttet, ble ingen forfattere nevnt. Her fremgår det bare at utgiver er New Era Development Institute. I starten av heftene blir det imidlertid gitt «acknowledgement» til alle som hadde bidratt til utgivelsene, deriblant «visiting professors from Telemark University College». Videre blir lærere og studenter ved NETTC nevnt som vik-

De første studentene på praksisopphold – et prosjekt i prosjektet

Bengt Halvard Odden er i dag ordfører i Hjartdal kommune. Han sier at oppholdet i India som ung student, var en dannelsesreise og har hatt betydning for hans samfunnsforståelse.

Studentutveksling eller praksisopphold for norske studenter i Panchgani var ikke tatt med i prosjektsøknaden til Norad og var ikke planlagt som en del av prosjektet. Imidlertid ble det opplyst at studenter ved barnehagelærerutdanningen skulle hjelpe til med utviklinga av en lekeplass ved NETTC, men da som frivillige. Men praksisopphold for barnehagelærerstudenter ble nevnt da avdelingsstyret for lærerutdanningen i Telemark skulle ta stilling til om de skulle bidra i et Norad-prosjekt. I saken til avdelingsstyret ble det opplyst at «Utenom avtalen har to tredjeårsstudenter på førskolestudiet søkt om å få reise til India på selvkost for å gjennomføre sin praksis ved NETTC.»

Bildet viser studenter fra barnehagelærerutdanningen på praksisopphold i Panchgani i 1999. Fra venstre: Anne Gro Johnsen, Maria Mørkassel, Swapan Samantha (lærer ved NEDI), Lill Eigebrekk og Linda Jansson Gabrielli.

Det påfallende er at studenter hadde søkt om dette i en så tidlig fase, bare noen måneder etter at intensjonsavtalen var underskrevet og like etter prosjektleder sin sonderingsreise til India. Studenter som var blant de første som reiste til India, forteller at Elster og andre i lærerpersonalet hadde fortalt om et mulig samarbeid med India. Det var dette som gjorde at de fattet interesse for å dra til India. Elster har senere fortalt at hun tenkte på dette som en mulighet helt fra hun som internasjonal koordinator ble introdusert for spørsmålet om å være med i Norad-prosjektet. Å ta med studenter til India ble dermed et prosjekt i prosjektet!

Det har vært vanskelig å dokumentere om noen studenter dro til India allerede i 1998. Her er det sparsomt med fakta, men en av de studentene som var i India i 1999, sa senere at det var en gruppe som hadde reist året før dem. Vi vet imidlertid sikkert at det i 1999 var fire studenter fra barnehagelærerutdanningen som reiste til Panchgani og hadde sin praksisperiode der. En av disse fire var Anne Gro Johnsen. Hun forteller at studentene bodde på internatet ved NETTC sammen med de indiske studentene. Opplegget var ifølge Johnsen en kombinasjon av praksis og studietur. Mesteparten av tiden var de på New Era High School, men de besøkte også andre skoler både i Panchgani og i nabobyen Wai. Johnsen opplevde turen til India som det hun kaller en dannelsesreise, og da hun 20 år senere som masterstudent fikk muligheten til å dra på et nytt besøk til Panchgani, nølte hun ikke, men reiste dit på nytt og fikk igjen et spennende og lærerikt opphold i India.

Odden og Zimmer på forelesning i auditoriet på NEDI. Auditoriet har åpne vegger og ligger flott til på høyden der skolen ligger, og har utsikt til åsene rundt byen.

Den neste gruppen studenter som dro til India reiste dit våren 2000. De to studentene var Bengt Halvard Odden og Truls Zimmer. De gikk begge på et ett-årig påbyggingsstudium i småskolepedagogikk. Begge var ferdige med sin grunnutdanning, Odden hadde tatt førskolelærerutdanning og Zimmer allmennlærerut-

danning. Ifølge Odden fikk de spørsmål fra de lærerne som var med i Norad-prosjektet, om de kunne tenke seg å ta praksisen på småskolepedagogikk-studiet i India.

I likhet med de fire studentene som var i Panchgani året før, bodde også disse to sammen med de indiske studentene i internatet på NETTC, og delte rom med en indisk student. De fikk også en ekstra utfordring ved at de reiste alene uten lærere nedover og ikke fikk besøk av de norske veilederne før etter et par uker. Høgskolen hadde avtalt at kollegaene ved NETTC skulle veilede de norske studentene de første ukene. Både fordi de måtte ta så mye ansvar selv og fordi de fikk bo sammen med indiske studenter, forteller Odden at han på samme måte som Johnsen opplevde oppholdet mer som en dannelsesreise enn et praksisopphold. De hadde ikke ordinær undervisningspraksis, men var rundt på skoler og fikk observere og samtale med lærerne. Men oppholdet ble godkjent som en praksisperiode.

Avslutning av Norad-prosjektet

Høsten 2001 ble Norad-prosjektet avsluttet etter et år med forprosjekt og tre påfølgende år med hovedprosjekt. Dette ble markert med en høgtidelig avslutningsseremoni («Closing Ceremony»). Her var ledelsen for bahaisamfunnene i India og Norge representert. Prosjektdeltakerne fra lærerutdanningen i Telemark og ledelsen ved Avdeling for lærerutdanning hadde også kommet til Pachgani for å delta. Under avslutningsseremonien i Panchgani var det musikk, korsang og en rekke taler. Her ble det framhevet hvor godt samarbeidet hadde fungert og hvor mye partene hadde lært av hverandre underveis. Ikke minst ble det sagt mye om det undervisningsmateriellet som var utviklet og som ville

Ved avslutningen av Norad-prosjektet i 2001 deltok de som hadde vært aktive i prosjektet og ledelsen ved lærerutdanningen på Notodden. På bildet er de sammen med noen av medarbeiderne ved NETTC og deres familier. Foto: Swapan Samanta.

bli stående igjen. Hele konteksten gav tydelig til kjenne at dette hadde vært et tidsbegrenset prosjekt som nå ble avsluttet. Selv om det ble uttrykt ønske om å holde kontakt framover, var det usikkert om kontakten mellom NETTC og Høgskolen i Telemark kunne videreføres.

Vi vet at det ble gjort forsøk på å finne finansieringsmuligheter for et videre samarbeid. Det ble tatt kontakt med den norske ambassaden i New Dehli som disponerte midler som kunne brukes til å stimulere samarbeid mellom institu-

sjoner i India og Norge. Vi vet også at prosjektleder og flere fra ledelsen ved lærerutdanningen var i New Dehli og la fram en skisse for videreføring. Tilbakemeldingen fra ambassaden gjorde at det ikke var grunnlag for å sende en formell søknad.

Prosjektleder Ragnhild Elster sin visjon om utdannings og forskningssamarbeid med India ble dermed ikke realisert i denne omgang. Men Elsters ide ble ført videre senere og på andre måter enn hun tenkte seg, men det er en annen historie som vi skal komme tilbake til senere. Først skal vi ta med noen betraktninger om det som skjedde i Norad-prosjektet.

Hva ble stående igjen etter prosjektet?

Lærerne ved NETTC som deltok i Norad-prosjektet uttalte seg under samtaler med oss i 2020 positivt både om feltarbeidsmetodikken i naturfag og miljøundervisningen og om bruken av naturlige lekeområdet og vektlegging av de praktiske elementene i opplæringen. Til tross for fasinasjonen for disse to tiltakene, har det ikke påvirket arbeidsmåtene i lærerutdanningen i særlig grad.

Professor Ingunn Fjørtoft, som deltok i Norad-prosjektet, sier i dag at når to institusjoner bruker så mye energi på å utvikle en lærerutdanning og får offentlig støtte til dette, bør en evaluere og finne ut hva som er grunnene til at tiltak ikke ble videreført etter at prosjektperioden var over. Dette er ikke blitt gjort, men vi har nevnt som en mulig forklaring at det i den indiske tradisjonen legges mye vekt på kunnskapselementer i eksamensformene de bruker og at det styrer hvilke undervisningsformer som blir vektlagt. Kommende lærere må tilegne seg nødvendig teoretisk kunnskap fordi de igjen skal forberede sine elever på en rekke eksamener der det kreves teoretisk kunnskap. Lærerne har

ansvar for at elevene i grunnskolen skal få et godt grunnlag for å komme gjennom sentralt gitte prøver og eksamener. Det bør her legges til at den indiske skolen og indisk lærerutdanning de siste 10-15 årene har i større grad vektlagt at de praktisk-estetiske fagene skal gis større plass.

Swapan og Anuradha Samanta, som begge har vært ansatt ved NETTC og som har deltatt aktivt i samarbeidet mellom USN og skoler i Panchgani og SPPU, erkjente da vi intervjuet dem i 2020 at lekeområder og den praksisnære naturfag- og miljøundervisningen ikke har fått så stor plass i undervisningen i lærerutdanningen. Lærerne ved NETTC oppfordrer imidlertid studentene til å ha en praktisk tilnærming i undervisningen når de kommer ut i jobb som lærere.

Swapan og Anuradha Samanta. De har begge undervist ved bahaienes lærerutdanning i Panchgani i en årrekke.

Det som framfor noe annet synes å ha blitt tatt permanent inn i læreplaner og undervisning ved NETTC etter Norad-perioden er fredsundervisningen («Peace Education»). Dette brukes særlig gjennom pedagogiske opplegg som legger vekt på samarbeidslæring («Cooperative Learning»). Det er trolig flere grunner til at dette har blitt et mer varig element enn noen av de andre delprosjektene i Norad-perioden. En grunn er trolig at fredspedagogikk ligger nært opp til den ideologien bahaisamfunnet bygger på. Et annet element som pedagogene fra Norge tilførte miljøet ved NETTC og som

har fått mer varig betydning er arbeidet med refleksjon rundt det pedagogiske arbeidet. I følge Anuradha og Swapan Samanta, har heftet «The Thinking Teacher» blitt mye brukt i ettertid.

Når fredspedagogikken har blitt stående etter prosjektperioden, har nok Tim Rost sin rolle vært avgjørende. Det var han som utviklet og prøvde ut de pedagogiske oppleggene (lessons) ved New Era High School. Han hadde et sterkt eierforhold til fredspedagogikken, og gjennom sin kompetanse og status ved NETTC hadde han også mulighet til å få gjennomslag for det han trodde på. I tillegg hadde han mulighet til å arbeide videre med og å utvikle og styrke denne pedagogikken etter at prosjektperioden var over. Og han arbeidet med dette helt fram til sin død i desember 2011.

Radha Rost som har vært skolelege ved bahaisamfunnet sine skoler i Panchgani i flere tiår og som de siste årene i Norad-perioden var direktør ved NETTC, framhever at jenter som kom fra Norge for å ha praksis i ved New Era High School ble tydelige rollemodeller for kvinnelige indiske lærerstudenter gjennom måten de opptrådte på. Indiske kvinner er vant med å være nummer to i forhold til mannlige lærere, men de norske kvinnelige studentene skilte seg ut ved sine holdninger og sin væremåte og sendte signaler om at kvinnelige lærere er likeverdige med mannlige kolleger.

Radha Rost er utdannet lege og kirurg. Hun var i en kort periode konstituert som direktør for NETTC. Som pensjonist arbeider hun som frivillig skolelege ved New Era High School.

Praksisopphold for lærerstudenter i Panchgani var ikke en hovedsak i Norad-perioden, men lærerutdanningen på Notodden fikk prøvd ut muligheten og fikk nyttig erfaring. Uten tvil skapte det også en viss interesse blant undervisningspersonell og studenter som fikk høre om praksis-oppholdene i India. Videre var mange av de som hadde deltatt i Norad-prosjektet opptatt av at i et mer og mer flerkulturelt Norge var det relevant å sende lærerstudenter over landegrensener. I tillegg til at studentene fikk internasjonal erfaring, ble de kjent med både en fremmed kultur og et annet undervisningssystem. Ikke minst var det, som flere av studentene som var med uttrykte det, en dannelsesreise som førte til en større bevissthet omkring flerkulturelle utfordringer i arbeidet i barnehage og skole. For USN la dette et grunnlag for at det senere ble lagt til rette for en organisert praksisordning for barnehagelærerstudenter i Panchgani, og senere også for grunnskolelærerstudenter i Pune. Dette kommer vi tilbake til i et senere kapittel.

Elster som hadde vært prosjektleder for Norad-prosjektet framhevet i et intervju med oss i 2021 at hun hadde håpet erfaringene kunne tas med tilbake som impulser til norsk lærerutdanning. Hun mente at lærerutdanningen kunne ha fått impulser fra bahaienes tradisjoner i arbeidet med fredspedagogikk og norske studenter kunne ha fått erfaring med samarbeidslæring. Dessverre ble det aldri mulig å sette disse tankene ut i livet. Samtidig konstaterte Elster at Norad-prosjektet bidro til å heve nivået på lærerutdanningen ved NETTC som var hovedintensjonen ved prosjektet.

Det som ble stående igjen etter årene med Norad-prosjektet var et kontaktnett, kulturforståelse og kjennskap til indisk utdanning. Gjennom dette ble det lagt en plattform som i ettertid skulle vise seg å bli svært verdifull. Norad-prosjektet åpnet for et samarbeid mellom USN og institusjoner i India som ble langvarig og omfattende. Dette skal vi fortelle om i de neste kapitlene.

Se vedlegg 1 om undervisningsmateriale som ble produsert i Norad-prosjektet

Kapittel 3: Samarbeid på sparebluss

Selv om det ble gjort forsøk på å få eksterne midler til å videreføre samarbeidet med NETTC, ble det både formelt og reelt avsluttet ved utgangen av 2001. Men Ragnhild Elster som hadde vært prosjektleder, gav ikke opp håpet om at det kunne tas opp igjen og videreføres. Både hun og de andre som hadde vært involvert i prosjektet, holdt tanken levende de neste årene.

De fortalte også studentene sine om samarbeidet. Dette hadde nok sammenheng med engasjementet de hadde for at studenter burde få internasjonal erfaring gjennom studietiden, ikke minst fordi det norske samfunnet ble mer flerkulturelt. Både studieturer til India og eventuelle praksisopphold ville være mulig å få til med det kontaktnettet som var opparbeidet, og det ville være faglig relevant for studentene. Elster holdt kontakt med både ledelsen og flere av de som arbeidet ved NETTC i de følgende årene, blant annet i håp om en fortsettelse.

Fra ledelsens side var det imidlertid ikke noe ønske om å fortsette ettersom det ikke lenger var mulighet til å få ekstern finansiering. Allerede da prosjektet startet, hadde avdelingsstyret ved lærerutdanningen satt som premis at det ble gitt ekstern finansiering gjennom Norad. Det hadde heller ikke vært noen stor entusiasme for prosjektet hos høgskoleledelsen. Dette hadde, etter det de som var med i prosjektet forteller, sammenheng med at prosjektet påførte avdelingen en del utgifter som ikke ble dekket av Norad-støtten. Det hadde vært nødvendig å plusse på med prosjektmidler fra avdelingens budsjett. Prosjektleder hadde fått frikjøp fra en del av sine oppgaver og de ansatte som var med i prosjektet brukte en god del tid og energi på arbeidet i India. Ledelsen hadde ikke muligheter for å finne inndekning og forsvare denne typen ressursbruk etter at Norad-prosjektet var avsluttet. De som ledet avdelingen, hadde trolig heller ikke i samme grad som prosjektlederen tro på nytten av å videreføre samarbeidet. Til tross for dette fant Ragnhild Elster en utvei.

Et typisk indisk klasserom. Foto: Elin Bøen

Klasse på praksisopphold i Panchgani i 2004

Deltakere på studietur til Panchgani i 2004. Det har vært vanlig at studentene skaffer seg og bruker den type klær som de lokale lærerne bruker.

Elster fikk i 2004 til en avtale om at en av klassene i barnehagelærerutdanningen kunne få ha sin praksisperiode i India. Praksisen skulle gjennomføres som en studiereise der opplegget var å besøke skoler i Panchgani og observere hvordan undervisningsarbeidet ble lagt opp. Studentene skulle ikke selv gå aktivt inn i undervisningsarbeidet.

En av studentene som var med til India i 2004, var Elin Bøen-Olsen. Hun er i dag ansatt i Universitetet i Sørøst-Norge og forteller at studieturen ble gjennomført i det andre studieåret og ble godkjent som deres praksisperiode. Det var frivillig å delta og studentene betalte selv reisen til India. 19 studenter fra klassen ble med. Studentene oppholdt seg mest på New Era High School, men de var også på besøk på noen andre skoler.

Det ble ikke flere slike studieturer, men året etter fikk en tilfeldig samtale avgjørende betydning for videreføringen av samarbeidet.

Samtalen i Normandie

Under en studietur for lærerutdanningen på Notodden til Normandie i Frankrike våren 2005, kom Ragnhild Elster og Knut Duesund i samtale om Norad-prosjektet. Duesund hadde i 2003 blitt prorektor for Høgskolen i Telemark med internasjonalisering som et av sine hovedarbeidsområder. Elster

framholdt overfor han at de erfaringene som var gjort og det kontaktnettet hun og andre hadde etablert, kunne gi gode muligheter for å etablere nye utdannings- og forskningsprosjekt i India.

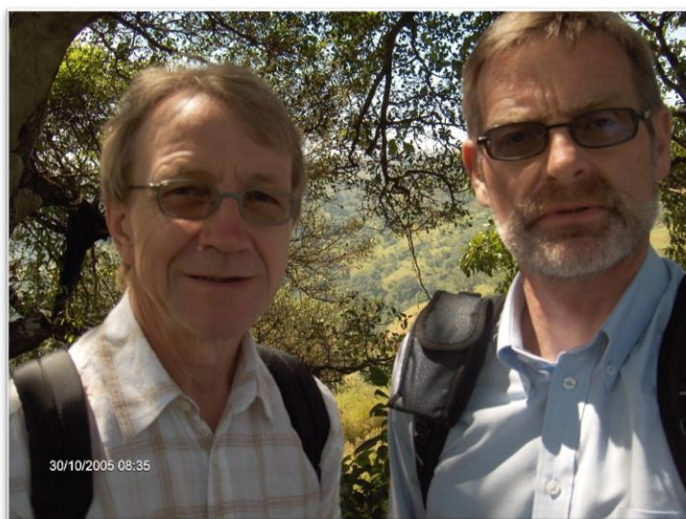

Det var under en studiereise til Normandie at det ble avtalt å se på mulighetene for å få til mer samarbeid med India og bygge på de kontaktene man hadde fått under NORAD-prosjektet. på bildet prosjektleder Ragnhild Elster og daværende avdelingsdirektør Knut P Hanevik.

Denne tilfeldige samtalen ble avsluttet med en avtale om de etter at de hadde kommet hjem, skulle ta en prat om en videreføring av samarbeidet med NETTC i Panchgani og eventuelt med høyskoler eller universiteter i distriktet. Etter hjemkomsten ble Elster og Duesund enige om å reise til India samme høst. Duesund hadde gjort avtale med Bjørn Aasland, som var an-

satt ved Institutt for pedagogikk, om at han også skulle bli med på denne turen til India. Aasland og Duesund skulle særlig undersøke muligheten for forskningsprosjekter i indiske skoler. Samtidig ville de prøve å ta kontakt med et universitet der det var lærerutdanning.

Et vendepunkt: møtet med «Savitribai Phule Pune University»

Bjørn Aasland og Knut Duesund på besøk i India i 2005.

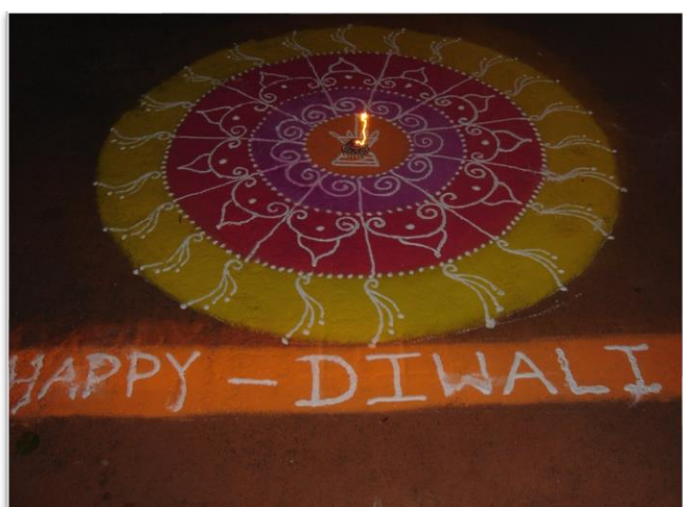
I november 2005 dro Elster, Aasland og Duesund til Panchgani i India. Elster var der sammen med dem i en uke og presenterte dem for nøkkelpersoner ved NETTC og tok dem med rundt til en rekke lokale skoler, både offentlige og private. Elevene ved disse skolene kom fra ulike steder i delstaten Maharashtra der Panchgani ligger, og fra den indiske diasporaen ulike steder i verden. Nesten alle skolene brukte engelsk som undervisningsspråk. Aasland og Duesund opplevde dette som positivt med tanke på å kunne kommunisere, gjøre intervjuer og lage spørreundersøkelser på engelsk.

Diwali-verksted på skole i Wai.

Drosjesjåførene i Panchgani brukte denne type biler i 2005.

Også på Prospect Hotel ble det pyntet til Diwali-feiringen. Dekorasjonen er laget for hånd med fargepulver rett på sanden ved inngangspartiet til hotellet.

Det hører med til historien at Aasland og Duesund ikke hadde gjort god research i forhold til skoleruter og ferier før de drog til India. Siste halvdel av oppholdet ble farget av at det var hindufestivalen Diwali som er en av de største og viktigste høgtidene i landet. Skolene tok fri fra to til fire uker i forbindelse med høgtiden. Dette ble likevel en spennende mulighet for dem til å få være med på Diwali-forberedelser på flere skoler. De fikk observere aktiviteter der elevene lærte om bakgrunnen for høgtiden samtidig som de tegnet og laget ulike pyntegenstander for Diwali.

Til tross for at oppholdet ble noe annerledes enn de hadde tenkt seg, fikk Aasland og Duesund besøkt mange skoler i Panchgani og nabobyene Wai og Mahabelshwar. Lærerne og rektorene som de ble kjent med, hadde deltatt i Norad-prosjektet og kjente Elster. Rektorene ønsket dem velkommen tilbake for å samle data til forskning, og det var ikke behov for omstendelige forklaringer og formelle søknader.

Da Aasland og Duesund forberedte oppholdet i India hadde de kommet til at det ville være nyttig å drøfte opplegg for forskningsprosjekt med indiske forskere. Hensikten var å få hjelp til å forstå det indiske skolesystemets idealer og praksis. De hadde imidlertid ikke noen avtale før de dro. Heller ikke Elster hadde kontakter i universitetsmiljø i området og kunne derfor ikke hjelpe dem med dette. De rådførte seg derfor med vertskapet på Prospect Hotel i Panchgani. Disse kjente noen som arbeidet ved «University of Pune» i storbyen Pune, en by som ligger ca. to timers biltur fra Panchgani. Aasland og Duesund fikk noen navn på ansatte ved universitet på en lapp og reiste til Pune 7. november 2005 med en drosje som de hadde leid for en dag. Det var ikke i deres tanker at dette skulle bli et besøk som fikk langtreckende og avgjørende betydning og skulle legge grunnlag for et langvarig og omfattende samarbeid mellom USN og SPPU.

Da de kom fram til universitet, gikk de til hovedbygningen og kontaktet vaktene utenfor hovedinngangen. Vaktene snakket ikke engelsk, men tok lappen og gikk inn i bygningen og konfererte med noen på innsiden. De kom raskt tilbake og gjorde tegn til at de ikke fant disse personene. Men så skjedde noe overraskende. Vaktene gjorde tegn til at de skulle følge med dem inn i bygningen.

Bjørn på første besøk på SPPU i Pune i 2005.

Inngangen til International Centre ved SPPU

Nordmennene ble tatt med til annen etasje i hovedbygningen der «International Office» holdt til. Her ble de møtt av en medarbeider på forværelset. Aasland og Duesund gjorde rede for hvorfor de hadde oppsøkt universitetet. Medarbeideren på forværelset sa da at de kunne få møte professor Phandit, som var direktør for internasjonalt senter, etter hun var ferdig med undervisningen kl. 14. Da tidspunktet nærmet seg, var de på plass og de ble etter en stund hentet av en sekretær og kom inn på direktørens kontor.

Professor Santishree Phandit var svært imøtekomende og virket uvanlig interessert i å samtale med de to gjestene, ikke minst tatt i betraktning av at de ikke hadde noen avtale. Så kom det ganske raskt fram at hun var statsviter og hadde vært postdoktor i Uppsala. Hun kjente en rekke svenske og noen norske forskere og undret på om gjestene også kjente til disse personene. Phandit ønsket velkommen tilbake og lovet å formidle til «Department of Education» at gjestene var interessert i å komme i kontakt med dem. Dette måtte bli ved en senere anledning på grunn av Divali og at fridager på universitet stod for døren.

Tilbake i Norge sendte de allerede i desember et formelt brev til professor Phandit der de bad om å få møte dekanen og ansatte ved «Department of Education» når de kom tilbake til India om et års tid.

Professor Phandit tok også imot den norske delegasjonen som var på besøk ved SPPU våren 2007. På bildet er også professor Sanjeev Sonawane og Swapan Samanta. Professor Phandit er I dag rektor ved Jawaharlal Nehru University i New Delhi.

Betydningen av det første møtet

Det første møtet med universitetet kom til å få en avgjørende betydning i det videre forløpet og ble grunnlaget for det samarbeidet som har utviklet seg i årene etterpå. Aasland og Duesund hadde ingen bakgrunnskunnskap om University of Pune og hvilken rolle universitetet hadde i delstaten Maharashtra eller hvilken kvalitet eller nivå institusjonen hadde. De visste ikke at dette var et enormt stort universitet som også hadde det faglige ansvaret for mange universitetsinstitusjoner og colleger i delstaten («affiliated Colleges»). Dette var opplysninger som de ble kjent med senere.

En kuriositet som kan ha hatt en viss betydning for at de ble tatt imot på universitetet og senere fikk komme tilbake, var at Knut Duesund brukte tittelen Vice-Chancellor i sin kommunikasjon. Denne betegnelsen brukes på rektorene ved offentlige indiske universiteter fordi det er guvernøren i delstatene som formelt er den øverste lederen, Chancellor. Vice-Chancellor styrer på vegne av guvernøren. En Vice-Chancellor har en mektig posisjon og møtes med stor respekt, ikke minst på et stort universitet. Det er derfor mulig at manglende kulturell og språklig kompetanse hjalp representantene for Høgskolen i Telemark til å få inngang på en institusjon der de ellers kanskje ville ha strevet med å få tilgang. Det hadde nok større betydning at direktøren ved internasjonalt kontor hadde oppholdt seg i Sverige og at dette medvirket til at hun åpnet dørene for Aasland og Duesund.

Hvordan kontakten med University of Pune, som i dag har fått navnet Savitribai Phule Pune University (SPPU) utviklet seg etter dette første møtet, kommer vi tilbake til i neste kapittel. Men vi kan konstatere at kontaktene som var etablert med miljøet i Panchgani gjennom Norad-perioden, ble

SECTION 1: ASPECTS OF YOUR ROLE AS A TEACHER

The objective of this part of the survey is to compare Indian to Norwegian pedagogical situations as these questions are fully within the debate of challenges in Norwegian schools.

The statements (items) are made on basis of the ideas and goals (in the National Curriculum Frame (NCF)).

Part 1. ASPECTS ACCORDING TO YOUR OWN ROLE AS A TEACHER:

	STATEMENT	Strongly disagree	Disagree	Agree	Strongly agree
A1	You teach most of the time during your lessons (mostly one-way-communication)				
A2	You discuss teaching plans with your students				
A3	You have regular (organised) talks/counselling with students as a matter of standard procedure (individual or in groups)				
A4	You participate in planning school development				
A5	You participate in the internal school evaluation				
A6	You are satisfied with your own teaching most of the time				
A7	You would like to change a few things in your practice but are hindered by local conditions				
A8	You would like to change a few things in your practice but do not feel sufficiently brave or competent to do it				

Possible comment:

विभाग १ : शिक्षक म्हणून तुमच्या भूमिकेचे स्वरूप
SECTION 1:

भारतीय आणि नॉर्वेजियन अध्यापनशाखातील परिस्थितीचा तुलनात्मक आढावा घेणे हा या भागाचा उद्देश आहे. हे प्रश्न नॉर्वेजियन शाळांमधील आव्हानांच्या चर्चे अंतर्गत आहेत. हे निवेदन (सादी) राष्ट्रीय अभ्यासकट्ट्याच्या रचनेतील (एन.सी.एफ) कल्पना आणि उद्दिष्ट्ये यांच्या आधारे तयार करण्यात आले आहे.

PART 1 भाग १. शिक्षक म्हणून तुमची भूमिका कोणत्या स्वरूपाची आहे.

	विधान	पूर्ण असहमत	असहमत	सहमत	पूर्ण सहमत
अ १	ताफिदनेकी तुम्ही खूप वेळ फिरवता.				
अ २	विद्यार्थ्यांविरोधात अध्यापन घटकाची चर्चा करता.				
अ ३	तुम्ही नेहमी विद्यार्थ्यांविरोधात उच्च पातळीवरील विषयांवर भाषण/चर्चा यांचे जाणिवपूर्वक(आयोजन)कारण्याचा प्रयत्न करता. (वैयक्तिक किंवा गटात)				
अ ४	तुम्ही शाळेच्या नियोजनपूर्वक विकासाला सहभागी होता का?				
अ ५	तुम्ही शाळेच्या अंतर्गत नुसत्यासाठी सहभागी होता का ?				
अ ६	तुम्ही तुमच्या स्वतःच्या अध्यापनाबाबत जास्तीत जास्त सन्धानी आहात का ?				
अ ७	तुम्हाला तुमच्या अध्यापनात काही बदल करावता आणवता का ? (राष्ट्रीय अभ्यासकट्ट्याच्या चौकटीत राहून)				
अ ८	तुम्हाला असे वाटते का की अध्यापनात काही बदल करावता आणवता पण ते करण्याचा अनुभव पुरेसे घालणे आणि कार्यक्षमता नाही.				

Det ble laget et spørreskjema med tekst både på engelsk og marati slik at deltakerne kunne velge språk når de skulle svare. Til oversettelsesarbeidet fikk de hjelp av en tolk som var med når undersøkelsen ble presentert på skolene som var valgt ut.

et grunnlag for å komme i gang med et nytt samarbeid både med skoler i Panchgani og med University of Pune fire år etter at Norad-prosjektet var avsluttet. Det er vanskelig å tenke seg at dette hadde vært mulig hvis ikke den tidligere prosjektlederen hadde vært så entusiastisk og formidlet til lærerutdanningsmiljøet at de måtte utnytte og bygge videre på det kontaktnettet som var etablert i India. Dette ble brukt som springbrett for å få til mer internasjonalt samarbeid.

Så kan en legge til at det var gunstig at Knut Duesund hadde deltatt på avslutninga av Norad-prosjektet som dekan, og nå hadde blitt prorektor med ansvar for internasjonalt samarbeid. I tillegg hadde Kvalitetsreforma i høyere utdanning blitt innført fra studieåret 2003/2004 og den pålån universiteter og høgskoler og intensivere internasjonalt samarbeid med vekt på studentutveksling og forskningssamarbeid. Så handler det selvsagt også om at to medarbeidere fra Høgskolen i Telemark hadde ønske om å dra til India og sondere mulighetene for å få til forskningsprosjekt. Deres tur til India ble et vendepunkt som gjorde at prosjektet Høgskolen i Telemark hadde hatt i fire år i Panchgani fra 1997 – 2001, ble grunnlag for et nytt og mer omfattende samarbeid som fortsatt er i gang og vokser.

Den første forskningen

Aasland og Duesund gjennomførte forskningsprosjektet de hadde forberedt i 2005 da de var tilbake i India i 2006. De samlet data ved en rekke skoler i Panchgani. Innsamlingen skjedde i form av en

spørreundersøkelse og gjennom observasjon. Spørreskjemaene var på engelsk, men det ble også laget en versjon på marathi, det lokale språket, fordi de oppdaget at engelskkunnskapen ikke var like god på alle skolene de hadde valgt ut.

Bjørn Aasland observerer undervisningen i på en skole i Wai, nabobyen til Panchgani.

Forskningsprosjektet til Aasland og Duesund var lagt opp slik at de hadde et felles spørreskjema som hadde to deler. Aasland sin del hadde spørsmål om de pedagogiske tilnærmingene mens Duesund hadde spørsmål om hvordan det ble arbeidet med religion og etikk i skolene. De observerte sammen og laget notater. I tillegg brukte de læreplanen og lærebøker som en del av datagrunnlaget.

Deres kunnskaper om indisk utdanning var imidlertid begrenset, og det var dermed vanskelig å lage et godt design for forskningsprosjektene. Det var derfor vanskelig å bruke de innsamlete dataene som grunnlag for publisering.

De valgte i stedet å lage rapporter fra arbeidet de hadde gjennomført, Aasland en om kvalitetsarbeid og Duesund om hvordan det ble arbeidet med etikk i indiske skoler. De har senere brukt erfaringene og kunnskapene de fikk i seminarer og forelesninger i grunnskolelærerutdanningen. Duesund har senere brukt materialet i rapporten han skrev, som utgangspunkt for en forskningsartikkel som har tittelen «Is There a Potential for Norway to Learn from the Ethics Education in the Educational System of India?» Artikkelen ble publisert i tidsskriftet *Nordidactica* (nivå 1) i 2013.

Se vedlegg 2 om forskningsarbeidet.

Kapittel 4: Det store spranget - oppstart av samarbeid med universitet i Pune

Da Aasland og Duesund i 2006 på nytt reiste til Panchgani for å samle data til et forskningsprosjekt, skulle de samtidig besøke Department of Education ved universitetet i Pune. Deres formål med besøket var å få hjelp til å forstå det indiske skolesystemet. I forkant av den nye reisen hadde de fått tilbakemelding fra direktøren der hun lovet å formidle kontakt til ledelsen ved Department of Education og sørge for at de fikk til et møte denne gangen. Det kom imidlertid ikke noe svar på den siste e-posten de hadde sendt til Phandit med konkret forslag om en dato for et nytt besøk på universitet. Da de kom til India, dro de likevel den to timer lange turen fra Panchgani til Pune 23. november uten å ha avtale. De oppsøkte internasjonalt kontor og fikk der opplyst at Phandit var opptatt i møter med en afghansk delegasjon og ikke hadde anledning til å møte dem. I stedet fikk de møte nestlederen ved kontoret. Han sa seg villig til å ordne et møte med Department of Education og ringe dem når han hadde fått til en avtale. Telefonen kom, og 28. november hadde de det første møtet med Department of Education. De fikk møte professor Sanjeev Sonawane som var både leder for instituttet og dekan for all lærerutdanning ved universitet og tilhørende colleger. De møtte også noen av de nærmeste medarbeiderne hans.

Professor Sanjeev A. Sonawane er i dag viserektor ved SPPU.

Aasland og Duesund ønsket å bruke den tiden de fikk tildelt til å drøfte utdanningssystemet og læreplanssystemet i indisk grunnopplæring. Referatet fra møtet viser at det ble en kort samtale om utdanningssystemet. Samtalen gikk raskt over til å bli en drøfting om muligheter for samarbeid mellom lærerutdanningene ved de to institusjonene. Professor Sonawane signaliserte ved slutten av møtet at de ønsket videre kontakt for å drøfte felles prosjekter med Høgskolen i Telemark.

Både våren og høsten 2007 var Aasland og Duesund tilbake i India og hadde nye møter med ledelsen ved instituttet. Sammen med dem var også en gruppe fra lærerutdanningen i Telemark som holdt på å utvikle et nytt emne i allmennlærerutdanningen. Emnet hadde fått navnet «Multikulturelt pedagogisk arbeid» og det ble planlagt å ha et feltopphold i Panchgani. Emnet skulle være tverrfaglig med elementer fra pedagogikk, samfunnsfag og religion. Formålet var å forberede studentene til arbeid i et økende flerkulturelt skolemiljø i Norge. Høgskolen ønsket å trekke inn lærere fra universitet i Pune som gjesteforelesere når de norske studentene kom til India, og de fikk positiv respons på dette.

Da emnet ble satt i gang i studieåret 2008/2009 og de norske studentene kom til India, var tre av lærerne ved lærerutdanningen i Telemark med under studentene sitt feltarbeid. Professor Sonawane og en av lærerne ved Department of Education kom til Panchgani og deltok som gjesteforelesere på kurset. Selv om kurset ble vellykket, ble det bare gjennomført en gang. Grunnen til dette var at det var svært mange valgemenner i lærerutdanningen ved Høgskolen i Telemark på denne tiden, og ikke nok studenter til alle emnene. Dekanen og ledelsen ved avdelingen valgte derfor ikke å sette opp emnet flere ganger. Det er derfor ikke mulig å si om emnet ville ha blitt populært og fått tilstrekkelig

tilslutning om det hadde blitt satt opp flere ganger. Det vi vet, er at emner ved USN med feltarbeid i utlandet har vært populære og hatt godt med søkere.

Ønske om formell avtale

I de nevnte møtene i Pune i 2007 ble det diskutert om det var mulig å få til en formell avtale, en såkalt «Memorandum of Understanding» (MoU) som kunne omfatte alle fagområder på de to institusjonene. Ved Høgskolen i Telemark var det et mål å inngå slike avtaler for å virkeliggjøre intensjonene i Kvalitetsreformen. Reformen påla universiteter og høyskoler å styrke det internasjonale arbeidet, særlig gjennom studentutveksling og forskingssamarbeid. Formelle avtaler kunne sikre kontinuitet. Dette kunne også gi flere fagområder mulighet til å utnytte den kontakten som var opprettet med universitetet i Pune gjennom lærerutdanningene.

Etter besøket i 2007 ble spørsmålet om formalisering av samarbeid tatt videre i begge institusjonene og drøftet i ledelsene. Høgskolen i Telemark hadde før et planlagt besøk til India i 2008 sendt et utkast til en MoU. Det hadde imidlertid ikke kommet noen tilbakemelding fra Pune før delegasjonen reiste fra Norge.

Da delegasjonen fra Telemark ankom Pune i oktober 2008, ble det derfor stor glede da professor Sonawane fortalte at det ville bli en høgtidelig seremoni der ledelsen fra universitetet i Pune ville komme for å underskrive en MoU. Professor Sonawane var på denne tiden, som nevnt, dekan for all

lærerutdanning ved universitetet og lærercolleger, men var også med i styret ved universitetet og hadde dermed en nøkkelrolle. Det var tydelig at han hadde arbeidet for å få på plass en avtale.

Med en MOU på plass ble grunnlaget lagt for et samarbeid mellom USN og SPPU utover lærerutdanningene. Avtalen omfattet alle fagmiljøer ved de to universitetene, og det tok ikke lang tid før nye fagmiljøer møttes for å drøfte muligheter for samarbeid. Vi

Dekan ved lærerutdanningen, professor Sanjeev Sonawane, og direktør ved internasjonalt kontor, professor Vasudha Garde, da MoU-en ble underskrevet i 2008.

Første MoU ble underskrevet i Pune i 2008. For SPPU skrev professor og direktør Vidyasagar Pandit under mens prorektor Knut Duesund skrev under på vegne av USN.

skal i det neste kapitlet ta for oss hvordan samarbeidet ekspanderte i årene etter 2008.

MoU-en åpnet for samarbeid på alle fagområder og omfattet både forskningsprosjekter, studentutveksling og utvikling av læremateriell. Avtalen hadde en varighet på fem år. Den har blitt fornyet hvert femte år, først i 2013 med Høgskolen i Telemark og i 2018 med USN.

Avtalen fra 2008 og de to påfølgende avtalene har med et punkt, som det nok var viktig å få med fra indisk side, om at det ikke skulle lages utfyllende avtaler («amendments») med mindre dette ble gjort fra offisielt hold og godkjent og underskrevet av toppledelsen. Fra norsk side ble ikke dette oppfattet som noe spesielt problematisk, men det ble senere klart at bak denne formuleringen lå det en prinsipiell holdning fra den indiske universitetsledelsens side. Det internasjonale arbeidet og de strategiske grepene var der en sak for den sentrale ledelsen, ikke for fakulteter og institutter. Erfaringen har vist at det ikke har vært behov for tilleggsavtaler. Etter hvert som ulike fagområder ønsket å samarbeide, gikk det smertefritt og samarbeidet var basert på intensjonsavtalen. I tilfeller der det har blitt søkt om felles eksterne midler fra fagmiljø ved SPPU og USN, har det selvsagt blitt laget spesifikke avtaler som har vært inngått som en del av søknadene.

Kapittel 5: Universitetssamarbeid i ekspansjon

Selv om samarbeidsavtalen fra 2008 var viktig for å kunne utvide samarbeidet mellom USN og SPPU, var det også andre forhold som hadde stor betydning for at USN kunne styrke kontakten med India. En helt avgjørende faktor var innføringen av Kvalitetsreformen i norsk høyere utdanning fra studieåret 2003/2004. Med reformen kom det statlige midler til å drive internasjonaliseringsarbeidet. Dette la grunnlag for å opprette et internasjonalt kontor ved Høgskolen i Telemark. I forbindelse med dette ble det satt av reisemidler for ansatte og ledelsen. Det hadde i 2005 blitt etablert et internasjonalt utvalg som et underutvalg til styret. I utvalget var både faglige ansatte og studenter representert, og prorektor var leder. Utvalget skulle legge opp strategi og prioriteringer for det internasjonale arbeidet. Utvalget hadde også ansvar for tildeling av de søkbare midlene til internasjonalisering og reiser. «University of Pune» ble valgt som en av hovedsamarbeidspartnerne. Samtidig skulle samarbeidet med skoler i Panchgani og lærerutdanningen ved NETTC videreføres.

Nye fagområder inn i samarbeidet

Etter at MoU-en med universitet i Pune hadde kommet på plass, ble det tatt initiativ for å få flere ledere og ansatte til å reise til Pune, og det ble flere slike reiser etter 2008. Ofte reiste representanter fra ulike fakulteter sammen mens noen fagmiljøer reiste alene. Prorektor var med på reisene og hadde ansvar for å legge til rette det faglige innholdet. Han skulle sørge for kontakt med relevante fagområder og introdusere gruppene for ledelsen og aktuelle ledere og fagpersoner ved universitetet. Videre skulle han også følge opp etter reisene.

Reisene til universitetet i Pune ble systematisk lagt opp med en tur til Panchgani før turen gikk videre til Pune. Hensikten med dette var at delegasjonsdeltakerne skulle få tid til å omstille seg etter reisen og at de skulle bli litt kjent med indisk kultur gjennom turer i området rundt byen. De fikk også anledning til å besøke noen ulike typer skoler og fikk en kort innføring i skolesystemet i India. Dette fungerte som en forberedelse til møtet med universitetsmiljøet i Pune.

Teknologiske fag

Fra teknologiske fag ble en faglig ansatt på med på en delegasjonsreise allerede i 2008. Det ble da etablert kontakt med fagmiljøet innenfor sensorteknikk og dette ble fulgt opp med flere besøk fra Telemark senere, men disse besøkene munnet ikke ut i felles prosjekter. Professor Saba Sylvaganam, som representerte fakultetet, opplevde imidlertid besøkene som en nyttig faglig kontakt og de fungerte som utveksling av fagkunnskap. Han hadde også flere gjesteforelesninger i Pune.

Professor Saba Sylvaganam (til høyre) i samtale med professor Vidyasagar Pandit ved besøk ved SPPU i 2008.

I 2010 var dekan Ole Ringdal med til India for å sondere om mulighetene for å utvide samarbeidet med SSPU. Han besøkte flere av instituttene ved teknologisk fakultetet og fikk også besøke både indisk bedrifter og norske bedrifter i Pune og fikk orientering om deres forsknings- og utviklingsarbeid. Blant annet besøkte han Tata Motors og fikk se produksjonen og ha møte med forskningsavdelingen. Han besøkte også Aker Solution sitt kontor i Pune.

I 2021 hadde vi en samtale med Ringdal, som i dag er direktør ved Universitet i Stavanger. Han pekte i

Dekan Ole Ringdal skrev i 2010 på vegne av teknologiske fag ved USN under på en avtale om studentutveksling med Centre for Modeling and Simulation.

denne samtalen på at når det ikke ble noe videre samarbeid mellom teknologi-fagene, var det flere forhold som spilte inn. Han trakk fram at fakultetet ikke maktet å få med aktuelle nøkkelpersoner. Det var også en konkurranse med andre internasjonale prosjekter i den forstand at de mest aktuelle fagpersonene på dette tidspunktet var opptatt med andre store og viktige samarbeidsprosjekter i andre land i Asia. Manglende finansiering hadde også en viss betydning, mente Ringdal. Det faktum

at Ringdal selv sluttet som dekan like etter at kontakten hadde startet, kan også ha hatt innvirkning. Det er generelt ikke lett å videreføre alle prosjekter når en ny ledelse tar over, og dessuten kan en ny ledelse gjøre andre prioriteringer enn de som gikk ut av stillingene.

Natur og miljøfag

På samme introduksjonstur som Ringdal var med på i februar 2010, var også professor Elin Kure, førsteamanuensis Mona Søbø og instituttleder Tone Jøran Oredalen fra «Institutt for Natur-, helse og miljøvern» med. Representantene fra instituttet hadde

Professor Elin Kure, førsteamanuensis Mona Søbø og instituttleder Tone Jøran Oredalen utenfor International Centre på sitt første besøk til SPPU i 2010.

Professorene Urmilla Kulkarni-Kale og Sang-eeta Sawant utenfor Centre for Bioinformatics ved SPPU (bilde fra 2020)

forberedt seg grundig til oppholdet i India og de hadde med faglige presentasjoner på engelsk om instituttets studieprogram og forskningsaktiviteter. De hadde også med en engelsk brosjyre om instituttet sin stab, aktiviteter og vitenskapelige produksjon.

Sommeren før de dro hadde de hatt besøk av professor og dekan Sanjeev Sonawane på campusen i Bø. Han hadde fått informasjon om instituttets arbeid og sett det laboratorie-tekniske utstyret de hadde. Sonawane som av SPPU nå hadde blitt utpekt til koordinator for hele samarbeidet med Høgskolen i Telemark etter at Mou'en hadde blitt signert, så straks muligheter for samarbeid med flere deler av deres fagmiljø. Da han besøkte Bø hadde de fra instituttets side fortalt at de særlig hadde behov for mer kompetanse innen bioinformatikk.

Da delegasjonen fra natur og miljøfag kom til Pune et halvt år senere møtte de professor Sonawane og ledelsen ved internasjonalt kontor. Etter råd fra dem ble det satt opp møter med Institute for Environmental Sciences og med Centre for Bioinformatics. På Centre for Bioinformatics hadde de møte med professor og instituttleder Urmilla Kulkarni-Kale og professor Sangeeta Sawant. Med på møtet var også professor A.S Kolaskar. Kolaskar er grunnlegger av senteret, en pioner innen fagfeltet og en av verdens fremste forskere innen molekylær biofysikk og bioinformatikk. Han har også vært rektor for universitet i Pune.

Professor Sonawane på besøk i Telemark i 2009. Han besøkte alle campusene på daværende Høgskolen i Telemark og ble kjent med de ulike fagområdene. Foto: Sonawane.

Det ble raskt klart at det var mest aktuelt å få til et samarbeid med bioinformatikk-miljøet. Kure, Oredalen og Sæbø skrev i en oppsummering at både instituttet og forskere de møtte, ble særlig interessert i et eventuelt samarbeid om kreftforskning og miljøforskning. Professorene Kulkarni-Kale og Sawant sa i et intervju vi hadde med dem i 2020 at de husket godt det første møtet i 2010. Kure og Sæbø hadde fortalt om arbeidet sitt med kreft- og miljøbiologi. Deres forskning hadde produsert en stor mengde data. De så seg nå om etter samarbeidspartnere som kunne hjelpe dem med analyse av dette materialet.

Centre for Bioinformatics hadde en slik kompetanse. De arbeidet med matematisk modellering på proteiner som var komplementær til de norske forskernes kompetanse og som kunne utfylle og utvikle deres forskning. Ønsket var å få noen fra fagmiljøet i Pune på besøk til Norge allerede samme år, dvs. i 2010, for å bli kjent med hverandres forskning. Så fort var det ikke mulig å få til gjensitt, men under samtalene ved et nytt besøk fra Høgskolen i 2011 ble det spurt om det var mulig å konkretisere samarbeidet gjennom å sende en student til Norge for å ta sin Ph.d. der. Kure som hadde sin hovedstilling ved Radiumhospitalet, så straks muligheter for å knytte forskere fra Pune til sin forskning ved Radiumhospitalet. Ledelsen ved «Centre for Bioinformatics» opplevde dette som en spennende måte å samarbeide om forskning på, særlig hvis de kunne etablere en felles mentor-ordning.

Elin Kure presenterte etter dette sin kreftforskning for senteret og fortalte hvilken kompetanse hun ønsket fra dem. Dette førte til at ledelsen så seg om etter en masterstudent med riktig bakgrunn. Loddet falt på Vandana Sandhu som var interessert i å reise til Norge og hadde den riktige kompetansen. Hun fikk tilbud om et rekrutteringsstipend og kom til Norge allerede i 2012 for å ta doktorgraden ved Høgskolen i Telemark. Hun fikk sin arbeidsplass ved Radiumhospitalet. Som hovedveileder

Vandana Sandhu ble den første stipendiaten fra India som kom til Norge for å ta en PhD ved USN.

hadde hun professor Elin Kure mens professorene Urmilla Kul-karni-Kale og Sangeeta Sawant ble biveiledere.

Med dette grepet ble forskningssamarbeidet konkretisert. De to biveilederne fra Pune besøkte Norge første gang i 2012 og deltok både i en workshop ved Høgskolen i Telemark og på en internasjonal kreftkonferanse i Oslo.

Vandana Sandhu var den første stipendiaten i samarbeidet, men det skulle komme flere etter henne. De har bidratt til forskningsproduksjon. Vi kommer tilbake til stipendiat-ordningen i kapittel 7.

Sykepleie og helsevitenskap

Representanter for Helse- og sosialutdanningen ved Høgskolen i Telemark var med til Panchgani og Pune allerede i 2007. I første omgang resulterte det i et praksissamarbeid med internatskoler i Panchgani, men det ble ikke den gangen etablert noe samarbeid med SPPU. Etter noen år ønsket imidlertid fakultet å styrke internasjonaliseringen og undersøke mulighetene for å få til et samarbeid med fagmiljø ved SPPU. Dette ble realisert i 2013. Da ble det etablert et samarbeid mellom Institutt for helsefag og School of Health Sciences ved SPPU. De to fagmiljøene ble enige om å starte fellesprosjekt om folkehelse. Dette skal vi omtale nærmere i kapittel 8.

Ellen Schrumpf

Sosial og velferdsfag

Professor Ellen Schrumpf var i 2014 programkoordinator for masteren i kulturfag ved Institutt for økonomi, historie og samfunnsvitenskap. Som program-koordinator ønsket hun å legge til rette for å ta med studenter til India og gi dem muligheter for å samle data til komparative masteroppgaver. Hun ble derfor med på en sonderingsreise til India sammen med representanter for Institutt for helse-, natur og miljøfag. Våren 2016 reiste Schrumpf igjen til India. Denne gangen deltok flere fra hennes fagmiljø samt førstelektor Kjersti Røsvik og andre fra Institutt for helse-, sosial- og velferdsfag. Bakgrunnen for at Røsvik ble med, var en evaluering av masterprogrammet i forebyggende arbeid med barn og unge der det ble pekt på at det var for lite internasjonale elementer i fagplanen. Røsvik ønsket, som Schrumpf, også å undersøke muligheten for å ta med masterstudenter til India for å samle data til oppgavene sine.

Kjersti Røsvik

Sammen besøkte de en rekke fagmiljø ved SPPU og ønsket å skaffe seg oversikt over mulige samarbeidspartnere. De ønsket også å finne arenaer der masterstudenter kunne samle data i Pune eller Panchgani. Allerede høsten 2016 reiste en gruppe studenter på masterprogrammet i forebyggende arbeid med barn og unge til Panchgani for å samle data på skoler der. Dette resulterte senere i masteroppgaver fra dette miljøet.

Våren 2017 var Schrumpf og Røsvik og flere andre fra de to masterprogrammene igjen på besøk i Pune og Panchgani. De hadde i 2016 særlig hatt god kontakt med Department of Sociology og de hadde deltatt på et internasjonalt seminar som dette instituttet arrangerte. Også ved besøket i 2017 deltok de på et seminar ved instituttet. De opplevde at det var dette fagmiljøet ved SPPU som det var mest interessant å knytte seg til.

Det ble avtalt at de skulle holde kontakten og arbeide for å få ekstern finansiering til felles prosjekter. Vi kommer tilbake til dette i kapittel 8.

Gjenvisitter

Samarbeidet mellom SPPU og USN startet da representanter fra USN besøkte Pune i 2005. SPPU hadde etter hvert et ønske om å bli bedre kjent med USN og sende representanter til Norge. Vi har allerede omtalt professor Sanjeev Sonawane sitt besøk i Norge i 2009. Han besøkte da campusene på Notodden, i Porsgrunn og i Bø og besøkte alle fakultetene og møtte ledelsene. Det var i forbindelse med dette besøket han fikk informasjon om at natur og miljøfagene hadde behov for kompetanse innen bioinformatikk.

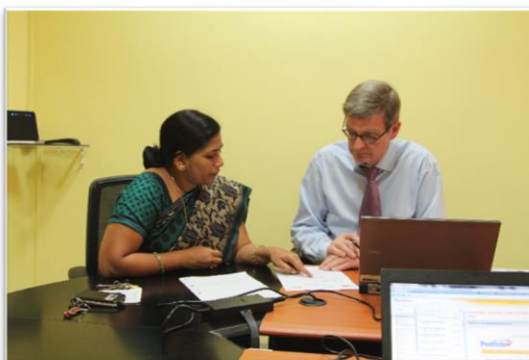
I forbindelse med et besøk ved lærerutdanningen på Notodden var han foreleser og deltok også på et internasjonalt seminar om lærerutdanning. I programmet var det lagt opp til flere turer der formålet var at deltakerne både skulle bli kjent med hverandre og oppleve noe av naturen og historien i Telemark. Blant annet var han med og gikk Sabotørstien på Rjukan.

Professor Sonawane foreleser på et internasjonalt seminar på Notodden i 2009.

I et intervju i 2020 fortalte Sonawane at han tok med nyttige impulser fra seminaret. Etter at han kom hjem, fikk dette blant annet følger for måten han la opp program for konferanser og seminarer. Ut fra det han opplevde på Notodden, kom han fram til at han ville fjerne de lange innledningene og velkomsttalene som han var vant med når det ble arrangert noe i hans fagmiljø. Noe annet han ble inspirert til, var å ta internasjonale gjester med på tur i fjellene rundt Pune. Dette opplevde han som nyttig for å styrke de menneskelige båndene med samarbeidspartnere, noe han mente var viktig for å ha faglig suksess.

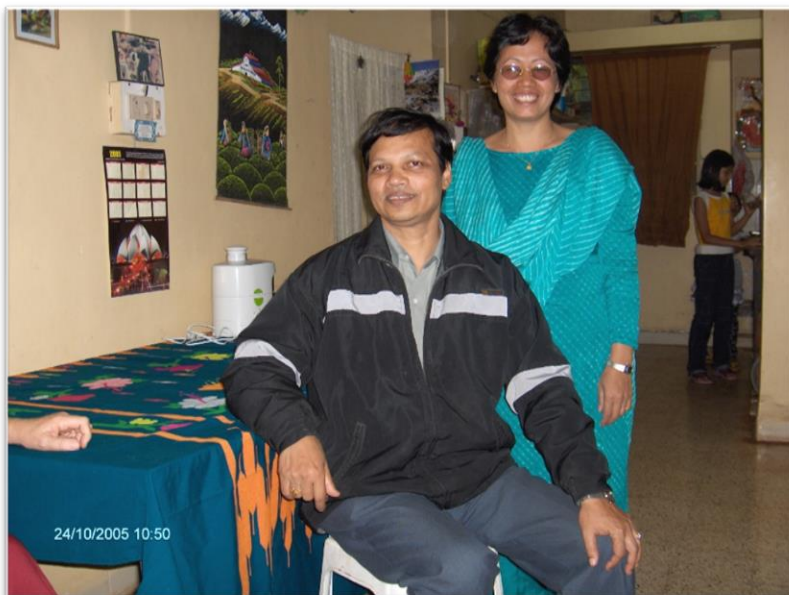
I 2012 kom representanter både fra lærerutdanningen og bioinformatikk-miljøet i Pune på besøk til Norge og Høgskolen i Telemark. Begge gruppene var i Norge i flere uker. Vi har allerede nevnt at professorene Kulkarni-Kale og Sawant var på besøk hos Institutt for Natur-, helse- og miljøvern i 2012 og deltok på flere fagkonferanser. Samme år kom også to fra Department of Education på besøk til lærerutdanningen, førsteamanuensis Geeta K. Shinde og universitetslektor Nisha J. Valvi. De hadde møter med ansatte og ledelsen ved lærerutdanningen og hadde også noen gjesteforelesninger der de presenterte indisk lærerutdanning og noe av sin egen forskning. Det meste av tiden ble imidlertid brukt til å planlegge et forskningssamarbeid om flerkulturell opplæring i lærerutdanningene i India og Norge. Resultatet av dette samarbeidet kommer vi tilbake til senere.

Geeta Shinde og Nisha Valvi på besøk ved lærerutdanningen på Notodden i 2012. På bildet til høyre førsteamanuensis Geeta K. Shinde og Knut Duesund i arbeid med å planlegge felles forskningsprosjekt.

Indisk koordinator for USN

Etter at MoU-en var signert og samarbeidet mellom USN og SPPU skulle utvikles, var det stor reiseaktivitet begge veier. Blant annet var prorektor, som hadde ansvar for internasjonalt arbeid og selv hadde koordineringsansvaret for samarbeidet med SPPU, en og to ganger i året i India. Det ble likevel vanskelig å holde den løpende kontakten med universitetet. På denne tiden var det lite muligheter for møter på nett og e-post var ikke alltid lett å bruke til den løpende kontakten. For å få mer kontinuitet i kontakten valgte USN å engasjere en indisk koordinator på oppdragsbasis.

Mange har gjennom årene blitt invitert hjem til Anuradha og Swapan Samanta i deres leilighet som ligger på skoleområdet til bahaienes lærerskole der de begge har vært ansatt.

Swapan Samanta som var ansatt ved NETTC og hadde vært med i Norad-prosjektet, og blant annet hatt ansvar for å tilrettelegge av opplegget da de første studentene fra Norge kom til NETTC, sa seg villig til å påta seg denne oppgaven. Han hadde bistått Elster og flere av de andre norske som deltok i Norad-prosjektet, og Aasland og Duesund fikk også bistand av han da de startet opp sitt forskningsprosjekt i 2005. Denne kontakten med Samanta var bakgrunnen for at Duesund søkte råd og hjelp hos han da samarbeidet med SPPU startet opp. Samanta ble bedt om å delta i forberedelsen og være med når delegasjoner fra USN besøkte Pune. Han fikk også en viktig rolle med tanke på praktisk hjelp og som tolk når delegasjonene skulle bevege seg utenfor universitetscampusen.

Swapan Samanta (i midten) sammen med delegasjonen fra USN som besøkte Ferguson College høsten 2010.

I perioden etter at MoU'en var signert i 2008 og de påfølgende fire årene bisto Swapan Samanta med tilrettelegging av de aller fleste besøkene og han var også sammen med de norske delegasjonene mens de oppholdt seg i Pune. Særlig hadde han en viktig funksjon når det var ønske om å kontakte

nye fagmiljø. Han sa i en samtale i 2020 om denne perioden at han mente at det hadde betydning at han som inder var med å legge til rette for besøkene. Han hevdet at det er en viss skepsis når det kommer utlendinger til India og at det er enklere å få tilgang og bli tatt imot ved indiske institusjoner når indere også er involvert i arbeidet. Dette gjorde at han opplevde at han var en brobygger. Han fremhevet også at en koordinator var viktig fordi kommunikasjonen ikke alltid var så enkel tidligere. Det var lettere å få svar og få ordnet avtaler når han oppsøkte miljøene og var til stede fysisk på

campus. For å få ordnet avtaler besøkte han derfor ofte universitet før delegasjonene kom og forsikret seg om at det skulle bli et godt opplegg under besøkene.

For at han skulle bli bedre kjent med det norske utdanningssystemet og spesielt norsk høyere utdanning, fikk han i 2010 et stipend fra Internasjonalt utvalg ved Høgkolen i Telemark. Han fikk da mulighet, sammen med sin kone, til et opphold på en måned i Norge. De besøkte skoler og ble introdusert til alle fakultetene ved høgskolen og fikk møte en rekke ledere og medarbeidere. Samanta opplevde at han gjennom besøket fikk en god forståelse av norsk kultur og det norske skolesystemet, og at han gjennom det ble mer kompetent til å ha koordinator-rollen. Rollen som koordinator var en bijobb som Samanta hadde ved siden av sin lærerstilling ved NETTC. Han fikk godtgjøring som konsulent for hvert oppdrag.

I tillegg til oppdragene knyttet til universitetet i Pune omfattet arbeidet hans også tilrettelegging for lærerstudenter som fra 2009 skulle ha praksisopphold i Panchgani. Han hjalp også ansatte og studenter som ønsket å komme på feltopphold og trengte kontakter med institusjoner i Panchgani-området. Behovet for en indisk koordinator avtok etter hvert som de norske og indiske samarbeidsrelasjonene ble utviklet og det ble etablert felles prosjekt på ulike fagområder. Det samme gjaldt praksisoppholdet for lærerstudenter. Etter hvert ble det faste skoler som ble brukt som praksissteder. De som var ansvarlig for de norske studentene, fikk etablert direkte kontakt med ledelsen ved skolene. Lærerutdanningen ved USN har også i økende grad sendt veiledere fra egne rekker til Panchgani for å sikre kvaliteten på praksisoppholdet. Swapan Samanta mener også at hans rolle etter hvert ble overflødig fordi mulighetene for kommunikasjon ble bedre gjennom ulike digitale plattformer med, blant annet, muligheter for nettmøter.

Norske lærerstudenter til SPPU

Et nytt element kom inn i samarbeidet i 2019. Da tok for første gang lærerstudenter fra USN et halvårsstudium ved SPPU og fikk dette innpasset i sin norske master. To studenter oppholdt seg hele høstsemesteret i Pune. De bodde i studentboliger på campus og tilpasset seg vanlige rutiner på stedet. De valgte ulike kurs som kunne innpasses i det som i lærerutdanningene går inn under kategorien «skolerelevante fag» og tok ordinære eksamener ved SPPU.

Studentene var strålende fornøyde med oppholdet og kom tilbake med gode erfaringer både faglig og kulturelt. Planen var at erfaringene fra dette pioneroppholdet skal brukes til å utvikle modeller for videre samarbeid. Det tas sikte på å sende flere studenter fra Norge til Pune etter hvert som pandemien ikke lenger er et hinder. I tillegg vil det bli tilbud om kortere online-kurs der studenter og lærere fra begge institusjonene vil delta. Dette inngår som en del av prosjektene som har ekstern finansiering.

En barnevernssak – en påminning om kulturforskjeller

Avstanden mellom Norge og India er stor. Det dreier seg ikke bare om geografi. Også når det gjelder nyheter som blir formidlet fra det ene landet til det andre er avstanden stor. Få saker fra det ene landet når fram til mediene i det andre. Et unntak gjelder en barnevernssak i Norge i 2011 der en indisk familie var involvert. I India hadde denne saken fått stor oppmerksomhet og var topp nyhetssak som også ble kommentert av øverste politiske ledelse. Blant annet tok den indiske presidenten saken opp med Norge via den indiske ambassaden i Oslo. Saken ble et tema når norske delegasjoner kom på besøk til India. Både indiske studenter og ansatte tok opp dette i samtaler med de norske representantene. Den indiske oppfatningen var at slike saker normalt skal løses av og innen familien. Det norske systemet forutsetter at det offentlige griper inn dersom foreldre ikke er i stand til å ta vare på barna sine.

Barnevernsaken fra Norge fikk stor oppmerksomhet i indiske medier. Her et bilde fra en artikkel på NRKs nettsider i 2012.

Stortingrepresentant og tidligere statsråd, Abid Raja, var i 2012 – 2013 ambassadesekretær ved den norske ambassaden i New Dehli. Han forteller sin bok «Min skyld» om hvordan denne saken, som startet i 2011, preget forholdet mellom Norge og India den perioden han arbeidet i India og ble en storpolitisk diskusjon som handlet om kulturforskjeller! I indiske aviser ble saken omtalt som «The

Norwegian Nightmare.» (Raja, s. 213 – 215).

De fleste norske som var med på delegasjonsreiser i denne perioden (2012), hadde i liten grad kjennskap til disse sakene selv om de hadde vært omtalt i norske media. De ble derfor overrasket når det kom opp spørsmål om saken. Saken truet ikke samarbeidet ifølge de som opplevde dette, men den var en påminning om at kulturelle forhold indirekte kan ha innflytelse på tillitsforholdet mellom deltakere i internasjonale forsknings- og utdanningsamarbeid.

Kapittel 6: Studenter i praksis i India

Profesjonsutdanningene i Norge har hatt behov for å forberede studentene på å arbeide i et samfunn som har blitt mer flerkulturelt. Allerede erfaringene fra Norad-perioden, hadde synliggjort muligheter for å ta studenter med til India og lære om flerkulturelle utfordringer. Skolene i Panchgani gav mange muligheter for å studere dette og høste erfaringer. Fra 2007 har denne muligheten blitt utnyttet og USN ha sendt studenter fra profesjonsutdanningene på praksisopphold ved skoler i Panchgani. Først ute var barnevernspedagogstudenter.

Barnevernspedagogstudenter i praksis

I forbindelse med samarbeidet med personer og skoler i Panchgani spredte informasjon seg også til Avdeling for helse- og sosialfag ved Høgskolen i Telemark. Dette førte i første omgang til at to fra denne avdelingen fulgte en gruppe fra lærerutdanningen på en «sonderingstur» til Panchgani i mars 2007. Hensikten med reisen for sosialfag var å undersøke muligheten for praksisopphold for studenter ved barnevernspedagogutdanningen og mulig kontakt med universitetet i Pune. Under oppholdet i Panchgani ble det opprettet avtaler med tre skoler i byen; New Era High School, Bharaty Vidyapeeth og Anjuman-I-Islam school. Avdelingen i Porsgrunn ønsket å sende studenter fra barnevernspedagogutdanningen på et tre måneders praksisopphold ved disse skolene. Hovedmålet med praksisoppholdet var at studentene skulle få erfaring med skolenes arbeid med barn og unge i internatskolemiljøet, borte fra familie og hjemsted.

Nils Petter Karlsson og Gro Lorentsen (ytterst til venstre og ytterst til høyre) fra Avdeling for helse og sosialfag ved Høgskolen i Telemark reiste i 2007 til India for å legge til rette for praksisopphold for barnevernsstudenter. Her sammen med Lise Wiik og Bjørn Aasland på planleggingsmøte i hagen på Prospect Hotel.

Seks studenter fikk anledning til å reise og gjennomføre 12 ukers praksis på de tre skolene. De skulle underveis bytte praksissted for å få erfaringer med ulike miljøer. En ansatt fra avdelingen fulgte studentene den første uken for å kvalitetssikre avtaler og ordne boligforhold.

På forhånd hadde avdelingen i Norge og skolene i Panchgani utvekslet noen dokumenter og en del informasjon om gjennomføring av praksisen. Kommunikasjonen var imidlertid ikke så god i 2007 siden internett og epost var dårlig utbygd og lite brukt, særlig internasjonalt. Dette førte til uklarhet

på skolene om hvorvidt studentene skulle undervise, siden skolene fra før hadde erfaring med lærerstudenter fra USN.

Praksis i Norge innebærer at studentene skal ha veiledning av fagperson utenom praksisstedet. Dette fungerte godt på New Era High School, men i mindre grad på de andre stedene. Barnevernsstudentene skulle altså ikke delta aktivt i undervisningen, men observere og ha hovedfokus på hvordan skolene håndterte elevene utenfor klasserommene og i internatene. Studentene gjennomførte sin praksis fra september til desember. I løpet av de 12 ukene var også studentene på utflukter til nabobyen Wai og andre steder i området. Dette ga dem gode opplevelser i form av eksotiske inntrykk og erfaringer som bidrag til dannelse og utvidelse av perspektiv.

Hvordan fungerte det?

Praksisen ble i stor grad preget av observasjon i og utenfor klasserommene og i mindre grad aktive tiltak i miljøet utenfor klasserommene. De norske veilederne mente i sin rapport etter praksisoppholdet at dette kunne studentene sikkert gjort noe mer med selv, men det er også et uttrykk for at skoler i India er fokusert på teoriundervisning i klasserommene og mindre opptatt av fritidspedagogikk og aktivitetsprega miljøarbeid. Dette var imidlertid bedre på New Era High School. Veilederne mente at samarbeidet med denne skolen burde utvides, siden praksisperioden så ut til å fungere best der. De antydte også at praksis for barnevernspedagogstudenter kunne deles opp i kortere opphold på flere skoler i Panchgani for at erfaringene skulle være så mangfoldige som mulig.

For de fleste som kommer til India fra Norge oppleves nok oppholdet som en fargerik supplementing av livserfaring. Særlig i Panchgani, som er lite «forstyrret» av folk fra vesten, ser en mye av det en kan kalle det autentiske India. Dette er vesentlige inntrykk i en utdanningsprosess som mer og mer skal ha et internasjonalt tilsnitt og gi studentene sterke erfaringer i egen multikulturell utvikling. På grunn av omorganisering av studiene ved Institutt for sosialfag ble det ikke aktuelt å sende studenter til Panchgani året etter. Når det heller ikke senere ble sendt studenter til India, hadde det også sammenheng med at koordinatoren sluttet i stillingen. Her kan en se hvor personavhengig slikt samarbeid kan være.

Praksisopphold for barnehagelærerstudenter fra 2008

Kollegasamtaler kan være givende og fruktbare. Slike samtaler var bakgrunnen for at noen kollegaer fattet interesse for å sende barnehagestudenter til praksisopphold på skoler i Panchgani. Tilfeldige samtaler mellom praksiskoordinator og andre som hadde vært i India, resulterte i et omfattende samarbeid.

I barnehagelærerutdanningen er det 100 dager praksis i løpet av tre år. Praksisen skal ivareta ulike hensyn som møter studentene i hverdagen. Rammene for praksis krever at studentene får erfaring med barn med ulik etnisk og kulturell bakgrunn. Denne delen av praksisen er ved USN lagt til tredje år i utdanningen. Fire av disse ukene har fra 2008 blitt lagt til India – for de som har valgt å reise dit – og resten til Norge eller andre land. Fram til i dag har ca. 200 studenter hatt praksis i India, slik vi omtaler i dette kapitlet.

«Jeg skal til India...!»

De studentene som har reist til India for denne praksisen er valgt ut gjennom en prosess i studieløpet. Det har begynt med at de har fått informasjon gjennom første og andre studieår om mulighetene for å reise. De har fått orientering om tidsplan, økonomi, kulturforskjeller, forpliktelser og forventninger. Så har de som melder interesse, blitt intervjuet om deres egne forventninger og ønsker. Deretter har de som blir valgt ut, gjennomgått en «kurspakke» som inneholder konkret informasjon og samtale om det faktiske oppholdet. Det innebærer krav til forberedelser, arbeidsomfang, arbeidsoppgaver, atferd, respekt og ydmykhet for lokal kultur. Det har også vært krav til etterarbeid ved USN.

Noen studenter har tidlig i studieløpet signalisert at de vil til India for praksis etter å ha snakket med studenter som har vært der tidligere, men uten å ha realistiske oppfatninger av hva det innebærer. Det har derfor vært nødvendig å lage en «kurspakke» for de studentene som er mest egnet og motivert. Hvert år har en gruppe på 15-20 studenter hatt denne praksisen fram til og med 2019. Da satte pandemien er foreløpig stopp for ordningen.

Opphold og innhold

Praksisplassene i Panchgani har hovedsakelig fordelt seg på tre skoler. En har tilknytning til bahaisamfunnet, en lener seg til muslimsk kultur og en er en uavhengig skole med elever fra ulike samfunnslag, religioner og familiekulturer. Studentene må forholde seg til de verdigrunnlagene skolene representerer.

Anne Marie Håseth i praksisadministrasjonen ved USN har fra 2008 hatt ansvar for tilrettelegging og gjennomføring av praksisoppholdene for barnehagelærerstudenter som har vært i Panchgani.

Praksisen er knyttet til småtrinnet, noe som betyr elever fra fire til sju år. I løpet av de fire praksisukene har studentene byttet slik at de har fått erfaring fra to ulike skoler. Studentene skal observere og delta, men undervisningsbidraget er forberedt i Norge og gjennomføres i avtalte timer tilpasset aldersgruppene. Oppgavene har gjerne vært formingsoppgaver, drama, musikk og dans, og noen ganger har de bidratt i engelskundervisningen, et fag som elevene får undervisning i fra de er små. De lokale lærerne har satt pris på studentenes undervisning i de praktisk-estetiske fagene. Men det har hele tiden vært en forutsetning at studentene ikke skal gå inn i undervisningen som «vikarlærere». Det har noen ganger vært vanskelig å få de lokale lærerne til å forstå at studentene ikke kan ta på seg ansvar for regulær undervisning i de ulike fagene.

Bilder nederst neste side: Skoledagen i India begynner med en morgensamling der elevene gjerne bidrar selv og gjerne trekker fram etiske idealer og de verdier skolen og samfunnet bygger på. Elevene synger også nasjonalsangen og fram sier det som kalles The National Pledge. Bildet er tatt på Dnyandeep School i Wai, en naboby til Panchgani.

Elevene på indiske skole bruker skoleuniformer. Klassene har ofte mange elever sammenlignet med norske skoler. De fleste skolene der barnehagelærerstudentene har hatt sin praksis, er kostskoler der elevene bor på internat på skolen.

Our National Pledge

- India is my country. All Indians are my brothers and sisters.
- I love my country and I am proud of its rich and varied heritage.
- I shall always strive to be worthy of it.
- I shall give my parents, teachers and all elders respect and treat everyone with courtesy.
- To my country and my people, I pledge my devotion.
- In their well being and prosperity alone, lies my happiness.

JAI HIND!

Det indiske skolesystemet er sekulært. Dette forhindrer imidlertid ikke at bønn inngår som en del av programmet på skolenes morgensamlinger eller at Gud nevnes som på denne plakaten på en skole i Panchgani.

Anjuman I Islamic Public School i Panchgani er en av skolene som har mottatt norske lærerstudenter. Skolen har et eget bønnerom (Prayer Hall (Masjid) på skolens område der elevene samles til bønn. Her er Bjørn Aasland og Nils Petter Karlsson på besøk.

Forut for praksisperioden har koordinator ved USN hatt kontakt med ledelsen ved de lokale skolene gjennom epost – noe som har fungert bedre etter hvert som teknikken har utviklet seg. Stort sett har

dette fungert bra og det har vært viktig å holde kontakten varm slik at flest mulig er forberedt og informert. Likevel har det hendt at informasjon ikke spres nedover i systemet blant de lokale lærerne, og de møter nokså overrasket når studentene en dag står i døra. Samtidig har disse skolene en utbredt kompetanse i å ta ting på sparket, slik at situasjonen løser seg i full fordragelighet. Det er stor bevegelse i lærerstaben på skolene, og nye lærere dukker opp fra år til år. Dette gjelder særlig på New Era High School, der mange av lærerne er såkalt «volunteer-teachers» innenfor bahaibevegelsen. For at praksisen kan foregå mest mulig knirkefritt, har det vært viktig at praksiskoordinator fra USN reiser til Panchgani noen dager før studentene kommer. Hensikten er å forberede skolene og lærerne best mulig.

Studentene har gjennom kurspakka hjemme i Norge blitt forberedt på at de er gjester på skolene og i byen. De skal ha respekt for lokale forhold og væremåter, og ikke være «misjonerende» eller formanende med bakgrunn i norske synspunkter og oppfatninger.

Det har imidlertid vært en utfordring at studenter enten har opplevd eller hørt om tilfeller der det har forekommet fysiske avstraffelser av barna. I et par tilfeller har det ført til at praksiskoordinator sammen med studentene har tatt opp dette med rektor på skolen. Da har de fått til svar at den indiske kulturen er slik. Det har ikke vært uvanlig at barn avstraffes fysisk. Samtidig har mange indere gjort det klart at India som andre land er bundet av FNs barnekonvensjon og at det ikke er tillatt med fysisk avstraffelse. USN har senere avsluttet samarbeidet med enkelte skoler der slike episoder har forekommet.

Som en del av praksisen har studentene besøkt SPPU og hatt seminarer sammen med lærere og studenter ved Department of Education. Dette har vært viktig for å få en bedre forståelse for det indiske utdanningssystemet og den indiske lærerutdanningen spesielt.

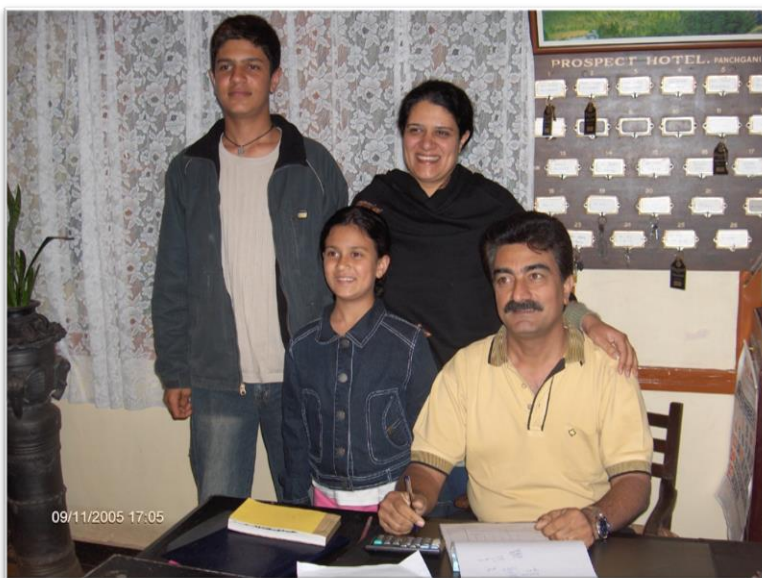
Mange studenter har hatt praksis ved Scholar Foundations High School. Celine Vayapully er grunnlegger og rektor på skolen. Hun har besøkt Norge flere ganger og fått god kjennskap til norske skoler og norsk lærerutdanning – noe som har vært verdifullt.

Barnehagelærerstudenter har i løpet av praksisperioden hatt et opphold ved SPPU i Pune der de har fått innføring i det indiske utdanningssystemet og fått møte indiske lærerstudenter. Foto: Anne Marie Håseth

Livet på Prospect Hotel

Alle de over 200 studentene som har hatt praksis i Panchgani har bodd på Prospect Hotel under oppholdet. Dette er et lite familiedrevet hotell med lange tradisjoner. Deler av hotellet har sin form fra den perioden da hotellet fungerte som et feriehotell for britiske familier. Mange briter, særlig fra Mumbai, reiste dit og var noen uker i denne fjellandsbyen som ligger 1400 meter over havet med et behagelig klima året rundt. Hotellet har i de senere årene blitt utvidet med nye paviljonger, har blitt pusset opp og har fått svømmebasseng.

Prospect er et familiedrevet hotell. Dagens eiere er andre generasjon drivere. Her er de sammen med sønnen Adib og datteren Anisha i hotellresepsjonen der så mange norske studenter og ansatte fra USN gjennom årene har blitt mottatt.

lene har lært noe fra de norske studentene. Det er dette som har ført til at samarbeidet har fortsatt og vart så lenge.

Vertskapet har hele tiden vært ekteparet Shahram og Parvante Javanmardi. De har hatt stor omsorg for studenter og ansatte fra Norge og stått til disposisjon med råd og veiledning både når gjelder kultur, helse og lokale, kulturelle forhold. De har bidratt til at alle har funnet seg godt til rette.

Ekteparet har fulgt samarbeidet mellom USN og skoler i Panchgani i 25 år. I en samtale med oss i 2020, tok de fram gjensidighet som et stikkord for samarbeidet helt fra starten. Deres observasjon er at samarbeidet har vært en toveissak. Studentene har lært noe gjennom sitt opphold i India og lærerne og elevene ved praksisskolene

Grunnskolelærerstudenter til India i 2017 og 2020

I forbindelse med at lærerutdanningene fikk eksterne midler til felles prosjekter med SPPU har lærerstudenter i tredje studieår på masterutdanningen tilknyttet Notodden campus blitt involvert i prosjektene. Studentene her har deltatt på webinarer med SPPU. Hensikten har vært at de skulle få kjennskap til indisk skole og lærerutdanning selv om bare et fåtall av dem senere kunne reise til India.

Noen grunnskolelærerstudenter (GLU-studenter) har også hatt praksisopphold i India. I 2017 reiste en gruppe på tre og i 2020 en gruppe på seks studenter til India. Begge gruppene var først på en introduksjonsuke ved SPPU i Pune. Deretter var de to uker i skolepraksis i Panchgani før de igjen var en tur innom Pune og møtte lærerstudenter og forelesere og drøftet utdannings spørsmål med dem. Etter dette avsluttet de oppholdet med to nye uker i praksis i Panchgani.

Etter oppholdet skrev de FoU-oppgaver som tok utgangspunkt i erfaringer fra India. Planen er at flere lærerstudenter skal være med på lignende opplegg i 2023. Både disse studentene og de som har reist tidligere, får stipend fra prosjektmidlene for å dekke ekstra utgifter i forbindelse med oppholdet i India.

Rådgiver Anne Marie Håseth har hatt ansvaret for opplegg for studenter som har hatt sin praksis i India. Hun sier at praksisen har vært vellykket, men altfor lite markedsført blant studentene. På bildet ser vi Håseth sammen med en «vismann» under en utflukt.

Erfaringen med internasjonalisering gjennom praksis

Studentene har vært svært fornøyd med praksis i Panchgani som en del av den internasjonale forståelsen og den kulturelle erfaringen som kvalifisering i barnehagelærerutdanningen. Mange har uttalt at det har vært en dannelsesreise like mye som en praksiserfaring.

En del av denne dannelsesreisen har vært å tilpasse seg til lokal kleskode og atferd. På skolene har studentene brukt de samme type klær som lokale lærere bruker. På fritiden har de prøvd å unngå å gjøre noe som ville bli sett på som upassende for en lærer. Panchgani er en liten og oversiktlig by der mange kjenner hverandre og lever ved siden av hverandre med ulike religioner og kulturer. Studentenes besøk i byen og på skolene blir fort «synlig» i bybildet siden det er få turister å se fra utlandet. Derfor er det nødvendig at de er ydmyke i møte med folk. Samtidig har studentene erfart at de blir svært godt mottatt. De representerer også en ganske viktig inntektskilde for mange forretningsdrivende, blant annet ved kjøp av klær og suvenirer.

Når det gjelder status utenlandspraksis har hatt, peker praksiskoordinator i lærerutdanningen på at praksis i liten grad har vært sett på som en viktig del av internasjonaliseringen. Hun framhever at denne praksisen har vært så vellykket at den burde ha vært flagga i presentasjoner av lærerutdanningen, slik at studenter kunne fristes til å søke til USN.

Grunnskolelærertudenter på praksisopphold ved Scholar Foundations High School på besøk i skoleinternatet.

Den økonomiske siden av praksisopplegget har begrenset seg til dekning av reiseutgifter og bruk av midler som ligger i det generelle praksisbudsjettet. USN har ikke betalt noe for praksis på de aktuelle skolene i Panchgani. Det har heller ikke vært avsatt midler til frikjøp av ansatte for å gi rom for reiser og oppfølging. Dette har begrenset interessen fra faglærere for å reise og følge opp studenter. Imidlertid har det bedret seg de siste par årene, sier praksisko-

Studentene har lagt vekt på å bruke samme type klær som indiske lærere bruker når de er i klasserommet. Her studenter som hadde praksisopphold i Panchgani i 2012.

ordinator. Lærerplanen forutsetter at internasjonalisering er noe som alle fag i lærerutdanningen har et ansvar for.

Barnehagelærerpraksisen i Panchgani kom altså i gang i 2008 og kunne i begynnelsen basere seg på tidligere kontakter som USN hadde. En viktig forutsetning for at lærerutdanningen raskt kunne komme i gang med å sende studenter på praksisopphold var at USN hadde Swapan Samanta som lokal koordinator. Han hadde gjennom sin stilling ved NETTC samarbeidet med USN i Norad-prosjektet. Videre hadde han god kjennskap til skolene i Panchani. Han snakker både engelsk og marathi og har hele tiden fungert som døråpner. Samanta har gjort en formidabel jobb for å tilrettelegge samarbeidet for USN.

Forskning om studentpraksis i Panchgani

Studentpraksisen har etter hvert fått større oppmerksomhet i lærerutdanningen ved USN. Det har blant annet ført til interesse for følgeforskning for å få vite hvordan praksisen har fungert for studentene. I tillegg har det blitt undersøkt hvilket utbytte skolene som har tatt imot studenter, har hatt ved å være vertskap.

Den som særlig har arbeidet med dette, er Åsmund Aamaas. Han har fra 2012 deltatt i samarbeidet med SSPU. I tillegg til samarbeidet med Department of Education har han også veiledet studenter som har hatt praksis på skoler i Panchgani. Sammen med Knut Duesund tok han initiativ til et forskningsprosjekt om praksisopplæringen for barnehagelærerstudentene. De ønsket å se på potensielle fallgruver og utfordringer knyttet til utplasseringer og studieturer i en fremmed kultur. Forskningslitteraturen tydet på at opplevelsen av å fordype seg i en ny kultur kan være overveldende og kan være et hinder for læring. Samtidig kan opplevelsen av det som er nytt og ukjent også være et potensial for læring.

Åsmund Aamaas

For å finne ut om hvordan dette ble opplevd av studentene, tok de utgangspunkt i schaffolding teori som enkelt forklart dreier seg om å studere det «stillaset» som brukes for å legge til rette for læringen. De anvendte dette for å studere hvordan opplegget rundt studentene fungerte og hvordan det kunne forbedres med et bedre «stillas». Målet med forskningsarbeidet var å utforske hvordan opplegget rundt praksisopphold i utlandet kunne understøtte studenters læringsopplevelse.

Studiet ble gjennomført som et case-studium der de intervjuet 14 studenter som på ulike tidspunkt hadde hatt praksisopphold i Panchgani. De intervjuet også de som hadde vært koordinatører og ansvarlige for praksisoppholdene. Hovedkonklusjonen i studiet var at for å optimalisere utbyttet, bør veiledningsopplegget styrkes. Dette kan til en viss grad oppnås gjennom støtte fra medstudenter. Men det kreves også god faglig veiledning for at studentene skal unngå å utvikle stereotype inntrykk av vertskulturen og unngå å bli overveldet av den nye kulturelle konteksten de støter på.

Resultatene av studiet ble publisert i en artikkel de skrev sammen med førsteamanuensis Solvor Mjøberg Lauritzen ved Det teologiske menighetsfakultetet i Oslo i tidsskriftet «Studies in Higher Education» (nivå 2) i 2017. Artikkelen hadde tittelen «Placements abroad and scaffolding structures».

Etter at denne artikkelen var ferdig, ønsket de også å se på hvilket utbytte de skolene som tok imot studenter hadde. De ønsket å vite om det å være vertskap for utenlandske studenter bidrog til internasjonalisering. Aamaas og Duesund drog derfor til India der de intervjuet 21 indiske lærere som hadde hatt veiledningsansvar for studenter fra USN. Hovedkonklusjonen i denne artikkelen var at de indiske lærerne opplevde det som positivt at de ble eksponert for andre pedagogiske metoder. I tillegg framhevet de at det var en personlig berikelse å møte en fremmed kultur. På den annen side hadde ikke kontakten med de norske studentene innvirkning på den pedagogiske praksisen. Deres forklaring på dette var at skolesystemene var så forskjellige at metodene ikke uten videre lot seg overføre til deres kontekst. Studiet tydet på at utbyttet ville blitt større for de indiske skolene om opplegget for praksisen hadde blitt utviklet i fellesskap mellom dem og USN.

Resultatene av dette andre studiet ble publisert i en artikkel Aamaas og Duesund skrev sammen med universitetslektor Tuva Skjelbred Nodeland. Artikkelen ble publisert i tidsskriftet “Asia-Pacific Journal of Teacher Education” (nivå 1) og hadde tittelen «Outcomes from international teaching placements – what’s in it for the receiving side? A case of Norwegian preservice teachers in Indian schools”.

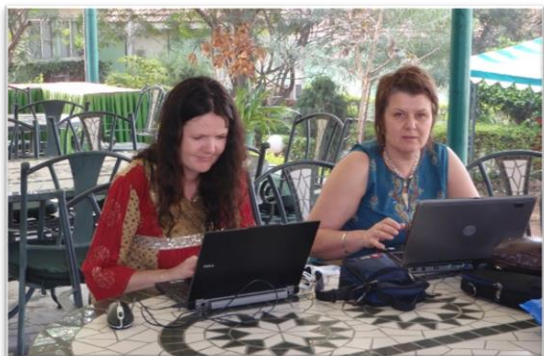
At praksisopphold blir gjenstand for forskning, har etter vår vurdering stor betydning når det ikke er så mye erfaring å dra vekslers på. Forskningen gir muligheter for både en evaluering og et bidrag til å utvikle praksisen. Og like viktig: det gir verdifull informasjon og kunnskap til andre profesjonsutdanninger som vil legge til rette for praksis i utlandet.

Se vedlegg 3 om forskningsarbeidene om praksis.

Kapittel 7: Stipendiater til Norge

Vi har tidligere fortalt om en student fra universitetet i Pune som fikk et rekrutteringsstipend ved Høgskolen i Telemark og kom til Norge i 2012. Elin Kure som var hennes veileder, hadde sin hovedstilling ved Radiumhospitalet, men var også professor II ved Høgskolen i Telemark. Hun hadde tidligere hatt hovedstilling som professor ved Institutt for natur-, helse- og miljøvern.

Instituttet ønsket å knytte til seg flere studenter fra SPPU. Professor Rune Nilsen ved Universitet i Bergen foreslo at de burde se på muligheten for å bruke kvotestipendordningen. Nilsen var medlem

Sæbø og Oredalen i gang med planlegginga under opphold i Pune.

av styret og senere styreleder for USN. Han hadde selv lang erfaring fra internasjonalt arbeid og erfaring med å bruke kvotestipendiatorordningen til å rekruttere stipendiater fra utlandet.

Impulsene fra Nilsen førte til at Sæbø og Oredalen søkte om å få stipend til doktorgradsstudenter fra kvotestipend-ordningen. De fikk innvilget støtte og indiske studenter kunne gjennom dette knyttes opp mot doktorgradsprogrammet økologi som Høgskolen i Telemark hadde utviklet og fått godkjenning til å starte opp.

Det ble satt i gang en prosess for å gi studieplass til nye stipendiater. Resultatet ble at tre nye studenter fra SPPU fikk plass på doktorgradsprogrammet. I motsetning til Vandana Sandhu som fikk et rekrutteringsstipend² og hadde arbeidsplass ved Radiumhospitalet, hadde de neste tre kvotestipend.³

De hadde alle sin arbeidsplass på USN sin campus i Bø.

Gauri Bandekar, Niranjan Parelukar og Priyank Sharad Nimje foran hovedbygget ved SPPU i Pune.

Stipendiatenes doktorgradsarbeider

Vandana Sandhu hadde før hun ble doktorgradsstudent tatt en master innen bioinformatikk ved SPPU. Hennes doktorgradsarbeid hadde tittelen «A systems biology approach to integrated molecular analysis in pancreatic and periampullary adenocarcinoma». Hun disputerte i 2016. Etter endt doktogradsutdanning arbeidet hun i 2016 som Research Associate hos Elin H. Kure, Seksjon for kreftgenetikk, Institutt for kreftforskning, Oslo universitetssykehus og Radiumhospitalet i Oslo. Fra januar 2017 - november 2018 var hun ansatt i en postdoktorstilling hos Benjamin Haibe-Kains, Princess Margaret Cancer Centre ved University Health Network i Toronto. Postdoktorperioden var i et

² som betyr lønn

³ som betyr finansiering via Statens Lånekasse og studentbetingelser økonomisk

samarbeid med Elin H. Kure, og med et forskningsopphold i Oslo. Fra november 2018 har hun arbeidet som forsker ved Numeris i Toronto i Canada.

Gauri Ganpat Bandekar kom til Norge i 2013 og avsluttet stipendiatperioden i 2017. Hun var tilbake i Norge i 2018 i forbindelse med disputasen. Tittelen på hennes doktogradsarbeid var «Importance of air and soil temperatures for bioclimatic delimitations in Norwegian mountains». Hovedveileder for hennes arbeid var professor Arvid Odland ved USN. Etter oppholdet i Norge dro Bandekar tilbake til India og har hatt ulike vikaroppdrag ved universitetet i Pune. Hun har også fram til sommeren 2022 vært ansatt som koordinator for samarbeidet mellom USN og SPPU og har hatt sin arbeidsplass ved SPPU i Pune. Fra høsten 2022 er hun ansatt som rådgiver ved den norske ambassaden i New Dehli.

Stipendiatene Gauri Bandekar og Niranjana Parulekar. De giftet seg etter de kom tilbake til India.

Niranjana Parulekar kom også til Norge i 2013 som kvotestipendiat og avsluttet studiene i 2017. Tittelen på hans doktorgradsarbeid var «Cyanobacteria bloom and metagenomics». Blant annet på grunn av sykdom i stipendiatperioden har Parulekar ikke levert avhandling ennå. Han har imidlertid publisert noen av sine forskningsresultater i en artikkel som har fått mange siteringer. Hovedveileder var førsteamanuensis Synne Kleiven og biveiledere Mona Sæbø, Urmila Kulkarni Kale og Sang-eeta Sawant.

Niranjana Parulekar ble etter studieoppholdet gift med Gauri Ganpat Bandekar og de bosatte seg sammen i Pune. Han er engasjert med flere forretningsprosjekter og arbeider blant annet med kommersialisering basert på sin egen forskning fra stipendiattiden.

Gauri Bandekar ved den norske ambassaden i New Dehli.

Priyank Sharad Nimje kom til Norge som kvotestipendiat i 2014 og avsluttet oppholdet i Norge med disputas i 2018. Temaet for doktorgradsarbeidet hans var «The effect of social organization on genetic estimates of fitness in Eurasian beaver *Castor fiber*». Hovedveileder var professor Frank Rosell og biveileder var førsteamanuensis Mona Sæbø.

Stipendiatenes publiseringer

Gjennom å være veiledere og biveiledere for stipendiatene, har de ansatte ved de to institusjonene kunnet samarbeide om helt konkrete forskningsprosjekter. I forbindelse med dette arbeidet har veilederne besøkt hverandre og blitt godt kjent. De indiske forskerne har deltatt i undervisningen i doktorgradskursene ved USN og de norske forskerne har bidratt som gjesteforelesere i Pune.

Alle fire stipendiatene har bidratt med forskning og internasjonal vitenskapelig publisering. Til sammen har stipendiatene generert 11 artikler. Publiseringen har kommet som artikler om svært aktuelle temaer innen kreftforskning og miljøforskning. Forskingen bak artiklene og publiseringen har vært gjort i samarbeid med veilederne og andre forskere og går inn i den dagsaktuelle forskningen på sine felt. **Se nærmere om publiseringene i vedlegg 4.**

Stipendiatenes erfaringer

I et møte i India i 2020 med de tidligere stipendiatene, Gauri Bandekar og Niranjana Parulekar, pekte de på at de faglig sett kunne ha studert videre i India og tatt sine doktorgrader der. Men de kunne trolig ikke ha gjort det på så kort tid som de gjorde som kvotestudent. Kvotestipendiat-ordningen medførte at de ikke kunne bruke mer enn stipulert tid for da ville støtten fra Lånekassen falle bort. De pekte også på at samarbeidet gav muligheter som de ikke ville ha fått om de utelukkende var knyttet til en institusjon.

Niranjana Parulekar tok fram et eksempel fra sitt doktorgradsarbeid. Han hadde behov for å analysere data, men det var ikke enkelt å finne kvalifiserte miljøer i Norge. Han fikk da uten noen byråkratiske prosesser mulighet til å dra til India og samarbeide med Centre for Bioinformatics om analysene. Gauri Bandekar la til at de to fagmiljøene hadde et utmerket samarbeid og at dette hadde positiv betydning for studiene. Både Parulekar og Bandekar framhevet ordningen med driftsmidler som de fikk tilgang til i Norge som svært gunstig, særlig ved at de kunne styre midlene selv.

Stipendiatene vi møtte, framhevet at oppholdet i Norge var berikende. Ikke minst fikk de verdifull internasjonal erfaring. «Jeg opplever at dette var en fordel da vi kom tilbake til India og ble arbeidssøkere her», sa Bandekar til oss. Faglig var det meste kjent og det var stor grad av likhet i innhold og arbeidsmåter mellom India og Norge. Samtidig opplevde de noen kulturelle forskjeller i hverdagslivet og i det akademiske miljøet. Spesielt tok de fram at det i Norge har lite hierarki og kort vei til veiledere og overordnede ved universitetet.

En spesiell utfordring var forholdet til Lånekassen. Det var ikke alltid lett å kommunisere med administrasjonen der. Etter endte studier brukte de mye tid på å dokumentere at det formelle var i orden. Lånekassen stiller krav om at hvis kvotestipendiatene ikke reiser tilbake til hjemlandet og kommer i arbeid der, skal lån og stipend tilbakebetales, ikke ettergis, som er regelen når kvotestipendiat reiser tilbake til sine hjemland. De fikk etter hjemkomsten ikke jobb umiddelbart. Dette oppfattet Lånekassen som at de ikke hadde oppfylt kravene, og de fikk varsel om at de kunne få problemer med å reise internasjonalt på grunn av betalingskrav fra Norge. Det ordnet seg til slutt, og to år etter at de kom hjem aksepterte Lånekassen den dokumentasjonen de hadde gitt.

«Akademisk mor»

Professorene Urmilla Kulkarni-Kale og Sangeeta Sawant bekreftet i intervju vi hadde med dem i 2020 at de opplevde stipendiatordningen som en mulighet for et felles forskningssamarbeid og syntes at en felles mentor-ordning var spennende. Deres erfaring var at de studentene de plukket ut og foreslo som kandidater for å få stipend, ble godt tatt hånd om i det som for dem var en svært ukjent og annerledes kultur. De omtalte professor Elin Kure som «akademisk mor» for den første stipendiaten

de sendte til Norge. Ifølge de indiske professorene gjorde Kure det lett for stipendiaten å oppholde seg og arbeide i en fremmed kultur, slik at hun fikk konsentrert seg om de faglige oppgavene. En forflytning fra India til Norge med kulturelle og klimatiske forskjeller kunne lett ha ført til utfordringer med praktiske forhold og satt ned effektiviteten i det faglige arbeidet. De mente at Kure sin faglige og menneskelige omsorg for stipendiaten gjorde oppholdet i Norge vellykket.

Forskningssamarbeid et maratonløp

De norske ansatte tok vel imot stipendiatene, men de sørget også for et tett og godt samarbeid med de indiske samarbeidspartnerne, fortalte Kulkarni-Kale og Sawant. Selv om stipendiatene oppholdt seg i Norge og formelt avla sine grader her, var begge institusjonene sterkt medvirkende til gjennomføringen av doktorgradsarbeidene slik vi har omtalt ovenfor. Både de indiske og de norske som hadde ansvar for samarbeidet, framhevet i samtalen vi hadde med dem at deres fagkompetanser var komplementære og at det var en suksess-faktor. Deres opplevelse var at de kunne oppnå mer sammen enn hver for seg, og dette var en motivasjon for å utvikle og å fortsette samarbeidet.

Professor Elin Kure har sin hovedstilling som professor ved Oslo universitetssykehus.

Førsteamanuensis Mona Sæbø, som hadde det faglige hovedansvaret for samarbeidet fra USN sin side, og daværende instituttleder/dekan Tone Jøran Oredalen opplevde at det tok tid å komme i gang med samarbeidet etter det første besøket i India i 2010. Men deres grunnleggende holdning, sa de i en samtale våren 2021, var at internasjonalisering kan sammenlignes

med et maratonløp. Det vil alltid ta tid å bygge opp relasjoner og oppnå resultater. Det er ikke mulig å lykkes med internasjonalt samarbeid om det betraktes som en sprintdistanse. De mente også at det å holde tett kontakt med samarbeidspersonene i India hele tiden har vært en suksess-faktor. Likevel opplevde de at de første årene var utfordrende. Det var, blant annet, en utfordring at lederne hadde kort funksjonstid i India. Dette førte til at de måtte bruke mye tid på å bli kjent med nye nøkkelpersoner.

Kommunikasjon utenom de fysiske besøkene var komplisert i den første tiden. For dem var det derfor viktig å ha Swapan Samanta som koordinator for USN, og kunne be han om hjelp. Behovet for en koordinator ble imidlertid mindre etter hvert som de ble kjent med indiske fagpersoner og hadde besøkt hverandres institusjoner flere ganger. Da fikk de det de kaller et slags familie-forhold og opplevde at de ikke bare var formelle samarbeidspartnere, men de utviklet også et vennskap. De besøkte hverandres hjem og ble kjent med familiene og den mer private siden av hverandre. Denne relasjonen mente de betydde mye både for det faglige, men også for at arbeidet ble videreført, og at SPPU valgte å satse på en forholdsvis liten samarbeidsinstitusjon som på dette tidspunktet ikke en gang hadde universitetsstatus. SPPU hadde andre muligheter og kunne ha prioritert andre samarbeidspartnere.

Kapittel 8: Ny utvikling: Ekstern finansiering

I 2013 ble Høgskolen i Telemark og SPPU enige om å fornye MoU-en for en ny femårs-periode. I MoU-avtalene både fra 2008 og den nye i 2013 var det et uttalt mål å finne muligheter for ekstern finansiering. Begge parter hadde et behov for en stabil finansiering av felles prosjekt som kunne ha en viss varighet. Tanken var at dette skulle gi begge parter like betingelser for å delta uten å være avhengige av usikre bidrag fra sine egne institusjoner. Spesielt for SPPU har forskning vært det primære med internasjonalt samarbeid. Deres strategi har vært at der det er muligheter for ekstern finansiering, vil de søke det og prioritere et slikt samarbeid.⁴ I 2014 gjorde tildeling av eksterne midler at samarbeidet fikk en mer omfattende karakter og gav muligheter for felles forskningsprosjekt. Dette stilte større krav til administrativ støtte og et behov for koordinering. Vi skal i det følgende gi en oversikt over den nye utviklingen og tar for oss de ulike fagmiljøene ved USN og SPPU som etter hvert ble involvert.

Natur- og miljøfag

Samarbeidet om stipendiater var det første prosjektet som var basert på eksterne midler. Tre av de fire stillingene vi har omtalt, ble finansiert med kvotestipend mens den fjerde stillingen var en rekrutteringsstilling som ble finansiert med lønnsmidler fra USN. Stipendiatstillingene hadde gitt mulighet for konkret forskningssamarbeid for SPPU og USN.

Førsteamanuensis Mona Sæbø har hatt en nøkkelrolle i forbindelse med søknader og gjennomføring av de eksternt finansierte prosjektene.

I 2014 vedtok myndighetene at kvotestipend-ordningen skulle avsluttes. Det var dermed ikke mulig å fortsette samarbeidet gjennom stipendiat-ordningen selv om det hadde vært en vellykket samarbeidsform i fire år. Det ble derfor lett etter andre muligheter for ekstern finansiering. Dette førte til at ledelsen for doktorgradsstudiet i økologi orienterte seg mot HK-dir som hadde søkbare midler til internasjonaliseringstiltak. Institutt for Natur-, helse- og miljø søkte om midler til videre samarbeide med SPPU. De fikk 400 000 kroner i støtte fra India-programmet («The India Programme», INCP) til et treårig prosjekt som skulle gjennomføres i årene 2015, 2016 og 2017.

I søknaden ble de lagt vekt på at de to miljøene hadde komplementær kompetanse og at samarbeidet de hadde hatt gjennom fem år, hadde vært med på å utvikle et tverrfaglig forskningsmiljø som burde videreføres. Søknaden pekte på at samarbeidet kunne videreføres gjennom felles kurs. Kursene skulle være innrettet mot studenter innen biologi og miljøstudier og særlig gi dem kompetanse innen bioinformatikk. Kursene skulle innrettes mot både master- og doktorgradsstudenter. Midlene skulle brukes til reiser og opphold for ansatte og studenter fra begge institusjonene. Det skulle også arrangeres ulike samarbeidsmøter (workshops) både i India og i Norge. Midlene fra HK-dir omfattet ikke forskningsfinansiering, men indirekte

⁴ Dette ble tydelig understreket i et intervju vi hadde med direktør for internasjonalt kontor i 2020.

Deltakere i prosjektet samlet til forskningsseminar i India.

var de viktige for samarbeidet. Pengene gjorde det mulig å møtes, ha workshops og arrangere kurs som inngikk i forskeropplæringen for doktorgradsstudentene.

Ved hjelp av midlene fra HK-dir ble det mulig å videreføre samarbeidet etter at ordningen med stipendiatstillinger ble avsluttet. Erfaringen med midlene fra HK-dir var gode og det ble derfor i 2017 søkt på nye midler, denne gangen fra UTFORSK-programmet, for perioden 2018 – 2020. Søknaden ble innvilget og de mottok 520.000 kroner. Dette beløpet gjorde det mulig for begge institusjonene å delta på lik linje. Midlene skulle gå til felles kurs og til reiser for ansatte fra begge institusjoner og til studentmobilitet. Et nytt element i denne prosjektperioden var at digitale hjelpemidler skulle trekkes inn. Det skulle gjøres forsøk med å ha møter og undervisning på digitale plattformer og dette ble gjennomført.

Institutt for Natur-, helse og miljø søkte igjen om midler fra HK-dir i 2021, og fikk tildelt 3 millioner kroner fra UTFORSK-programmet til å videreføre samarbeidet for perioden 2021 til 2025. Midlene skal brukes til å legge til rette for et forsknings samarbeid der kunnskap om kvaliteten på jordsmonn og vann står sentralt. Målet er å øke kunnskapen om dette i begge landene. I dette arbeidet skal det legges vekt på kontakt med landbruket og samarbeid med bønder og fagorganisasjoner. Tanken er at forskningen skal kunne anvendes til å være med å løse noen av de store utfordringene miljøpåvirkning skaper for verdens matproduksjon.

Sykepleie og helsevitenskap

Som vi har omtalt tidligere, ble det i 2013 etablert et samarbeid mellom Institutt for helsefag og School of Health Sciences ved SPPU. De to fagmiljøene ble enige om å starte fellesprosjekt om folkehelse og i 2014 søkte de HK-dir om støtte og fikk tildelt 556 670 kroner fra India-programmet. Arbei-

det skulle gjennomføres i perioden 2015 - 2017. Gjennom prosjektet skulle partene identifisere mulige komparative forskningsprosjekt innen feltet offentlig helse/folkehelse. Det skulle også arbeides med utvikling av behovsbaserte kurs innen en rekke folkehelse relaterte temaer som barnehelse, ernæring, aldring, epidemiologi mm. Kursinnholdet skulle tilrettelegges både for fjernundervisning og vanlig undervisning på campus. Støtten skulle også finansiere student- og ansattutveksling for begge parter. I tillegg skulle det arrangeres en konferanse i hvert land i den treårige prosjektperioden.

Professor Elisabeth Hansen har vært prosjektleder for begge de eksternt finansierte prosjektene på sykepleieutdanningen.

Prosjektet ble gjennomført etter planen. I tillegg til kursutvikling og utveksling, ble noen av resultatene av samarbeidet publisert. Anne-May Teige og Elisabeth Holm Hansen skrev en fagartikkel i Tidsskrift for Helsesøstre med tittelen «Nyttig praksis i India» som formidler erfaringene etter fire ukers praksis for helsesøsterstudenter. Noen av resultatene ble formidlet gjennom konferansebidrag og det har også blitt skrevet en vitenskapelig artikkel som så langt ikke har blitt publisert.

Samarbeidet har blitt videreført gjennom et nytt prosjekt etter at høgskolene i Buskerud, Vestfold og Telemark ble slått sammen og senere ble universitet. I 2021 fikk Institutt for sykepleie- og helsevitenskap ved USN tildelt 3 millioner fra UTFORSK-programmet i HK-dir til et prosjekt for fireårs-perioden 2021 – 2025. Prosjektet skal ta for seg helseutdanning i India og Norge. Målet er å heve læringsutbyttet i helseutdanningene ved begge institusjonene. Virkemidlene som skal tas i bruk er studentutveksling, samarbeid mellom de ansatte og virtuell mobilitet.

PhD studenter fra SPPU på besøk i Norge. Her sammen med førstelektor Anne-May Teige.

I prosjektet er Bharati Vidyapeeth College of Nursing⁵ prosjekt-partner sammen med SPPU. Professor Elisabeth Holm Hansen som hadde ledet det første HK-dir-prosjektet, har også ansvaret for USN i dette nye prosjektet. Her skal både bachelor, master og Ph.d.-studenter være med. Planen forutsetter at relativt mange studenter på ulike nivå i utdanningene skal få mulighet til et opphold i det andre landet. Det er et mål at studentene i sine avhandlinger kan dra nytte av erfaringene de får gjennom denne utvekslingen. Et annet viktig element er at studenter som ikke

⁵ Et privat college som er knyttet til SPPU. Colleet tilbyr både bachelor, master og Ph.d. og er kjent for å ha en høy standard på utdanning og forskning.

Bharati Vidyapeeth College of Nursing

har mulighet til å reise til India eller Norge, skal få være med gjennom «virtual mobility». Begrepet refererer til kurs, seminarer og møter via digitale plattformer.

Lærerutdanningene

Lærerutdanningen ved Høgskolen i Telemark var, som vi har fortalt, det første miljøet som innledet et samarbeid med universitetet i Pune.

Det skjedde allerede i 2006 da Aasland og Duesund innledet et samarbeid i forbindelse med sine forskningsprosjekter. Det har vært kontinuerlig kontakt mellom lærerutdanningsmiljøene i SPPU og USN helt fram til i dag.

I 2009 kom dekan fra lærerutdanningen Sanjeev Sonawane på sitt første besøk til HiT. Han bidro med gjesteforelesninger og bekreftet et tydelig ønske om å videreutvikle samarbeidet. I 2012 kom to representanter fra lærerutdanningen i Pune til Norge og under deres opphold ble det laget skisser til et felles forskningsprosjekt om flerkulturelle perspektiv i lærerutdanningene, noe som førte til publiseringer og utviklingsarbeid ved begge institusjoner. En av de som ble med i dette nye prosjektet var førstelektor Åsmund Aamaas. Han overtok ansvaret for å koordinere samarbeidet med lærerutdanningen i Pune. Da Høgskolen i Telemark ble slått sammen med Høgskolen i Buskerud og Vestfold, involverte han ganske snart flere kollegaer i lærerutdanninga i den nye institusjonen. Aamaas så også snart behovet for å få bedre finansiering og ikke være avhengig av å søke interne midler fra Internasjonalt utvalg for hver gang de skulle reise til India. Han var også opptatt av at deltakere fra India skulle få en forutsigbar finansiering, slik at samarbeidet kunne ha kontinuitet. Dette gjorde at Aamaas og lærerutdanningen ved USN orienterte seg mot HK-dir og søkte prosjektmidler derfra første gang i 2014, men de nådde ikke opp første gangen og fikk tilbakemelding om at prosjektet var finansieringsverdigg, men at lærerutdanningsprosjektet ikke ble prioritert i denne søknadsrunden.

I 2017 ble det sendt ny søknad og resultatet ble at de fikk innvilget støtte på to millioner kroner fra NOTED-programmet (Norwegian Partnership Programme for International Teacher Education) for å drifte og videreutvikle samarbeidet i fire år. Nytt i dette prosjektet var at USN sine nordiske samarbeidspartnere i Spica-nettverket på Island og i Finland ble deltakere. Prosjektet hadde som et hovedmål å styrke kulturen for internasjonalisering i lærerutdanningene. Dette skulle skje både i form av tradisjonell studentutveksling, men også gjennom virtuell mobilitet. Hvert år siden 2017 har det blitt

arrangert webinarer for grunnskolelærerstudenter om de tverrfaglige temaene bærekraft, medborgerskap og livsmestring. Både studenter og forelesere på disse samlingene har kommet fra India, Finland, Island og Norge.

Lærerutdanningen i USN hadde lang erfaring med nettbasert utdanning. Det var derfor naturlig å bruke denne kompetansen til å opprette digitale plattformer, slik at studenter som ikke kunne reise til India eller Norge, kunne få erfaring med internasjonalisering hjemme. Dette ble løst gjennom å sette opp felles profesjonsdager via digitale plattformer. I tillegg ble det gjennom bevilgningene gitt mulighet for norske og indiske studenter til å reise på ordinære utvekslingsopphold. Dette resulterte blant annet i 2019 til at to studenter gjennomførte et fullt semester i Pune, 8 studenter var på kortere mobiliteter i India samme år.

Webinarer ble i dette prosjektet et viktig verktøy for å redusere behovet for å møtes fysisk og for holde regelmessig kontakt. Nettmøter har blant annet blitt brukt til forberedelser og samarbeid om forskning. Forsknings samarbeidet har hatt et særlig fokus på det som er sentrale gjennomgående tema i lærerutdanningene både i India og Norge: demokrati og medborgerskap, bærekraftig utdanning og helse og livsmestring.

Lærerutdanningen sendte ny søknad til HK-dir i 2021 og fikk denne gang tildelt tre millioner fra Utforsk-programmet for perioden 2021–2025. I den nye prosjektperioden ble arbeidsformene og målene fra forrige periode videreført, men noen nye elementer har også kommet inn. Samarbeidet skal trekke inn FNs bærekrafts mål (Agenda 2030) og ha et særlig søkelys på mål 4.7 som omtaler kulturelt mangfold og freds- og ikkevolds kultur. Aktivitetene i prosjektet omfatter både undervisnings- og forskningssamarbeid og det blir lagt vekt på at masterstudenter skal få delta. Forsknings samarbeidet har som mål å styrke kvalitet og relevans for lærerutdanningene og inkludere praksisfeltet. Det inkluderer også tverrfaglig samarbeid om refleksiv praksisforskning som blir koordinert av førstelektor Guro Hansen Helskog. Prosjektmidlene legger til rette for at forskning kan gjennomføres gjennom både fysiske og digitale møter.

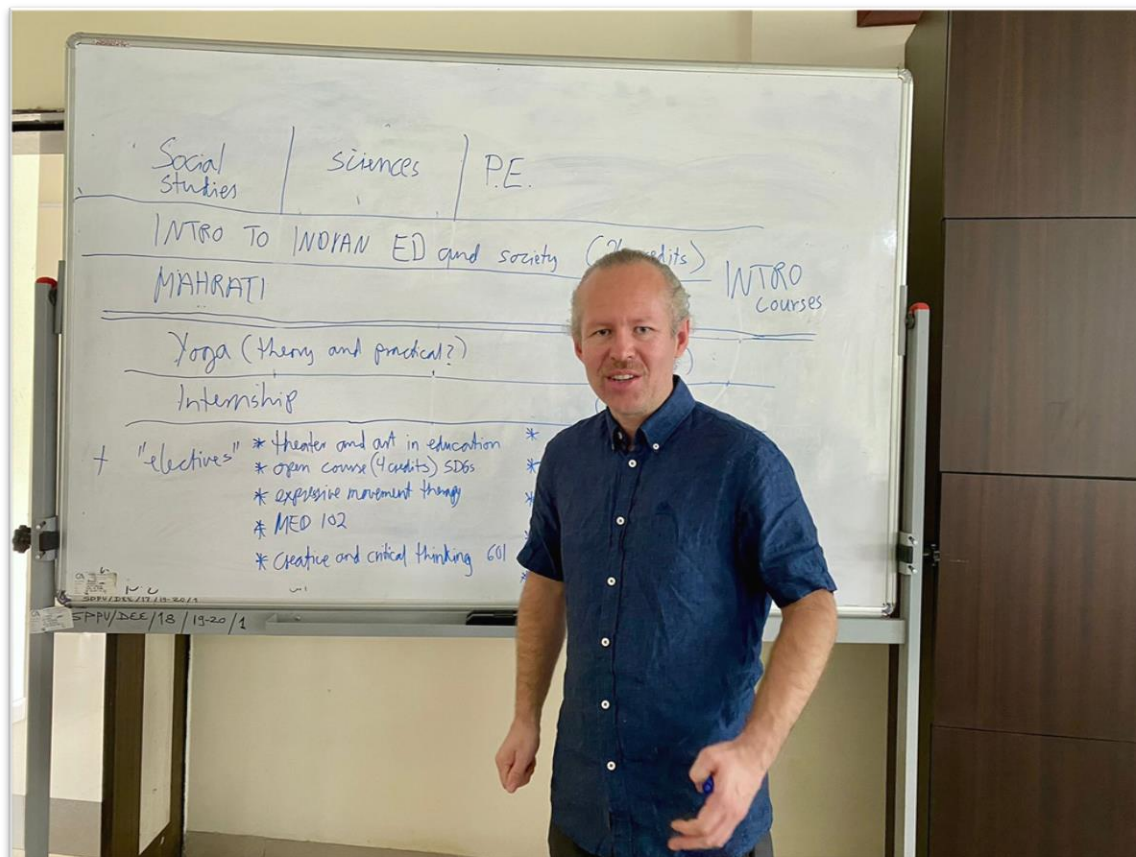
Åsmund Aamaas pekte i et intervju med oss i 2021 på at det er et mål for prosjektene at de skulle være entreprenørielle eller nyskapende. Hensikten er å utvikle nye modeller for både faglig samarbeid og studentmobilitet. Et eksempel på dette er «blended mobility». I dette uttrykket ligger at en kombinerer virtuell mobilitet med korte fysiske utenlandsopphold. Fra 2023 blir et Blended Intensive Program innført, med digital mobilitet og korte fysiske mobiliteter mellom India, Norge og Finland. Dette er et eksempel på entreprenørskap i internasjonaliseringen som gir flere studenter og lærerutdannere muligheten til å delta i internasjonalisering. Aamaas framhevet at ulike former for mobilitet må bli et alternativ til den tradisjonelle studentmobiliteten der studenten skal være minst tre måneder på et utenlandsopphold. Prosjektet viste at lærerutdanningene kan gjøres mer internasjonal gjennom ulike former for mobilitet.

På spørsmål om hva som har vært suksessfaktorer, svarer Aamaas at det er nøkkelpersoner som mener alvor og som søker å få resultater. Prinsipielt burde ikke internasjonalisering være avhengig av enkeltpersoner, men i praksis er det i noen grad slik. I tillegg er det viktig at mange nok blir involvert i samarbeidet om det skal fungere, deling og eierskap er viktig. Fra den norske siden er ingen fra 2006 med i samarbeidet i dag, og bare en fra den indiske siden, initiativtakerne skapte en kultur for samarbeid som ikke var personavhengig. Videreføring og videreutvikling var likevel avhengig av at

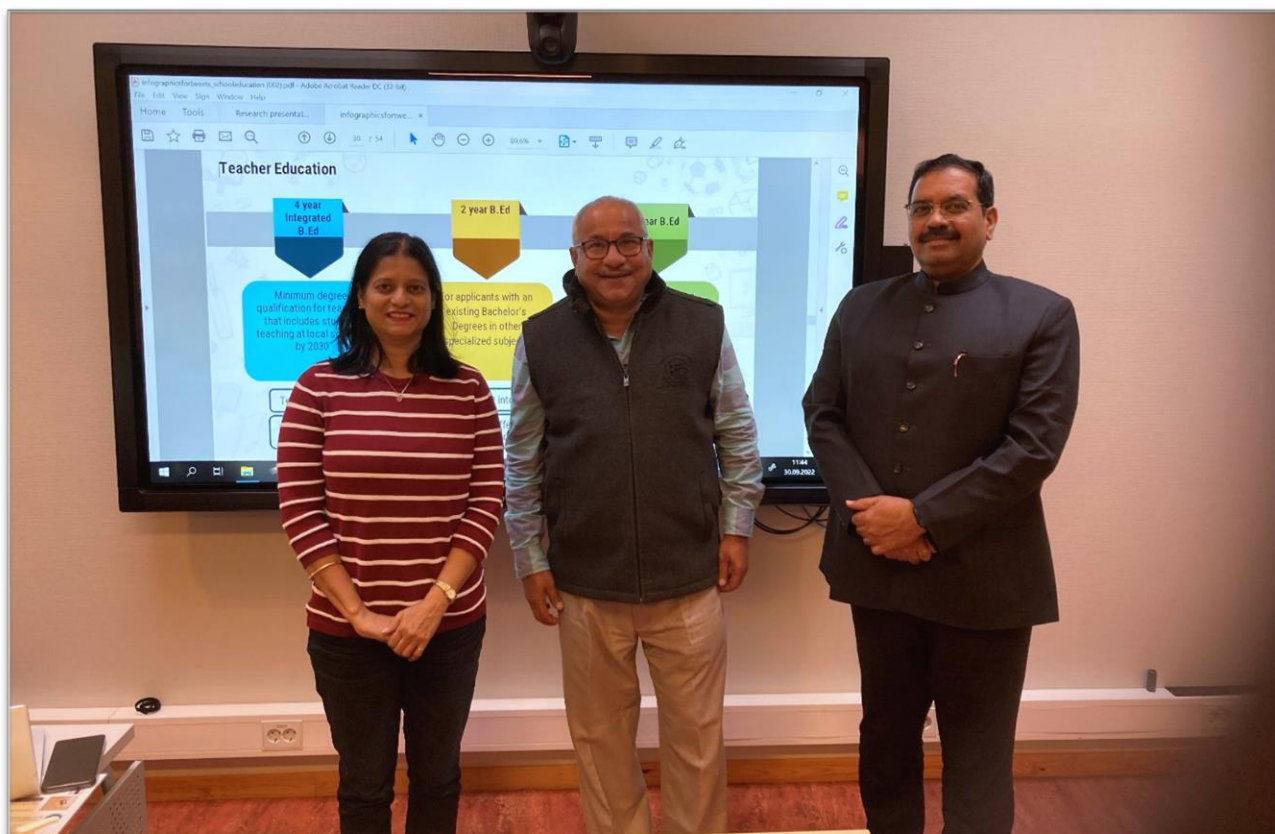
nye deltakere opplevde eierskap og ble nye nøkkelpersoner. Det er også nødvendig at internasjonalisering blir sett på som noe viktig og sentralt i organisasjonen. Han trekker fram det faktum at samarbeidet mellom USN og SSPU har blitt flerfibra gjennom å kople ulike former for mobiliteter og forskning- og utviklingsamarbeid sammen, og ved at ulike miljø i begge institusjoner deltar. Dette hever relevansen og kvaliteten og gjør at det blir enklere å utvikle og styrke samarbeidet.

Lærerutdanningene ved USN og SSPU arrangerte i 2013 et seminar om "Multicultural Education in Teacher Education" i Pune. I tillegg til deltakere fra de to universitetene deltok ansatte fra flere andre universiteter i delstaten Maharashtra. På bildet under fra venstre Knut Duesund, professor og dekan Sanjeev Sonawane og daværende rektor ved SSPU, professor W.N. Gade.

Åsmund Aamaas har hatt hovedansvaret for samarbeidet med lærerutdanningen ved SSPU

Førsteamanuensis Nisha Valva, pro Vic-Chancellor Sanjeev Sonawane og administrativ leder Rajesh Pande deltok på seminar på Notodden høsten 2022 og holdt under oppholdet hver sine forelesninger om de nye læreplanene som er innført i India.

Sosial- og velferdsfag

Som vi har omtalt tidligere, hadde Institutt for helse-, sosial og velferdsfag i 2017 avtalt å holde kontakten med Department of Sociology ved SPPU og arbeide for å få ekstern finansiering til felles prosjekter. Imidlertid gikk det noen år med sporadisk kontakt uten at det resulterte i noe konkret. I denne perioden ble det skiftet ledelse i begge landene og dette var en medvirkende grunn til lite framdrift. Først i 2020 ble det mer fart i samarbeidet. Da reiste en gruppe fra USN til Pune og hadde møter med Department of Sociology om et konkret forslag til søknad om prosjektmidler fra UTFORSK 2020 programmet i HK-dir. Fellesprosjektet skulle ta for seg kultur og velferdsordninger. Søknaden fikk positivt svar og de fikk tildelt tre millioner kroner for perioden 2021–2025.

Formelt er det Institutt for helse-, sosial og velferdsfag som har ansvaret for prosjektet for USN sin side. Førstelektor Kjersti Røsvik er prosjektleder og professor Ellen Schrupf er en av deltakerne i prosjektet. Schrupf sin rolle hadde trolig betydning for at HK-dir innvilget søknaden. Schrupf hadde i 2019 fått professor II stilling (ulønnet) ved Department of Sociology. Stillingen har betegnelsen «Honorary Adjunct Professor» og denne utnevnelsen viser tydelig at hennes spesialkompetanse i historie om barndom og velferd ble verdsatt av SSPU.

Professor emerita Ellen Schrupf ble i 2019 utnevnt til «Honorary Adjunct Professor» ved Department of Sociology.

Prosjektet tar utgangspunkt i Agenda 2030 og spesielt FNs bærekraftsmål nummer 4 som har som mål å sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle. Her skal det legges vekt på å gi studenter både teoretisk innføring og erfaring med å arbeide i en flerkulturell kontekst. Arbeidet skal bidra til komparativ forståelse av indisk og norsk velferd både i et historisk og kulturelt perspektiv.

Prosjektet har som mål å ut-

vikle et felles studieemne. Studentmobilitet og utøvende velferdsarbeid inngår også som elementer. Det utøvende arbeidet innebærer et samarbeid med Norges Røde Kors og en tilsvarende indisk organisasjon som heter Sathi. Hensikten er å gi studentene praktisk kjennskap til velferdssystemene og arbeidet med sosial rettferdighet i de to landene.

Ellen Schrupf framhevet i en samtale med oss i 2022 at erfaringene i India har utvidet det faglige perspektivet. Hun opplevde at små barn på en internatskole som New Era, kan være glade og velfungerende. Hun sier «Vi tror jo at den beste barndommen leves i en kjernefamilie, men slik er det ikke nødvendigvis.» Skolene i Panchgani har vist henne at barndom er forskjellig og opplevelsene derfra har plukket bort noen fordommer.

Kjersti Røsvik sa til oss i et intervju vi hadde med henne i 2022 at den viktigste erfaringen hun sitter igjen med, er hvor stor betydning relasjoner har hatt. Det har vært viktig å ta vare på relasjoner, med både de norske og de indiske kollegaene. Hun mener at arbeidet med å bygge relasjoner har vært en nøkkel til suksess. Avstanden har gjort at det ikke har vært lett å utvikle relasjonene til de indiske kollegaene. Når ikke kontakten fungerer godt mellom besøkene, går gløden og engasjementet ned. Avstanden er en utfordring. Man er avhengig av å se dem en samarbeider med i India for å beholde interessen! Webinarer mellom besøkene har vært en god løsning. Slik hun opplevde det, var det først når relasjonene til de indiske kollegaene var etablert gjennom fysiske og digitale møtepunkter at de var klar til å gå inn i samarbeidet på en forpliktende måte.

Røsvik pekte på at de gjennom kontakten med SPPU og skoler i Panchgani har vært med på å endre innretningen på masterprogrammet. De har også utviklet en engelsk modul i emneplanen. Gjennom dette har de oppnådd å få inn internasjonale elementer i masterprogrammet som var det opprinnelig hensikten med å gå inn i samarbeidet med India.

Schrumpf og Røsvik framhever den betydning Gauri Bandekar, som etter at hun avsluttet sin doktorgrad ved USN hadde gått inn i en funksjon som koordinator for samarbeidet mellom SPPU og USN, hadde for å lande en søknad til HK-dir. Bandekar sørget for at beskjeder kom fram og at de fikk tilbakemeldinger, slik at de klarte å vedlikeholde kontakten og at prosessen ikke stoppet opp.

Schrumpf og Røsvik er begge opptatt av å samle erfaringer og få i gang forskning i løpet av prosjektperioden som de har fått eksterne midler til å gjennomføre fra 2021 til 2025. Et av målene er å samle artikler i en antologi der både ansatte og studenter ved SPPU og USN skal bidra.

Nytt behov for koordinering

Vi har tidligere omtalt at Swapan Samanta hjalp til med å legge til rette både for praksis for lærerutdanning i Panchgani og kontakten med universitetet i Pune i perioden 2008–2012. Dette var basert på en oppdrags-ordning der Samanta etter behov hjalp til med tilrettelegging og gjennomføring av besøk. Behovet for en slik ordningen falt bort etter hvert som det hadde blitt etablert kontakt mellom fagmiljøene og et strukturert samarbeid hadde blitt etablert. I tillegg ble de digitale mulighetene bedre og det ble lettere enn tidligere å opprettholde kontakten utenom besøkene.

Etter hvert hadde samarbeidet blitt så omfattende at ledelsen ved USN på nytt så behov for å ha en koordinator som kunne være et bindeledd både mellom fagmiljøene og administrasjonene. Det var særlig arbeidet med de eksternt finansiert prosjektene som skapte behov for koordinering. USN hadde gjennom sammenslåingen av tre høgskoler og godkjenning som universitet, blitt en stor institusjon og flere nye miljøer ønsket å delta i samarbeidet med SPPU. SPPU er en svært stor institusjon med mange enheter og det ble også der opplevd som viktig å ha oversikt og binde sammen aktivitetene mot USN. Videre var det et mål at forsknings- og utdanningssamarbeidet mellom de to institusjonene skulle styrkes og utvides. Dette lå til grunn når en igjen ønsket en koordinatorfunksjon.

Gauri Bandekar foreleser ved USN.

I 2019 ble det opprettet en midlertid stilling som koordinator. Gauri Bandekar som i 2018 hadde avsluttet sitt doktorgradsarbeid og disputert for PhD-graden ved USN, hadde mulighet til å gå inn i en slik funksjon da hun kom tilbake til India. Hun ble, som vi har nevnt ovenfor, ansatt i et engasjement som leder for et felles senter for USN og SPPU. Bandekar kjente begge institusjonene godt og kunne dermed være bindeledd både faglig, administrativt og kulturelt mellom de to universitetene.

Under et besøk fra USN i Pune våren 2020 ble ordningen drøftet og dette resulterte i at det ble laget en tilleggsavtale til MoU'en, en «Addendum to Agreement». Med denne avtalen forpliktet partene seg til å bidra i en toårsperiode til å

drifte USN-SPPU Co-operation Centre med Bandekar som leder. Senteret skal legge til rette for regelmessig kontakt mellom fagmiljøene ved begge institusjoner gjennom nettmøter og webinarer. Det skal også bistå med studentutveksling og prosjektsamarbeid. Koordinator skal ha regelmessig kontakt med administrative enheter og de internasjonale kontorene.

Senteret ble åpnet ved en høytidelig seremoni i januar 2021 der ledelsen ved SPPU og den norske konsulen i Mumbai var til stede i Pune, og der ledelsen ved USN og andre spesielt inviterte fra USN fikk være med gjennom Zoom.

I søknader til HK-dir har det blant annet blitt referert til at samarbeidet mellom de to institusjonene har vart fra 2005 og er godt etablert. Koordinatorfunksjonen har også blitt trukket fram i søknadene og det har blitt pekt på at denne funksjonen er et kvalitetsstempel som kan sikre gjennomføring av prosjektene.

Kapittel 9: Suksessfaktorer

Et ganske vellykket samarbeid

Når vi hevder at samarbeidet mellom Universitetet i Sørøst-Norge (USN) og Savitribai Phule Pune University (SPPU) og skoler i India har vært ganske vellykket, er det ikke noe vi bare tar av eget bryst. Et spørreskjema vi sendte til de som har deltatt på norsk side, underbygger dette. Enda mer kom dette fram i dybdeintervjuer vi gjorde med sentrale deltakere i India og Norge.

Da samarbeidet startet var det ikke en plan om at det skulle bli langvarig og omfattende og heller ikke en plan om hvilke strategiske grep som skulle tas. I ettertid ser vi imidlertid at mange av de valgene som ble gjort, førte til at arbeidet utviklet seg positivt. Selvsagt har det vært noen utfordringer underveis, men de har ikke vært dominerende og vi velger å ikke gi dem særlig oppmerksomhet i denne sammenhengen.

Når vi har gått gjennom og prøvd å analysere og trekke lærdom av de erfaringene som er gjort gjennom 25 år, ser vi at det er noen faktorer som har hatt særlig betydning og ført til at arbeidet har blitt langvarig og gitt konkrete resultater. Dette er forhold vi mener kan være nyttig å kjenne til for andre i academia som arbeider med eller planlegger internasjonale samarbeidsprosjekter. Det er disse suksessfaktorene vi setter søkelyset på i dette oppsummerende kapitlet.

Stafettpinnen må leveres videre

Den første suksessfaktoren vi vil trekke fram, er evnen og viljen til å få levert videre til andre den erfaring, innsikt og kunnskap som blir opparbeidet gjennom internasjonale prosjekter. Den som først og fremst har vært eksponent for videreføring, er Ragnhild Elster. Som prosjektleder for Norad-prosjektet hadde hun helt fra starten pekt på muligheter for et samarbeid utover prosjektperioden. Allerede i rapporten etter sin første reise til India hadde hun nevnt en rekke muligheter. Hun tenkte seg både et utvidet utdannings- og forskningssamarbeid med bahaienes lærerutdanning i Panchgani (NETTC), men også samarbeid med andre høyere utdanningsinstitusjoner i India. Ved avslutning av Norad-prosjektet i 2001 ble, for eksempel, ledelsen ved lærerutdanningen ved USN tatt med til et college i distriktshovedstaden Satara. Dette var en høyere utdanninginstitusjon som trolig hadde omtrent samme akademiske nivå som Høgskolen i Telemark på den tiden.

Ragnhild Elster leverte videre stafettpinnen til Bjørn Aasland og Knut Duesund som var de som fikk den første kontakten med SPPU. Her Bjørn sammen med Ragnhild på New Era High School i Panchgani i 2005.

Det ble avtalt under dette besøket at dekanen for humaniora skulle besøke lærerutdanningen ved Høgskolen i Telemark i 2002 i forbindelse med et planlagt besøk til England. Dekanen reiste til England som planlagt, men fikk ikke gjennomført besøket til Norge på grunn av problem med visum. Heller ikke en forespørsel til Den norske ambassaden i New Dehli om støtte til å fortsette samarbeidet mel-lom NETTC og Høgskolen i Telemark ble innvilget. Det så derfor mørkt ut med tanke på videreføring. Prosjektleder Ragnhild Elster holdt imidlertid fortsatt kontakt med ledelsen for lærerutdanningen i Telemark. Hun mente det ville være synd om all erfaringa og alle kontaktene i India ikke ble brukt til å utvikle internasjonaliseringa. Men for ledelsen var økonomi et helt sentralt moment og de så ikke muligheter for å fortsette et samarbeid med India uten ekstern støtte.

Men selv om ledelsen ved lærerutdanningen ikke kunne støtte videre samarbeid, gav ikke den tidligere prosjektlederen opp. Noen år etter at Norad-prosjektet var avsluttet, fikk hun mulighet til å ta med en studentgruppe på studietur til Panchgani. Senere fikk hun med seg tidligere dekan ved lærerutdanningen og daværende prorektor, Knut Duesund, og universitetslektor Bjørn Aasland på en introduksjonsreise til India. Denne reisen ble, som vi tidligere har omtalt, en vendereise som var kimen til at det ble en videreføring og en ny fase i samarbeidet mellom Høgskolen i Telemark og India.

Norad-prosjektet ble dermed et springbrett og et utgangspunkt for en ny fase med samarbeid mellom USN og institusjoner i India fra 2005. Elster hadde helt fra hun dro i gang samarbeidet i Panchgani sett utviklingsmuligheter og ble mer og mer opptatt av at Høgskolen i Telemark måtte utnytte de kontaktene og den erfaringen som hadde kommet gjennom Norad-prosjektet. Hennes

engasjement og utholdenhet førte etter fire år med bare sporadisk kontakt med India til at stafett-pinnen ble levert videre.

I senere faser av samarbeidet har også andre hatt en slik rolle og sørget for at de har tatt videre det som er skapt før de selv kom inn i prosjektene og i tillegg fått nye medarbeidere med seg. Vi skal nedenfor trekke fram noen av disse enkeltpersonene.

Enkeltpersoners rolle

Enkeltpersoners rolle og deres innsats og dedikasjon for de prosjektene de har involvert seg i, kan vi se som en rød tråd fra 1997 og fram til 2022. De ulike prosjektene har hatt støtte fra ledelsen og har blitt til institusjonssamarbeid, men initiativene har kommet fra enkeltpersoner. Alle prosjektene fremstår som «bottom up» tiltak i utgangspunktet.

Et eksempel er overgangen fra Norad-prosjektet til oppstarten av samarbeidet mellom USN og SPPU. Dette kom i stand gjennom personlige initiativ fra Ragnhild Elster og Bjørn Aasland og Knut Duesund, slik vi har omtalt i kapittel 3. Særlig er det verd å nevne Aasland og Duesund sitt initiativ til å oppsøke «University of Pune» i 2005. Dette var helt avgjørende for at det ble noe samarbeid mellom USN og SPPU.

Et annet eksempel er da universitetssamarbeidet var etablert med en MoU og «Institutt for natur, helse og miljøvern» kom med i samarbeidet. Det var trioene Mona Sæbø, Tone Jøran Oredalen og Elin Kure som så muligheter for forskningssamarbeid. Dette fikk de i gang fordi professorene Urmilla Kulkarni-Kale og Sangeeta Sawant ved SPPU også så et potensial for å starte forskning der de kunne utnytte sin komplementære kompetanse. Denne kontakten førte til samarbeid om stipendia-ter og flere eksternt finansierte prosjekt. Institusjonene bidro i form av støtte til en introduksjonsreise og senere med mer reisemidler, men det var disse fagpersonenes teft og ønske om å få til et samarbeid som var mest avgjørende.

Vi tar også med et tredje eksempel. Førstelektor Åsmund Aamaas, som arbeider i lærerutdanningen, har de ti siste årene hatt et hovedansvar for samarbeidet med lærerutdanningen ved SPPU. Han var først med på en introduksjonstur til India i 2013 og har etter det engasjert seg sterkt i videreutvikling av samarbeidet og stått i spissen for å skaffe eksterne midler til nye prosjekter. I et av disse prosjektene involverte han også et nordisk nettverk. Aamaas var ikke utpekt eller spurt om å gå inn i en rolle som koordinator og pådriver. Det var hans interesse og engasjement for internasjonalt arbeid som gjorde at han ble med. Han har skaffet seg rom på arbeidsplanen og brukt ekstra tid for å utvikle samarbeidet. Samtidig har han også sammen med andre gjort mye av sitt eget forskningsarbeid i India.

Åsmund Aamaas sammen med professor og Pro Vice-Chancellor Sanjeev Sonawane i forbindelse med møte i samarbeidsprosjektet høsten 2022 i Norge.

Også i det omfattende samarbeidet om praksis for barnehagelærerstudenter ser vi et klart eksempel på hvor viktig enkeltpersoner har vært. Rådgiver Anne Marie Håseth har vært 17 ganger i India og hatt med grupper på 15–20 studenter hvert år, slik at over 200 barnehagelærerstudenter har fått ha en av sine praksisperioder i India. Dette vitner både om personlig engasjement og utholdenhet. Det er helt tydelig at hun har brent for å få til internasjonal praksis og sett viktigheten av at studentene skulle få oppleve en annen kultur og kunne ta med seg erfaringene inn i sitt arbeid i norske barnehager som i stigende grad har blitt flerkulturelle.

Vi bør også nevne at de som er prosjektledere for de nyeste prosjektene med ekstern støtte fra Direktoratet fra høyere utdanning og kompetanse (HK-dir), har hatt sentrale roller. De har tatt initiativ til å opprette kontakt med nye fagmiljø ved SPPU og fått virkeliggjort nye prosjekter, slik vi har omtalt i kapitel 8.

På samme måte som enkeltpersoner har hatt avgjørende betydning ved USN, har det også på indiske side vært flere nøkkelpersoner. Vi har ovenfor nevnt professorene Kukarni-Kale og Sawant. Den som fremfor noen annen har hatt en helt sentral rolle, er professor og dekan Sanjeev Sonawane. Han har vært en pådriver og har fra 2008 da den første MoU-en ble underskrevet, vært koordinator for alt samarbeidet med USN. Han har besøkt Norge og USN flere ganger og sett muligheter for å utvide og styrke samarbeidet. Han har både representert kontinuiteten, tatt initiativer og bidratt til utvikling. Det er vanskelig å se for seg at det omfattende samarbeidet mellom USN og SPPU uten professor Sonawane sin innsats.

Hovedpoenget ved å trekke fram enkeltpersoners innsats har vært å få fram at de har hatt nøkkelroller. Initiativene har hovedsakelig kommet nedenfra og ledelsen har sett og støttet sine ansatte. Vi tror dette er en god oppskrift for å få til et velfungerende internasjonalt forsknings- og utdanningssamarbeid. Ledelsen så at det var verdt å satse på dette framfor å velge prosjekter som de selv hadde initiert. En annen modell kunne teoretisk ha vært at institusjonene fra ledelsens side kunne ha initiert et samarbeid med India gjennom strategiplaner, en «Top-down» modell og satt sine medarbeidere i gang med å gjennomføre den. Det kunne kanskje ha lyktes. Men det var ikke slik det skjedde.

Forstå betydningen av kulturforskjeller

I alle samfunn er det kulturelle koder som det er godt å kjenne til. Kjennskap til kulturen kan ha stor betydning for å få tilgang til institusjoner og for at det blir åpnet opp for samarbeid. Da USN kom til India for 25 år siden, hadde de som deltok liten kunnskap om indisk kultur.

Prosjektlederen i Norad-prosjektet var imidlertid klar over utfordringene forskjellig kulturell bakgrunn kunne ha. Hun la derfor vekt på å gi alle nye som kom til India en innføring i viktige kulturelle forhold. Det samme har de ansvarlige for praksisopplæringen gjort. Særlig de siste årene har det vært en systematisk innføring om indisk kultur og skolesystem før avreise til India.

Et annet grep som har fungert som en god introduksjon til kulturen, har vært å starte delegasjonsreisene med noen dagers opphold i Panchgani selv om målet for reisen var Pune. Når delegasjonene kom til Panchgani, besøkte de skoler og helseinstitusjoner. De var også ofte innom andre landsbyer i området. På den måten fikk de et visst innblikk i det indiske samfunnet. Noen grupper ønsket å være mer effektive og hoppet over Panchgani-oppholdet. Dette ble av prosjektlederne opplevd som ugunstig og de planla ved senere reiser en tur til Panchgani først. Erfaringen vår er at en slik kulturell akklimatisering har vært en styrke og suksessfaktor. Lærdommen er at det er nødvendig å tenke helhet der kultur og menneskelige relasjoner spiller en rolle ved siden av det faglige innholdet i samarbeidet.

Boforhold har vært et tema når norske delegasjoner har planlagt sine reiser. Spørsmålet har vært om en skulle velge å bo slik at en kommer nært inn på den indiske kulturen, f.eks. ved å bo på gjestehuset ved SPPU som ikke har så høy hotellstandard. Noen har valgt å bo på gjestehuset, men de fleste har valgt boforhold med bedre komfort. Vår erfaring er at valg av boform neppe har hatt noen avgjørende betydning for den kulturelle kontakten.

Kulturforskjeller har også hatt betydning for mulighetene for å få til forskningssamarbeidet. Det ser ut som utfordringene har vært minimale innenfor realfagene. Derimot har det vært mer krevende å få til felles prosjekter innenfor humaniora og samfunnsfag. Et eksempel var et forsøk på å få til et komparativt studium der det var tanken å sammenligne flerkulturell kompetanse i norsk og indisk lærerutdanning. Det viste seg å være svært krevende å finne et forskningsdesign som egnet seg når både samfunnet og skolesystemet var så forskjellig.

Gode relasjoner

En gjennomgående tilbakemelding fra de som har vært involvert i samarbeidet både fra indisk og norsk side, er at de har framhevet at den gode kjemien dem imellom har vært viktig. Dette kom særlig fram i dybdeintervjuene vi har gjort både i India og i Norge.

Ord som ofte går igjen i intervjuene er «felles» og «familie». De som har deltatt sier at de har opplevd at relasjonene har vært som å møte familiemedlemmer, ikke bare samarbeidspartnere. Ved besøk i India eller Norge har de besøkt hverandres hjem, gått på turer sammen og spist mange måltider sammen. De framhever at dette har gjort dem trygge på hverandre og medvirket til at de har våget å satse på faglige samarbeidsprosjekt. Som vi har sett brukte de indiske professorene Kulkarni-Kale og Sawant begrepet «akademisk mor» om professor Elin Kure sin oppfølging av den første stipendiaten som kom til Norge.

Det har også vært en god relasjon mellom representanter for ledelsene på begge sider. Mange har blitt godt kjent med dekan Sanjeev Sonawane og også blitt kjent med den øverste ledelsen. Vår erfaring er at det vi kaller for den menneskelige faktoren har vesentlig betydning og må vektlegges og har vært en forutsetning for et vellykket samarbeid.

En kuriositet vi kan trekke fram i denne forbindelse, var da Knut Duesund var prorektor og skulle besøke India i 2011. På flyet fra Frankfurt til Mumbai ble han sittende ved siden av en inder som han lett kom i kontakt med og de konverserte godt under flere av de åtte timene flyturen varte. Mot slutten av reisen spurte den indiske herren om hva som var grunnen til at Duesund skulle besøke India. Han fortalte da at han kom fra en norsk høgskole og skulle besøke University of Pune som de hadde en samarbeidsavtale med. Herren ble stille litt, men fortalte så at det var han som var rektor, Vice-Chancellor, på universitet. Han kom fra besøk på et universitet i Göttingen. Et slikt tilfeldig møte var trolig med å gjøre det lettere å få en god dialog med ledelsen da det to dager senere hadde et møte der Duesund og Vice-Chancellor (Dr. R. K. Shevgaonkar) deltok.

På bildet til høyre daværende Vice-Chancellor, Dr. R. K. Shevgaonkar, og ved siden av ham Knut Duesund. De hadde to dager før dette møttes på flyet fra Frankfurt til Mumbai, og blitt kjent med hverandre i løpet av den lange flyreisen.

gode relasjoner og kunne møtes både som privatmennesker og som fagfolk. Samtidig viste publiseringer at det var kvalitet på samarbeidet, og i academia og internasjonalt akademisk samarbeid er kvalitet et ubestridelig «must» som kjent.

«Akademisk mor» som ble brukt om en av de norske doktorgradsveilederne, kan stå som en god betegnelse på hvordan samarbeidet har fungert og hva som gjorde at det ble utviklet og videreført over tid. Begge parter følte at de hadde god kjemi og at de var velkomne i hverandres miljø, og at de ble sett. Både stipendiater og de involverte ansatte ved begge institusjonene opplevde at de ble som en familie, fikk

Forankring hos ledelsen

Helt fra starten på samarbeidet har ledelsen på ulike nivåer i organisasjonen ved USN vært involvert i samarbeidet. Både toppledelse, mellomledere, undervisnings- og forskningsansatte og administrativt ansatte innen internasjonalisering har kjent til arbeidet og har også besøkt India. Det samme gjelder for SPPU. Allerede ved første kontakt i 2005 var det folk i den sentrale ledelsen som møtte den norske delegasjonen. Også ledere ved SPPU har besøkt Norge og USN. Dette gjelder både instituttledere, en dekan og en av rektorene (Vice-Chancellors). MoU-ene som har lagt til grunn for samarbeidet fra 2008 og er underskrevet av toppledelsen, signaliserer at samarbeidet har vært godt forankret i ledelsen i begge institusjonene.

Møte i Pune der daværende viserektor Pål Augestad og Vice-chancellor ved SPPU professor W. N. Gade møttes til samtaler. På bildet fra venstre professor Elin Kure, Gade, Augestad og Anette Staalnd fra internasjonalt kontor ved USN.

Når det gjelder samarbeidet med skolene i Panchgani, har flere fra ledelsen i lærerutdanningen ved USN besøkt mange av skolene og hatt kontakt med rektorene. Også dette samarbeidet har dermed hatt en god forankring på toppen i organisasjonen. På skolene i Panchgani har ledere normalt hatt kort funksjonstid. Dette har stort sett ikke vært noe problem. Når det har kommet nye ledere, har de gått inn i samarbeid som allerede var etablert.

At ledere på ulike nivå i organisasjonene har vært involvert, mener vi har vært en suksess-faktor. Det har på den måten blitt både et institusjonssamarbeid og et personal-samarbeid.

Stabil finansiering

Eksterne midler har som vi har sett, hatt en viktig rolle og var en forutsetning for at samarbeidet mellom SPPU og USN ble omfattende og har gitt gode utviklingsmuligheter innen både forskning og utdanning. Med eksterne midler som var forholdsvis betydelige og ble gitt for tre og fire år om gangen, kunne arbeidet planlegges for en lenger tidsperiode og gi rom for begge parter til å delta på lik linje. Dette gav muligheter for studentutveksling, ansatt-reiser, digitalt samarbeid og muliggjorde å nå målet om å heve kvaliteten på egen undervisning og forskning.

De eksterne midlene har ført til at langt flere miljøer ved både SPPU og USN har kunnet delta i samarbeidet. Det har dermed blitt mer omfattende enn det ville ha blitt uten ekstern finansiering.

Uten eksterne midler ville fagmiljøene måtte basere aktiviteter på at det var avsatt midler på instituttene eller søkbare midler til internasjonalt arbeid. Både SPPU og USN hadde denne type midler. Men slike midler er begrensete, og det ville ha knyttet seg stor usikkerhet til om tildelinger ville være tilgjengelige hver gang det var behov for reisemidler eller prosjektstøtte.

Vi mener dermed at erfaringen vår er at stabil og langsiktig finansiering er en suksess-faktor i internasjonalt samarbeid.

Langsiktighet: «Internasjonalisering er maraton, ikke sprint»

Instituttleder Tone Jøran Oredalen og førsteamanuensis Mona Sæbø ordla seg slik i et intervju vi hadde med dem i 2021: *internasjonalisering er maraton, ikke sprint*. Dette var en oppsummering av deres erfaringer etter 12 års samarbeid med SPPU.

De hadde helt fra starten hatt et langt perspektiv. De forstod at det måtte bygges sten på sten. Og det er nettopp det de og deres kollegaer ved SPPU har gjort. De har utviklet samarbeidet gjennom faser.

Underveis dukket det opp forespørsler om å delta i andre internasjonale prosjekter som det kunne være fristende å henge seg på. Når de sa nei, var det fordi de visste at det ville ha betydd å begynne helt på nytt med nye samarbeidspartnere. De framholdt at det er viktig å forstå at det tar tid å bygge opp relasjoner på tvers av kulturer og oppnå resultater sammen med nye partnere. Det kan være fristende å kaste seg på nye tilbud om samarbeid. Man er gjerne redd for ikke å komme inn i varmen når noe nytt oppstår. Ofte kan det bli et press både fra kollegaer og ledelse om å delta når nye prosjekter kommer på banen. Men dersom en ikke står imot fristelsen, vil en risikere å ikke få resultater fordi en blir for kortsiktig og overfladisk.

Oredalen og Sæbø har ledet et arbeid som har svært gode resultater. De har sammen med indiske kollegaer fått til omfattende forskningsresultater og publiseringer der langsiktigheten har vært utslagsgivende. På dette grunnlag har de oppsummert sine erfaringer i tesen i overskriften: *Internasjonalisering er maraton, ikke sprint!*

Kvalitetsreformen

I studieåret 2003/2004 ble kvalitetsreformen i høyere utdanning innført. Reformen krevde at utdanningsinstitusjonene skulle styrke internasjonalt utdannings- og forskningssamarbeid. Dette gjorde at

universitet og høyskoler måtte se seg om etter nye partnere rundt om i verden. Reformen styrket også finansieringen av internasjonalt arbeid innen denne sektoren.

Kvalitetsreformen medvirket derfor til at Aasland og Duesund hadde ryggdekning for å bruke de etablerte kontaktene i India som et springbrett i tilnærmingen til akademiske institusjoner. Spørsmålet var hvordan det kunne gjøres. De brukte «Det enkleste er det beste»-metoden. De reiste fra Panchgani der de opphold seg, tok kontakt med «University of Pune» og bad om å få møte ledelsen ved lærerutdanningen uten å ha noen forhåndsavtale. De oppnådde å få møte representanter for ledelsen, og det var dette besøket som fikk snøballen til å rulle og la grunnlaget for at det ble et samarbeid med dette universitetet.

Andre faktorer som har hatt betydning

I tillegg til de forholdene vi har trukket fram ovenfor, mener vi det også er flere andre forhold som har hatt betydning for at samarbeidet mellom USN og SPPU har vært ganske vellykket, og som vi skal omtale kort her. Dette er faktorer som ikke så lett lar seg dokumentere, men som vi gjennom egen erfaring og observasjoner mener har vært vesentlige, og vil være vesentlige dersom internasjonalt akademisk samarbeid skal lykkes.

Jungeltelegraf

Også i universitetssystemet går praten og jungeltelegrafene er virksom og har betydning for utvikling av prosjekter. I spørreskjemaet som vi sendte til alle de norske som hadde deltatt i India-samarbeidet fra 1997 til 2020, sa to tredjedeler av de som svarte at det var kollegaer som tok kontakt og inspirerte dem til å bli med. Vi leser dette som et uttrykk for at – i alle fall i dette samarbeidet – har det vært en suksess-faktor at kollegaer med positive erfaringer har dradd andre med seg.

Se og bruke mulighetene

Det har også vært en suksessfaktor at de norske og indiske deltakerne i prosjektene med ekstern finansiering, har sett muligheter og vært villig til å arbeide med krevende søknader. Slike søknader krever stor innsats og fordrer også et omfattende samarbeid med andre, med administrasjonene i egne institusjoner og med bevilgende myndigheter i begge land.

En formell ramme

MoU-ene har vært generelle samarbeidsavtaler og har dermed prinsipielt åpnet for at alle fagmiljøene ved de to institusjonene har hatt rammer for å delta i forsknings- og utdanningssamarbeidet. MoU-ene som har ligget til grunn for samarbeidet fra 2008 og er underskrevet av toppledelsen, har signalisert at samarbeidet har vært forankret i ledelsen i begge institusjonene. Ved hver fornyelse av MoU-ene har toppledelsene ved institusjonene møttes fysisk og det har medvirket til å styrke kontakten.

Teamarbeid

Vi har framhevet enkeltpersoners betydning. Samtidig hadde det ikke vært mulig å få til de resultatene som er oppnådd uten teamarbeid. Dette gjelder både samarbeid internt i USN, samarbeid mellom faglig ansatte ved USN og SPPU og samarbeid med skoler og enkeltpersoner i Panchgani. Ikke minst etter hvert som prosjektene ble omfattende nødvendiggjorde dette et tett samarbeid mellom faglig ansatte og administrasjonen for internasjonalisering. Teamarbeid i denne sammenhengen omfattet administrativ støtte i søknadsprosesser og erfaringsdeling mellom ulike fagmiljøer og fakulteter.

Administrativ støtte

Særlig når det gjelder søknader om ekstern støtte har det vært behov for støtte både fra de internasjonale kontorene både ved SPPU og ved USN. I tillegg har det vært behov for hjelp fra økonomiavdelingene for å få på plass prosjektbudsjett. De som har hatt ansvar for prosjektene, har uttrykt klart at uten slik støtte ville det ikke ha vært mulig å få til å levere søknader.

En myk start

Viktigheten av en «myk start» kommer tydelig fram i svarene på spørreundersøkelsen vår. Rundt 70% av de som svarte, opplyste at de først var i Panchgani før de reiste videre til Pune. Dette ble av flere av de norske deltakerne vektlagt i dybdeintervjuene. Møtet med Panchgani og besøk på skoler der hadde fungert som en innføring i det indiske samfunn og i indisk levevis, og det har blitt opplevd som positivt og en god start på oppholdet i India.

En sluttreplikk: Flaks og tilfeldigheter eller strategisk dyktighet?

Når vi kikker oss tilbake og skal vurdere det vi har kalt et ganske vellykket akademisk samarbeid mellom institusjoner i India og Norge, spør vi oss om hvor mye skyldes flaks og tilfeldigheter og hvor mye som kan føres tilbake til strategisk dyktighet?

Det springende punkt i utviklingen var overgangen fra et Norad-prosjekt i Panchgani ble avsluttet, til det ble tatt kontakt med universitet i Pune fire år senere. Kontakten med Panchgani var på «sparebluss» i disse årene. Etter så lang tid ville normalt alle broer være brent.

Det er vanskelig å komme unna å gi æren til Ragnhild Elster for at samarbeidet kom i gang igjen og fikk en ny utvikling. Elster hadde holdt kontakten med Panchgani og besøkt byen etter at Norad-prosjektet var fullført. Og hun hadde «mast» på lederne sine om å bruke kontaktnettet og erfaringene til videre samarbeid. Hun oppnådde omsider å få ledelsen i høgskolen med på en sonderingsreise til India. Her kan vi tale om stayerevne og målbevisst innsats fra en enkeltperson.

Så var det vel mest en tilfeldighet at det var tidligere dekan ved lærerutdanningen og daværende prorektor med ansvar for internasjonalt arbeid hun fikk med på denne reisen. Flaks er vel det beste ordet å bruke om at han fikk med seg en kollega som hadde stort pågangsmot og lyst til å lære om indisk grunnskoleutdanning. Sammen fikk de kontakt med SPPU i 2005. De ble godt tatt imot, men fikk ikke treffe de rette personene. De gav ikke opp og kom tilbake et år senere og møtte da det miljøet de ønsket å treffe. Her var det en porsjon flaks og en porsjon med pågangsmot.

Den videre utviklingen var i større grad et stykke strategisk arbeid. Det gjelder både for samarbeidet med universitetet i Pune og for det omfattende samarbeidet med skoler i Panchgani der norske lærerstudenter har hatt praksisopphold.

Internasjonalt utvalg ved USN fikk i stand finansieringsordninger for utenlandsreiser og de inviterte ledere og fagpersoner på introduksjonsturer til aktuelle samarbeidspartnere, blant annet til SPPU i Pune. Disse reisene gav resultater og førte til at flere av fagmiljøene som var med til Pune, ble kjent og ble enige om å utvikle felles prosjekter.

Strategisk dyktighet var det kanskje også at en tidlig fikk på plass en MoU. Med dette dokumentet ble samarbeidet ikke bare et personlig samarbeid, men det ble knyttet til institusjonene og ble et ansvar for ledelse og administrasjon. Det er også viktig å ta med at selv om initiativet til å få på plass en MoU kom fra USN, var responsen fra SPPU helt vesentlig. I denne sammenheng var dekan Sanjeev Sonawane en nøkkelperson.

Hvis vi ser på utviklingen fra 2012, har det blitt etablert mange samarbeidsrelasjoner og det har kommet resultater som frukter av det arbeidet som ble gjort i perioden 2006–2012. Når MoU-en var underskrevet og flere hadde blitt kjent med hverandre i begge institusjoner, gikk det lettere å få flere fagmiljøer med. En lignende utvikling har vi sett når det gjelder ekstern finansiering av prosjekter. De ulike miljøene har inspirert hverandre og lært av hverandre. Når først den ene snøballen begynte å rulle, har flere kommet etter. Det har også blitt utviklet en kompetanse i organisasjonene til å skrive søknader. I tillegg har det vært positivt i søknadsvurderingene at institusjonene kunne vise til konkrete resultater både på utdannings- og forskningssiden.

Når det gjelder praksis for barnehagelærerutdanningen, har den hatt en lignende utvikling. Fra de første studentene var på praksisopphold, har det blitt gjort erfaringer som har ført til forbedringer av oppleggene. Det har blitt utviklet kursopplegg som gjør at studentene er godt forberedt når de kommer til India, og det har etter hvert blitt konkurranse om å få praksisopphold i Panchgani. Her har Anne Marie Håseth på lignende måte som Ragnhild Elster hatt en nøkkelfunksjon og vist strategisk dyktighet.

Resultatene har ikke uteblitt. Mer enn 200 lærerstudenter har hatt praksisopphold i India. Det er utviklet læremidler. Norske studenter innen ulike fagområder har hatt studieopphold i India. En rekke masterstudenter har gjort feltarbeid og samlet stoff til oppgavene sin i India. Flere indiske studenter har tatt sin doktorgradsutdanning i Norge og hatt både norske og indiske veiledere. En rekke forskningsartikler er publisert. Store og små forskningsprosjekter er gjennomført. Betydelige eksterne midler er hentet inn. Mange ulike fagmiljøer har etter hver kommet med og deltar i forsknings- og utdannings samarbeid både ved USN og ved SPPU. Det er utviklet omfattende samarbeid som benytter digitale plattformer. Ledelsene ved begge institusjonene er sterkt involvert. Samarbeidsavtalen er fornyet flere ganger.

Vi kan oppsummere med å si at det som begynte med engasjement og litt flaks, etter hvert ble avløst av godt strategisk håndverk. Det er dermed kombinasjonen av disse elementene som har ført oss dit vi er i dag.

Om forfatterne

Bjørn Aasland er nå emeritus ved Universitet i Sørøst-Norge (USN). Han har arbeidet mange år i grunnskolen og som universitetslektor i pedagogikk ved USN. Han var sammen med Knut Duesund med å ta initiativ til samarbeidet mellom USN og SPPU (*Savitribai Phule Pune University*).

Knut Duesund er nå emeritus ved Universitet i Sørøst-Norge. Han har arbeidet mange år i videregående skole og folkehøgskole og som førstelektor i religion og etikk ved USN. Han var sammen med Bjørn Aasland med å ta initiativ til samarbeidet mellom USN og SPPU. Duesund har også hatt ulike lederroller ved USN.

Vedlegg

Vedlegg 1: Undervisningsmateriale som ble produsert og utgitt i Norad-prosjektet (1997 – 2001)

Utgiver + år	Forfattere/ Bidragsyttere*	Dokumentnavn	Kommentarer
New Era Development Institute (2002)	Ragnhild Elster, Hein Lindquist, Gisle Grimeland, Jan Ragnar Setsaas og Ingunn Fjørtoft	Peace Education A Teacher's Guide	Lærerinstruks i en innledning og deretter 160 «lesson plans» og til slutt appendiks med bilder som illustrerer følelser mm.
New Era Development Institute (2002)	Ragnhild Elster, Hein Lindquist, Gisle Grimeland og Jan Ragnar Setsaas	The Fruits of one Tree Environmental Education for Children A Teachers' Guide (For Children Aged 5 to 8 years)	Lærerinstruks i en innledning og deretter seksjoner med innledning til de ulike temaene og en «lesson plan» for hvert tema
New Era Development Institute (2002)	Ragnhild Elster og Hein Lindquist	The Thinking Teacher	Kompendium/«Lesson plan»
New Era Development Institute (2001)	Ragnhild Elster, Hein Lindquist, Gisle Grimeland, Jan Ragnar Setsaas og Ingunn Fjørtoft	Book one: preparing to teach	Lærebok/«Lesson plan»
New Era Development Institute (2001)	Ragnhild Elster, Hein Lindquist, Gisle Grimeland og Jan Ragnar Setsaas	Book two: pre-reading, pre-writing, pre-math and science	Lærebok/«Lesson plan»
New Era Development Institute (2001)	Ragnhild Elster, Hein Lindquist, Gisle Grimeland, Jan Ragnar Setsaas og Ingunn Fjørtoft	Book three: environmental education	Lærebok/«Lesson plan»

New Era De-velopment Institute (2001)	Ragnhild Elster, Hein Lindquist, Gisle Grimeland, Jan Ragnar Setsaas og Ingunn Fjørtoft	Book four: peace education, character education	Lærebok/«Lesson plan»
New Era De-velopment Institute (2001)	Ragnhild Elster, Hein Lindquist, Gisle Grimeland, Jan Ragnar Setsaas og Ingunn Fjørtoft	Book five: playtime, art & crafts, music & drama, culture, sharing time	Lærebok/«Lesson plan»
New Era De-velopment Institute (2001)	Ragnhild Elster, Hein Lindquist, Gisle Grimeland, Jan Ragnar Setsaas og Ingunn Fjørtoft	Book six: running a school	Lærebok/«Lesson plan»
Nedi 1997 - 2001	Trykte offisielle utgaver av læreplanene*	Reflection and Action in Teacher Education	Lesson plans

*På de trykte eksemplarene som ble gitt ut i 2002 er det ikke tatt med noen forfatternavn, bare utgiver som er *New Era Development Institute*.

Vedlegg 2: Komparativ forskning om lærerutdanning

- Duesund, K. (2013). *Is There a Potential for Norway to Learn from the Ethics Education in the Educational System of India?* Nordidactica. 2013:2, s.142-164

Vedlegg 3: Forskning om studentpraksis

- Aamaas, Å., Duesund, K. & Lauritzen, S.M. (2019). *Placements abroad and scaffolding structures*. Studies in Higher Education, 44:3, 539-553, DOI: [10.1080/03075079.2017.1387106](https://doi.org/10.1080/03075079.2017.1387106)
- Aamaas, Å., Duesund, K. & Nodeland, T.S. (Published online 2019). *Outcomes from international teaching placements – what’s in it for the receiving side? A case of Norwegian pre-service teachers in Indian schools*. Asia-Pacific Journal of Teacher Education, Volum 48, 2020, s. 463 – 76. <https://doi.org/10.1080/1359866X.2019.1680954>

Vedlegg 4: Forskningsartikler som er utgitt som et ledd i de indiske stipendiatenes doktorgradsarbeider

Sandhu, V., Bowitz Lothe, I.M., Labori, K.J., Lingjærde, O.C., Buanes, T., Dalsgaard, A.M., Skrede, M.L., Hamfjord, J., Haaland, T., Eide, T.J., Børresen-Dale, A.-L., Ikdahl, T., Kure, E.H., (2015), Molecular signatures of mRNAs and miRNAs as prognostic biomarkers in pancreaticobiliary and intestinal types of periampullary adenocarcinomas, *Molecular Oncology* 9, doi: 10.1016/j.molonc.2014.12.002

Sandhu, V., Bowitz Lothe, I.M., Labori, K.J., Skrede, M.L., Hamfjord, J., Dalsgaard, A.M., Buanes, T., Dube, G., Kale, M.M., Sawant, S., Kulkarni-Kale, U., Børresen-Dale, A.-L., Lingjærde, O.C., Kure, E.H., (2016), Differential expression of miRNAs in pancreaticobiliary type of periampullary adenocarcinoma and its associated stroma, *Molecular Oncology*, 10, doi: 10.1016/j.molonc.2015.10.011.

Wennerström AB, Lothe IMB, Sandhu V, Kure EH, Myklebost O, et al. (2014) Generation and Characterisation of Novel Pancreatic Adenocarcinoma Xenograft Models and Corresponding Primary Cell Lines. *PLOS ONE* 9(8): e103873. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0103873>

Sandhu V, Wedge DC, Lothe IMB, Labori KJ, Dentro SC, Buanes T, Skrede ML, Dalsgaard ML, Munthe E, Myklebost O, Lingjærde OC, Børresen-Dale AL, Ikdahl T, Van Loo P, Nord S and Kure EH, The Genomic Landscape of Pancreatic and Periampullary Adenocarcinoma, *Cancer Res* September 1 2016 (76) (17) 5092-5102; DOI: 10.1158/0008-5472.CAN-16-0658

Nimje PS, Tinnesand HV, Buesching C, Sæbø M, Senn H, Zedrosser A, Rosell F. 2019. Almost faithful: SNP markers reveal low levels of extra-pair paternity in the Eurasian beavers. *PeerJ Preprints* 7:e27866v1 <https://doi.org/10.7287/peerj.preprints.27866v1>

Parulekar NN, Kolekar P, Jenkins A, Kleiven S, Utkilen H, Sæbø M. (2017) Characterization of bacterial community associated with phytoplankton bloom in a eutrophic lake in South Norway using 16S rRNA gene amplicon sequence analysis. *PLOS ONE* 12(3): e0173408. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0173408>

Bandekar, G., Skeie, G., Dvořák, Z., & Odland, A. (2017). Vegetation, soil- and air temperature studies within alpine treeline ecotones of southern Norway. *Oecologia Montana*, 26(2), 19-33. Retrieved from <https://om.vuvb.uniza.sk/index.php/OM/article/view/298>

Bandekar, Gauri; Odland, Arvid (2017), Ecological characterization of northernmost birch forests and treeline ecotones in Norway, *Phytocoenologia*, p. 111-124, DOI: 10.1127/phyto/2017/0111

Arvid Odland, Gauri Bandekar, Inger Hanssen-Bauer & Sylvi M. Sandvik (2017) Relationships between vegetation, air and soil temperatures on Norwegian mountain summits, *Geografiska Annaler: Series A, Physical Geography*, 99:4, 313-326, DOI: 10.1080/04353676.2017.1333324

Bandekar G, Vestgarden LS, Jenkins A, Odland A (2020) Bioclimatic gradients and soil property trends from northernmost mainland Norway to the Svalbard archipelago. Does the arctic biome extend into mainland Norway?. *PLOS ONE* 15(9): e0239183. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0239183>

Priyank S.Nimjea, MartinMayerab, AndreasZedrossera, MonaSæbø, FrankRosella (2021). Territory acquisition and mate choice in a monogamous mammal, the Eurasian beaver. *Animal Behaviour*, <https://doi.org/10.1016/j.anbehav.2021.06.015>

Skriftserien nr 124
2023

—
Over landegrenser

Norge-India, 25 års samarbeid, 1997-2022
En historie om et langvarig og omfattende
akademisk samarbeid mellom Norge og India

—
Knut Duesund
Bjørn Aasland

—
ISBN: 978-82-7206-774-7
ISSN: 2535-5325

—
usn.no

